FRENK LARAMI

DOK HOLIDEJ

BROJ 243 • CENA 8,50 DIN.

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

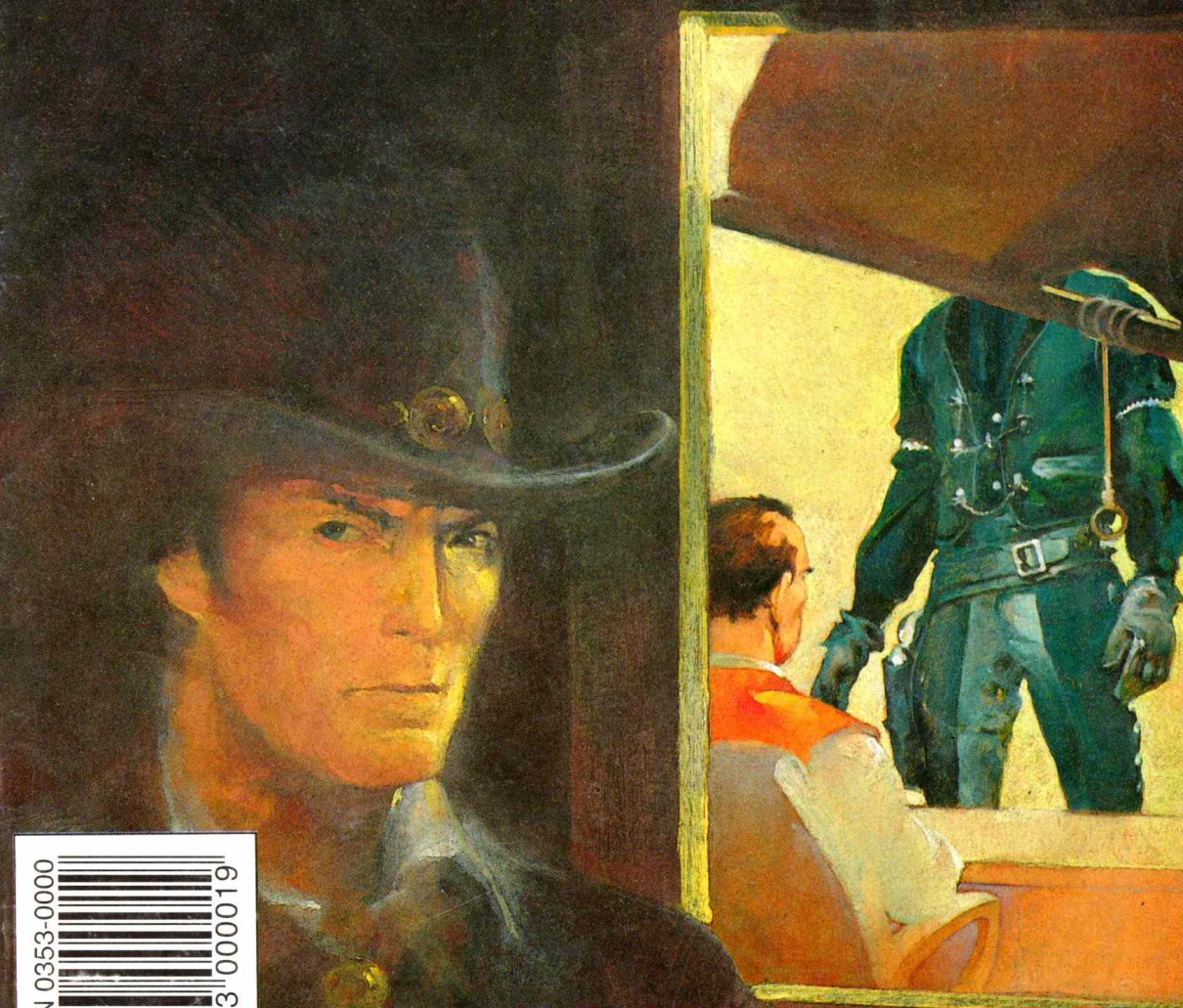

DVOSTRUKA ZASEDA

YU ISSN 0353-0000
9 770353 000019

★ DOK HOLIDEJ ★

243

KOL ŠELTON

DVOSTRUKA ZASEDA

NIŠRO FORUM • OOUR MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

DOK HOLIDEJ 243
Broj

Glavni i odgovorni urednik
Slavko DRAGANČIĆ

Urednik
Zorka ĆIRIĆ

Naslov originala
Cole Shelton
NOTHING UP FOR GRABS

Recenzija
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Prevod i adaptacija
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Lektor
Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik
Đorđe JOVANOVIĆ

Ilustracija na naslovnoj strani
Branislav PERKOVIĆ
Branislav KERAC

Naslovna strana
Ferenc BARAT

Korektori
Valerija MILANOVIĆ
Vilma BEKER-GAĆEŠA

Štampa:
Tržište: 7. XI. 1990.

Izdaje: DIP „FORUM-MARKETPRINT", Novi Sad, Radnička 32
Štampa: NIŠRO „FORUM" OOUR „ŠTAMPARIJA", Novi Sad, Vojvode Mišića 1
Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ, Urednik: Zorka ĆIRIĆ
Naslov originala: Cole Shelton-NOTHING UP FOR GRASS
Copyright: UNIVERSUM PRESS
Sva prava se zadržavaju, uključujući prava na reprodukciju ove knjige u celini ili delimično, ili na bilo koji drugi način.
Godišnja pretplata za inostranstvo u stranoj valuti: Austrija 135 ATS, Australija 15 AUD, Francuska 68 FRF, Švedska 68 SEK, SR Nemačka 20 DEM, Švajcarska 18 CHF, SAD 12 USD. Uplate slati na devizni račun: PANONSKA BANKA DD, Novi Sad, 65700-620-219-1261 FORUM-MARKETRPINT, Novi Sad sa obaveznom naznakom: Pretplata za „DOK HOLIDEJ".
Oslobođeno osnovnog poreza na promet, mišljenjem Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine, br 413-279/73 od 10. maja 1973. godine

Bilo je već prošlo podne kada se jedan konjanik, brižljivo usmeravajući konja niz padinu obraslu visokim borovima, spustio do podnožja i uputio se preko ravne prostrane doline. Jahao je brzo obzirom na vrelinu sunca i pregazio rečicu nazvanu Reka Medveđe Šape na mestu gde se rečni tok pretvarao u plitak gaz jedva do polovine konjskih nogu. Stigavši do severne obale, pregazio je preko sasušenog, ispucalog blata i zašao ponovo u borovu šumu izabravši nadalje uzanu, retko korišćenu indijansku stazu koja se vijugajući dizala ka dugačkom, nazubljenom brdskom prevoju. Izvesno vreme jahao je kroz šumu u senci ogromnih granatih borova gde je vladala prijatna hladovina za to doba dana. Onda se puteljak proširio i kada se konjanik pojavio između stabala, jedan irvas je uplašeno šmugnuo u šumu kačeći rogovima niske grane. Stigavši do vrha, konjanik je zaustavio oznojenog konja.

Sa vrha prevoja pružao se pogled na dolinu ispod njega i sedeći nepomično u sedlu, konjanik je hladnim očima obuhvatio veliki bazen prošaran borovima. Izvadio je iz džepa duvankesu i počeo da zavija cigaretu. Dolina Medveđe Šape ličila je na ogromnu okruglu zdelu iskopanu u visokom brdskom masivu. Zauzimala je toliko prostranstvo da je konjaniku trebalo skoro dan jahanja da je pređe s kraja na kraj. Na kraju ravnice obrasle zelenom travom, sasvim uz zapadni prolaz, gnjezdio se gradić Bufalo Rim koji se sastojao od mnoštva kuća od brvana, dve crkve, jednog saluna, trgovačke postaje u kojoj se moglo kupiti sve što čoveku u tim krajevima treba i šerifske stanice šerifa Dolmana. Ispod grada daleko su se pružali kao niz pojasevi šume, pašnjaka i rančeva.

Zapalio je cigaretu i pogled mu se zadržao na najvećem ranču u dolini. Sa svog mesta na visokom brdskom prevoju mogao je jasno da vidi prostran, izdvojen deo pašnjaka okruglastog oblika koji se protezao dolinom sa jedne strane od obale reke do udaljenih brdskih padina na drugoj strani. Hiljade grla stoke, sve sama prvoklasna goveda, pasla su na pašnjacima ranča u očekivanju da budu skupljena u krdo i pokrenuta na veliki godišnji dogon stoke u Grejt Fols.

Sedeći u sedlu kao da nešto očekuje, konjanik je nabrao obrve. Po njegovom računu trebalo je da se Ejms Dempsi uskoro pojavi na povratku iz grada. Dempsi je preko noći ostao u Bufalo Rimu, pokušavajući da tamo nađe i angažuje ljude za predstojeći odgon stoke. Pod pretpostavkom da je ujutru rano pošao iz grada na putu za svoj ranč, trebalo je da do velike krivine, gde je put skretao do ovog isturenog dela prevoja, stigne nekako u ovo vreme.

Pa dobro, neće morati još dugo da čeka, pomislio je zagonetni konjanik i izvadio cigaretu iz usta da bi, zadr-

žavši je između palca i kažiprsta, pustio da se tanak stub dima lagano diže ispred njegovog ozbiljnog lica. Onda je bacio opušak daleko od sebe i sjahao s konja. Izvadivši pušku iz futrole na sedlu svezao je konja i pošao do jednog usamljenog bora koji se dizao visoko ka azurnom nebu. Pažljivo posmatrajući put ispod sebe, čučnuo je i sakrio se ispod niskih zelenih grana.

Minuti su lagano prolazili.

Čuo je zavijanje vukova visoko u brdima što ga je podsetilo da je ova dolina vrlo blizu divljini koja ju je okruživala. Već nestrpljiv, zavio je i zapalio i drugu cigaretu.

Pošao je pun čas pre nego što je ugledao konjanika. Stisnuvši rukom pušku, zažmirio je da jasnije razazna udaljenog konjanika koji se sekund kasnije pojavio iz linije borova i uputio se ka padini koja se protezala do prevoja. Bio je to sasvim sigurno Dempsi, rekao je sebi. Čak i sa ovog rastojanja jasno je razabrao crvenu košulju i crne pantalone koje je Ejms Dempsi prošle večeri imao na sebi. A onaj veliki ždrebac koga je konjanik jahao pripadao je Dempsiju.

Smeškajući se, strelac je lagano prišao ravnoj steni.

Sačekao je još neko vreme da se Dempsi približi a onda uperio pušku i zažmirivši na jedno oko pažljivo nanišanio. U tom momentu Dempsi je stigao do dugačke krivine. Odsjaj sunca blesnuo je na puščanoj cevi i konjanik je digao pogled. Čovek na brdskom prevoju nije mu pružio šansu da se pribere i nešto preduzme i da se spase. Kada je Dempsi dohvatio revolver i upola ga izvukao iz futrole, busijaš je opalio. Dugačka puška je grmnula kao tresak groma i Ejms Dempsi se zaljuljao u sedlu a krv iz rane na prsima obojila mu je košulju. Onda je puška po drugi put grmnula i drugi metak ga je kao udarac teškog malja izdigao iz sedla i bacio ga na tlo. Da bi se osigurao da je čovek koji je ostao da leži u prašini zaista mrtav, busijaš je ponovo nanišanio i ispalio još dva hitca u nepomično telo.

Zatim je ustao. Udaljivši se od ivice prevoja, prišao je lagano svom konju i ubacio pušku u podmazanu futrolu.

Ubica je sa dosadom zevnuo i vinuvši se u sedlo okrenuo konja ka šumi mladih borova. Malo kasnije nestao je kao da ga je šuma progutala.

*

Dok Holidej je pregazio reku jašući na svom crnom ždrepcu kroz plićak koji je njegovo iskusno oko pronašlo. Izašavši iz vode, konj je zagazio preko sasušenog blata ispucalog od sunca i krckanje kore na još mekom blatu prigušilo je jedva čujan pucanj u daljini.

No on ga je ipak čuo. Najpre jedan a onda još tri. Zaustavio je konja na ivici obale i namrštio se. Možda je neko lovio divljač mada podne nije uobičajeno vreme za lov.

Odmahnuo je glavom i nastavio da jaše ka tamnoj liniji borova na padini ispred njega. Jarko sunce još je žestoko peklo nanoseći izmaglicu na nebesko plavetnilo. No u vazduhu se već osećalo da se dan bliži kraju, još jedan naporan dan za visokog konjanika. Trebalo je već pomišljati na prenoćište, jer se u tim krajevima noć spuštala vrlo brzo. Nadao se da će uskoro ugledati grad jer je po njegovoj računici Bufalo Rim bio negde u blizini, ali ako bi se desilo da se u računu prevario morao bi prenoćiti pod vedrim nebom.

Jahao je lagano ne požurujući konja. Od jutra je vranac prešao veliki put i povrh toga preneo svog gospodara preko teško prohodnih brda sve do ove doline. Bio je to i za njega naporan dan.

Kratko vreme zatim stigao je do senovite borove šume. Tu, ispod vitkih, granatih stabala koja su se dizala ka nebu bio je zaklonjen od sunca i zaštićen od žege. Čak i u to doba dana iz gornjih delova šume niz brdske padine strujao je prijatan povetarac i Holidej je odlučio da se odmori i popuši cigaru. Uprkos celom danu provedenom u sedlu lako je skočio s konja i popustivši kolan i skinuvši konju oglav, pustio ga da pase. Životinja je zadovoljno zagnjurila gubicu u sočnu travu i počela da čupka vlati trave.

Pustolov je bacio kišni ogrtač na tepih trave i borovih iglica i opružio se po zemlji. Izvadio je cigaru iz srebrne tabakere i kresnuo palidrvce. Nekoliko oblačića duvanskog dima obujmilo je njegovo lice dižući se ka granju iznad njega.

Opružen na zemlji, Dok Holidej nije izgledao visok čovek iako je imao više od sto devedeset santimetara visine, niti se zapažalo da je mišićav. Ali ono što se isticalo i tada dok je ležao u senci borova bilo je njegovo lice, pravilno i oštro ocrtano, muške, čvrste usne, izrazito lučno izvijene obrve i sivo plave bistre oči, britke kao dah severca. Onaj ko bi ga video tu u brdima Montane nije mogao znati da je njegova pojava na ulicama gradova plenila poglede mnogih žena. Možda su žene volele njegov način odevanja jer je uvek bio ukusno i elegantno obučen, a možda im se dopadala čvrstina njegove muški stisnute vilice, ili oštrina crta njegovog lica, ili pogled njegovih očiju iz kojih se moglo pročitati da nije čovek sa kojim se može poigravati. A možda im se jednostavno dopadala njegova tamna bujna kosa koja se kao slap spuštala niz potiljak.

No bez obzira na to što su se žene interesovale za njega, Dok Holidej je obično ostajao hladan. Nije dopuštao sebi da se emotivno angažuje, a ako bi se to ipak desilo onda je žena morala biti nešto izuzetno. Kao Džejn. Ipak, i sada se pitao kakva je Džejn stvarno bila.

Pušeći mirišljavu havanu počeo je da razmišlja o njoj. Sećanja su doplivala lako vraćajući se u rojevima. Opet je pred očima video njenu neukrotivu dugu kosu, njene pune čulne usne, njeno skladno, jedro telo. Bila je žena kojom bi se svaki čovek mogao ponositi. I on se ponosio, sada je to mogao sebi da prizna. Dala mu se onda kada je to najmanje očekivao, i time ga upozorila da je nepredvidiva više nego druge žene. Ali to je propustio da uoči.

Te prve noći kada su vodili ljubav pri svetlosti mesečine koja se kroz zavese probijala u njihovu sobu, iznenadila ga je vatrenošću ali još više umešnošću iskusne bludnice. Mada u ljubavi nije bio početnik, ona se sa njim poigravala kao mačka s mišem i kada se sutradan probudio još nedovoljno odmoran, procenio je taj svoj doživljaj samo kao jednu interesantnu epizodu svog života. Ali kasnije se ispostavilo da je neke njene osobine morao drukčije shvatiti.

Namrštio se jer su ga preplavile neprijatne uspomene. Zima je te godine bila dosta oštra i da bi sebi i Džejn priuštio više udobnosti iznajmio je jednu lepu kuću na periferiji grada. Svake večeri odlazio je u salun gde je imao svoj sto, a Džejn je dolazila ka-

snije samo da otpeva nekoliko pesama a ponekada se događalo da uopšte ne dođe na veliko nezadovoljstvo vlasnika saluna Džeka Timberlejna. No Džek je prelazio preko njenih ćudljivosti jer mu je ipak donosila dosta novca.

Pustolov je odbio gust dim i oslušnuo zveckanje opreme i rumanje trave pod konjskim zubima. U šumi je vladao mir, pravi ambijent za prelistavanje uspomena. Ali Holideju se nije sviđalo ono čega se posle toga opomenuo. Bio je to povratak kući posle dve-tri odigrane partije. Čudno, ali razmišljajući sada o tome činilo mu se kao da je sudbina htela da se tako desi. Odjednom više nije bio raspoložen za igru i ispivši za šankom još jedan brendi uputio se kući. Taj povratak doneo mu je još jednu tragediju.

Približavajući se kući nije zapazio ništa neobično, sva je, bar naizgled, bilo kao i svake večeri ali mu je neki potajni glas šaputao da pazi, da bude oprezan. A taj glas pustolov je poznavao, on mu se javljao s vremena na vreme, pomagao mu u najtežim trenucima njegovog života.

Došavši do kuće popeo se uz par stepenika i otvorivši belo obojena vrata ušao u malo predvorje. Njegov brzi povratak očigledno nije bio očekivan niti primećen, jer je zastavši u predvorju iz spavaće sobe začuo prigušeni polupijani kikot. Tako se obično kikotala Džejn kada popije više šampanjca, što joj se povremeno događalo. Znajući da nešto nije u redu i da ne bi trebalo da ulazi u sobu, Holidej je ipak, kao vučen snagom neke neodoljive sile prišao vratima i udarcem noge odgurnuo vrata. I kao da je dejstvo sile tada prestalo zastao je na vratima kao ukopan.

U njihovoj postelji ležao je plavokos, bradat mlad čovek, jedva stariji od dvadeset godina. Naslonjen na uzglavlje postelje pio je šampanjac iz visoko nagnute boce. Džejn, naga kao i nepoznat čovek, klečala je pored njega na postelji i nemirne, bujne crne kose rasute po ramenima i grudima, golicala ga po trbuhu i prsima. Kada su se vrata otvorila ona je pogledala i razrogačila oči.

U tom trenutku zgranutosti vreme je stalo kao okamenjeno. A onda je posle trenutka koji je svima izgledao kao večnost, Džejn prodorno vrisnula. Plavokosi mladić se očajnički bacio ka uglu postelje i iz futrole obešene za mesingano uzglavlje izvukao pištolj. U njegovim izbezumljenim očima ogledao se strah i očajanje.

– Ne! – povikao je Dok Holidej.

Nije nameravao da ubije mladića. Nije bio zaljubljen u Džejn toliko da bi zaslepljen ljubomorom učinio nešto tako nepromišljeno i u krajnjoj liniji primitivno. Konačno, on sa tim mladićem nije imao nikakve veze i ljutnju zbog nevere mogao je usmeriti samo prema nevernici, ako bi se Džejn tako mogla nazvati. Ali mladi plavokosi ljubavnik to nije znao, a uplašen Holidejevim pougledom nije mogao da u njemu vidi pomirljivog čoveka, bar ne u takvoj situaciji. Zbog toga nije obratio pažnju na Holidejev povik i sasvim obuzet pomišlju na odbranu, on je uperio revolver ka svom starijem suparniku.

Tada više niko nije mogao svesno da upravlja događajima. Ostavljen bez mogućnosti da bira, Holidej je munjevito potegao svoj „linkoln" i bacajući se u stranu pritisnuo okidač.

Dva pucnja su grmnula skoro istovremeno. Kuršum je promašio Holideja i zario se u dovratak a njegov

metak pogodio je neznanca među oči i odneo ga u večnost. Padajući na uzglavlje već mrtav, plavobradi je refleksno pritisnuo okidač po drugi put i ispaljen iz neposredne blizine kuršum se zario Džejn u grudi. Krv je prsnula po beloj posteljini i zakašljavši se ugušena krvlju, Džejn je grčeći se pala preko svog mrtvog ljubavnika pokrivši nagim telom njegov šestometak koji se pušio u njegovoj ruci. Bila je mrtva pre nego što je Holidej ustao sa poda i došao do nje.

Tih nekoliko krvavih sekundi bili su početak ciklusa koji se u njegovom životu stalno ponavljao. Tek što je negde našao malo mira ukleta smrt je opet ušla u njegov život. Ništa nije vredelo što je objašnjavao šerifu kako se događaj odigrao. Naviknuti na uobičajenu reakciju uvređenih ljubavnika, građani su poverovali da je, našavši ih u preljubi, Holidej u ljubomori ubio oboje ljubavnika. No pošto za to nije bilo dokaza, desilo se ono što mu se već mnogo puta dogodilo. Šerif mu je naložio da napusti grad. Nije mu preostalo ništa drugo nego da uzme svog vranca i ne osvrnuvši se napusti grad. Lutalica je nastavio da luta putevima bez povratka kao što je to i pre činio. Ali je ipak u njegovim ustima ostao ukus nezasluženе gorčine. Zašto baš uvek on mora da plati za sve grehe pa i tuđe? Na to pitanje nije mogao da nađe odgovor.

Odbijajući dimove iz aromatične cigare ležao je na leđima i zagledan između grana borova u već potamnelo nebo, razmišljao je o budućnosti. Ako je takve budućnosti za njega uopšte bilo. Najbolje što je mogao da smisli bilo je da prenoći u Bufalo Rimu i sutra nastavi put ka severu. Tamo je bilo dosta gradova u kojima još nije bio. Možda će mu se sreća osmehnuti, možda ga tamo niko neće prepoznati.

Možda u tim gradovima za njega nisu ni čuli... u šta je sumnjao.

Zadubljen u misli, Holidej je iznenada čuo lomljenje suve grančice i njegova ruka se instinktivno spustila na dršku revolvera.

– Da sam na tvom mestu, mister, držala bih ruke dalje od oružja. – Glas koji se čuo pripadao je ženi i dolazio je direktno iza njega. Zvučao je oštro i narogušeno kao bockanje oštrog sečiva.

Holidej je poslušno uklonio ruku sa revolvera.

Onda se začuo i muški glas, ali sa druge strane, sa nešto veće udaljenosti. Dolazio je iz žbunja pored koga je pustolov prošao.

– Digni ruke, mister, ili si mrtav.

Holidej se uspravio i digao ruke. Pitao se kako je bilo moguće da mu se uhode privuku a da ih ne čuje. Mora biti da je za trenutak zadremao, pomislio je i progovorio.

– Ako ste hteli novac onda nećete mnogo profitirati. Izabrali ste pogrešnog čoveka.

Imao je u stvari dosta novca ali u tajnoj pregradi na sedlu. U novčaniku je nosio samo stotinu dolara.

– Nećemo taknuti tvoj prljavi novac čak i ako bi nam bio potreban! – začuo se opet muški glas. – To je prljav novac, mister, krvavi novac iz Nortonove banke.

– Ne znam o čemu to govorite! – rekao je Holidej i pogled mu se zadržao na čoveku koji je izašao iz žbunja i pošao prema njemu. Pridošlica je bio onizak, držao se pogureno kao čovek koji očekuje udarac i u ruci je držao pušku koja se presijavala pri sjaju popodnevnog sunca. Na nekoliko metara uhoda se zaustavila i stežući

drhtavim rukama naperenu pušku, zagledao se u Holideja kao što lovac gleda divljač.

– Držim ga na oku, mis Dempsi – rekao je pogurenko.

Pustolov je čuo šum iza sebe. Na tepihu od borovih iglica koraci su bili jedva čujni iako blizu iza njega. Sa visoko dignutim rukama ugledao je nejasnu senku na zemlji i lagano okrenuo glavu.

Pred njim je stajala devojka sa puškom u ruci.

Bila je dosta visoka, vitka, tek nešto preko dvadeset godina stara, sa dugačkom plavom kosom koja joj je padala na ramena sve do lepo uobličenih grudi. Na sebi je imala bluzu otkopčanu pri grlu i tesno pripijene crne pantalone koje su isticale njene skladno zaobljene kukove i butine. U svakoj drugoj situaciji Dok Holidej bi sa zadovoljstvom uživao u njenom lepom izgledu ali sada je njegov pogled bio prikovan za dugačku pušku koju je obema rukama držala naperenu. Nasuprot svom pomagaču mlada žena nije podrhtavala. Stajala je odlučno stisnutih usana i hladnog pogleda a ruke kojima je držala pušku izgledale su čvrste kao od stene isklesane.

– Šta ovo znači, gospođice? – zapitao je Holidej.

– Prljavi nitkove! – povikala je devojka. – Ubio si mog brata, ubio si ga hladnokrvno iz zasede i još imaš smelosti da pitaš šta ovo znači...

– Čini mi se da ne znate šta govorite – uzvratio je na to Holidej.

– Zna dobro šta govori a znaš i ti vrlo dobro šta ovo znači, – umešao se guravko pretećim glasom.

– Koliko ti je Norton platio? – zapitala je devojka hladno.

– Nikada nisam čuo ni za kakvog Nortona.

– Lažljivče! – prasnula je devojka gnevno i zarumenela se u licu. – Trebalo bi da te ovde smesta ubijem.

– Gospođice... ili gospođo – odgovorio je Dok nastojeći da bude što pribraniji. – Mislim da prebrzo donosite zaključke.

– Prebrzo donosim zaključke?! – ponovila je ogorčeno. – Moj brat Ejms je ubijen, ubijen iz zasede! Njegov ubica je viđen kada je odjahao sa grebena ispod koga je Ejms nađen mrtav. Jahao je vranca! – Zaćutala je i Holidej je zapazio da joj u očima gori ogorčenje i mržnja. – Ti si ga ubio. Melez Čarli San te je video!

– Nije video mene – usprotivio se Dok Holidej. – U Montani ima na stotine vranaca. Taj Čarli San je video nekog drugog a ne mene.

– Svako u ovoj dolini zna da je Mort Norton želeo da Ejmsa vidi mrtvog – rekla je devojka istiskujući s mukom reči iz grla. – Računao je da ćemo, kada Ejms bude mrtav, tata i ja prodati ranč jer tata je star i ne može da radi a šta bih ja kao žena radila sa rančem. Ali prevario se! Ostaćemo tu gde smo! To je naša zemlja. – Zažmurila je pretećim glasom. – Ovo samo dokazuje koliko je ta zmija Norton podao i nizak... činjenica da je za ubistvo angažovao najmljenog revolveraša.

– Mislim da je vreme da zaćutite i da saslušate šta ću vam reći – rekao je Dok Holidej oštrim glasom.

– Ti zaista imaš hrabrosti, mister, vraški mnogo hraborsti – prasnula je devojka. – Ubio si mi brata, smucaš se ovde po mom imanju i usuđuješ se da mi kažeš da zaćutim.

– Nisam ja ubio vašeg brata – izustio je Holidej već malo razdražen besmislenim optužbama. – Ali ne tražim da mi verujete. Odvedite me tom

melezu. Neka me pogleda lepo, sa svih strana. Možda je video vranca, ali siguran sam da nije video mene.

Jedan kratak trenutak ona je izgledala neodlučna.

– O-kej, mister – rekla je konačno. – Odvešćemo te do Čarli Sana.

– A onda ćemo te odvesti šerifu Dolmenu... odakle ćeš otići pravo na vešala – dodao je pogurenko.

– Ja sam samo običan putnik u prolazu – nastavio je Holidej uporno. – U ovu dolinu sam došao sasvim slučajno. Nisam najamnik toga Nortona. Možda sam zalutao na vaše imanje, mlada gospođice, ali to je moglo svakome da se desi. I sami sigurno znate da zemljište nije ograđeno.

– Postojala je ograda – rekla je devojka ogorčeno. – Nortonovi nasilnici su je pokidali i uništili.

– Samo drži ruke visoko dignute – opomenuo ga je pogurenko. – Dolazim da ti oduzmem revolver.

– Nemoj misliti da neću pucati ako pokušaš neku podvalu – rekla je devojka nešto blažim glasom.

– Uveren sam da hoćete, mlada damo – odgovorio je na to Holidej suvo, ali već sasvim u svom elementu. Pogled mu se namerno spustio do njene puške.

Pogurenko je polako obišao Holideja. Taj neobičan mali pogureni čovek imao je neprirodno bele ruke i jednu je pružio ka futroli Holidejevog revolvera. Ruka je podrhtavajući izvukla revolver iz futrole na bedru.

– Hvala Čokto! – rekla je mis Dempsi kada se Čokto udaljio.

– A gde je taj Čarli San? – zaželeo je da zna Holidej.

– Pojaši svog konja – naredila je devojka. – Idemo odavde kod njega. I ako on potvrdi da si ti čovek koga je video na brdskom grebenu iznad puta, znaj da ću se lično postarati da stigneš pravo u pakao.

– A kada Čarli San kaže da me nikada u životu nije video, šta će onda biti? – zapitao je Holidej.

– Ako Čarli San bude izjavio to što kažeš – zaćutala je izbegavajući odgovor i malo se zamislila. – Onda... onda ću morati da se izvinim, mister...

– Holms... Džon Holms – lažno se predstavio Dok.

– Moraću da se izvinim, mister Holmse – ponovila je.

– On je krivac, mis Dempsi – rekao je Čokto temperamentno. – Vidim to u njegovim očima. Iz njih izbija podlost, to su oči zmije i pacova.

Devojka je odmerila Holideja od glave do pete i zadržala se na njegovim očima. Pustolovu se učinilo da se nije složila sa procenom svog pratioca, ali je to mudro prećutala.

– Sačekaćemo da čujemo šta će Čarli reći – kazala je.

Holidej je prišao svom konju, stavio mu oglav i zategao popušten kolan. Pošto se prvobitni gnev malo stišao, mlada žena je postala tolerantnija. Njegovo bezrezervno pristajanje da se suoči sa Čarli Sanom i prepusti se njegovom sudu, doprinelo je da se pokoleba u svom uverenju. Sem toga, možda samo kao trenutna pomisao, možda joj je u glavu došla ideja da nije verovatno da bi se ubica njenog brata posle izvršenog zločina zadržao u blizini mesta zločina.

To nije bilo prvi put da ga je neko zabunom optužio za nešto što je učinio neko drugi. Pre dosta vremena desilo mu se da je jedan gnevni farmer mormon upao u njegovu sobu u jednom gradu severno od Blek Igla i optužio ga da je u ljubavnoj vezi sa jednom od njegovih žena. Trebalo je

mnogo vremena i još mnogo više reči da bradatog čoveka razuveri i da ga odvrati da ispali obe cevi iz svoje skraćene dvocevke i raznese mu glavu. Ispostavilo se da je krivac-ljubavnik neki drugi putnik namernik na crnoj kobili i dva dana kasnije Holidej je našao leš tog čoveka na jednom sporednom putu u blizini grada. Nešto slično zadesilo ga je i sada.

– Izgleda mi da vam taj Norton pričinjava mnogo nevolje, mlada damo – rekao je Holidej penjući se u sedlo.

Ona ga je pogledala preko naperene puške još uvek u nedoumici. – Ili si Nortonov revolveraš i znaš sve o ovoj dolini ili si zaista običan putnik namernik pa naivno praviš greške koje te mogu uvaliti u veliku nepriliku. Šta je od ta dva u pitanju uskoro ćemo saznati.

– Hajdemo da završimo s tim – rekao je Holidej i slegnuo ramenima. – Skoro će noć a ja moram stići do grada i naći prenoćište.

– Možda ćeš imati besplatno prenoćište u zatvoru – umešao Čokto – ukoliko ne budeš linčovan.

– Drži ga na oku dok dovedem naše konje – naredila je devojka svom pratiocu.

Udaljila se žurnim koracima dok je pogureni čovek sumnjičava pogleda ostao da čuva Holideja. Malo kasnije vratila se jašući zelenka i vodeći za povodnik jednog mršavog omalenog ponija. Čokto se oprezno popeo u sedlo, boreći se sa oružjem u rukama da održi ravnotežu dok se penjao. Devojka je mirno čekala.

– Pravo kroz šumu. Ova staza će nas odvesti do Čarlijevog prebivališta – rekla je devojka i pojahala napred.

Holidej je poterao konja za njom kroz šumu, a Čokto je jahao iza njega na začelju. Jahali su dosta dugo vijugavim puteljkom između debelih borova koji su se dizali ka nebu i zatvarali pristup već kosim sunčevim zracima. Iz tla se počela dizati večernja vlaga. Konačno se, posle čitavog časa jahanja put proširio i izbio iz šume na travnu ravan.

Iznenada je večernju tišinu prolomila grmljavina pušaka i revolvera. Devojka je naglo zategla vođice i iz njenog lica nestalo je poslednje kapi krvi. Kada se novi plotun razlegao sa druge strane brdskog prevoja njen konj se uplašeno propeo na zadnje noge.

– Je li Čarli u opasnosti? – zapitao je Dok.

– Ta pucnjava ne dolazi od Čarlijeve brvnare – rekla je glasom koji se hrapavo lomio u grlu. – Iza ovog brdskog grebena nalazi se moj ranč.

– Sve mi se čini da je ova zmija odigrala dvostruku ulogu, mis Dempsi. Ubio je Ejmsa a onda je poslužio kao mamac koji nas je odvukao sa ranča. Znali su da ćemo poći u potragu za njim i da ćemo ostaviti ranč praktično bez odbrane.

Odjeknula su još dva hica.

– Traćimo vreme – rekao je Holidej okrećući konja ka grebenu. Pogledao je devojku. – Ako mislite da je tačno to što je rekao, ispalite mi metak u leđa.

Holidej je poterao konja s puta i punim trkom uputio se kroz visoku travu koja je šuštala pod stremenima ka vrhu grebena gde je linija dignutog horizonta zasecala nebo. Iza njega devojka se kolebala. Čuo je kako je izmenjala nekoliko oštrih reči sa svojim pratiocem a zatim potmuo tutanj konjskih kopita kada su se oboje, devojka i Čokto, uputili za njim. Pustolov je izbio na vrh prevoja baš u mo-

mentu kada je još jedan metak odjeknuo dolinom. Zategao je vođice i pogledao.

Ispod njega, nedaleko od vrha prevoja, gnjezdila se ranč kuća od brvana, dosta veliki četvrtast ograđen prostor za stoku i mala spavaonica za kauboje. Pored korala nalazila su se tri čoveka na konjima. Ispred njih, naslonjen na ogradu sa rukama dignutim u vis, stajao je jedan starac, gologlav, sa rasutom sedom kosom. Lice mu je bilo bledo skoro kao brada a krupnim, svetlim očima zurio je u otvor puščane cevi uperene u njegovu glavu. Pušku je držao naperenu mršav konjanik orlovskog lica i očiju. Pored čoveka sa naperenom puškom na konju je sedeo jedan omanji, dežmekast čovek, pljosnatog lica, zdepastog tela, odeven u crno odelo. Odmah iza starca u ograđenom prostoru ležale su tri krvave konjske lešine. U koralu su se nalazila još dva konja, uznemirena i zaplašena, zbijena na drugu stranu ograđenog prostora. Holidej je odmah zatim ugledao i trećeg konjanika, jednog mršavog, koščatog čoveka na velikom mrkom pastuvu koji je baš tog momenta poterao konja oko ograde korala. U ruci je držao dugačku pušku iz čije se cevi dizao dim.

II

Devojka je zaustavila konja pored Holidejevog i videvši prizor ispred njih, kratko uzdahnula kroz stisnute zube kao što čini čovek kada se iznenada opeče.

– Tata! – oteo joj se krik sa usana kada je čovek orlovskog lica gurnuo njenog oca vrhom puščane cevi.

– Ko su ti ljudi? – zapitao je Holidej resko.

– Konjanici sa ranča „Bar N." – odgovorila je ona. – Onaj što drži tatu na nišanu zove se Džek Kred. On je Nortonov nadzornik ranča. Onaj drugi pored njega je Sol Souli... a... a onaj treći... – glas joj se zamro u grlu. – Onog trećeg nikada do sada nisam videla.

– Njegovo ime je Đuri – obavestio ju je Čokto zaustavljajući svog konja uporedo sa njihovim.

Čovek po imenu Đuri nagnuo se u sedlu i uperio cev puške na jednog od preostala dva živa konja u koralu. Bila je to krupna, snažna kobila. Puška je grmnula i pogođena životinja je poskočila kada joj je metak zario u telo. Konjanikova puška je ponovo grmnula i hitac je ovoga puta pokidao kobilin dušnik i vratnu arteriju. Krv je šiknula mlazom i zanoseći se, životinja se konačno srušila na zemlju. Mršavi dželat se glasno zasmejao.

– Životinje! – povikao je starac očajničkim glasom, stojeći pritešnjen uz ogradu korala. – Prljave životinje!

Konjanik jastrebovog lica mu je nešto odgovorio ali njegove reči nisu doprle do brdskog prevoja. Dok Holidej je video kada je jastreb-konjanik munuo Dempsija vrhom cevi i primorao da ga se ponovo nasloni na ogradu korala.

– Dajte mi moje oružje – rekao je Holidej tiho.

Čokto je ostao neodlučan, očekujući devojčino uputstvo.

Ona je prodorno pogledala pustolova tražeći na njegovom licu neki znak ohrabrenja da li da rizikuje igru sa njim ili ne. Konačno je progovorila i njen glas je odlučno zvučao.

– Čuo si mister Holmsa, Čokto. Traži da mu vratiš revolver.

Još uvek neodlučan, Čokto je napravio grimasu lica a onda se mašio

Holidejevog šestometka koji je nosio zadenut ispod opasača.

– Požuri – presekao ga je Dok. Zgrabio je žurno revolver koji mu je pogureni čovečić pružio i prikupio uzde svog konja. – Ostanite ovde, oboje.

Jašući čas levo čas desno, pustolov se spustio niz brdo nečujno kao senka koja preleće od jednog do drugog debla crnog bora. Vetar mu je duvao u lice donoseći glasove ljudi okupljenih oko ograđenog prostora. Presekao je preko malog travnog ulegnuća u zemlji i odmah iza toga pred njim se ukazao koral obasjan svetlošću zalazećeg sunca. Na Holidejevo veliko čuđenje, konjanici okupljeni oko korala još ga nisu spazili, verovatno zbog toga što su bili potpuno zaokupljeni svojom žrtvom. Tome je dosta doprineo i teren posut borovim iglicama koje su prigušivale bat konjskih kopita. Došavši sasvim blizu zaustavio se ispred jednog velikog bora.

– ... mislim da će ti ovo biti dobra lekcija Dempsi – izgovorio je Kred nadmeno, nastojeći da što više namuči starca.

– Da ... – složio se Souli. Zatim se zakikotao vriskavo kao histerična žena. – Sigurno da u buduće nećeš više krasti mister Nortonovu stoku.

– Čuli ste me... – odvratio je Dempsi. – Ta goveda su zalutala na moje pašnjake...

– Mister Norton kaže da su ukradena! – izjavio je Kred.

– Znaš šta, Dempsi? – Souli se zadovoljno iscerio jer je Kred ponovo grubo munuo starca vrhom cevi. – Ako treba ceniti da li je važnija reč jednog propalog farmera ili jednog uglađenog rančera kao što je mister Norton, ja pouzdano znam kome će ljudi više verovati: mister Nortonu.

– Zašto se ne opametiš, Dempsi? – zapitao ga je Kred.

– Šta hoćeš time da kažeš, do đavola? Kako da se opametim? – promumlao je bradati starac.

– Ti vrlo dobro znaš šta mislim, – odvratio mu je nadzornik ranča „Bar N." – Zašto se ne odseliš odavde?

Holidej je zapazio da se na starčevo lice navukao izraz prkosa.

– Ah, to je dakle. Zbog toga je sve ovo udešeno – rekao je Dempsi prekrstivši ruke na prsima. – Najpre ste mi ubili sina...

– Mislim da bi bilo bolje da pripaziš šta govoriš, stari jarče – pripretio mu je Džejk Kred.

– Vi ste ubili Ejmsa – ponovio je Dempsi ogorčeno. – A sada ste došli ovamo sa tom prokletom laži da sam ukrao goveda sa ranča „Bar N." To je presna laž koja vam je poslužila kao izgovor da pobijete moje konje. Pokušavate da me prisilite da prodam ranč. Pa, dobro, to vam neće uspeti. Neću da prodam ni sada ni ikada. Možete reći vašem gazdi Nortonu da je ovo moja zemlja – moja i moje kćeri Čeriti En – i da će uvek ostati naša!

– Đuri! – dozvao je Kred kao uzgred mršavog konjanika koji je još uvek držao pušku uperenu na poslednjeg živog konja u koralu. – Izgleda da ova stara luda još nije naučila lekciju.

– Pa dobro, moraću onda da mu dam i dodatnu pouku – rekao je Đuri smeškajući se.

– Ne... za ime božje, nemojte... to je konj moje kćeri Čeriti En! – zavapio je starac zaplićući jezikom u žurbi.

– Baš šteta – izustio je zlobno Souli.

– Spusti tu pušku! – glas Dok Holi-

deja prosekao je predvečerje kao oštrica noža.

Đuri se okrenuo u sedlu kao opružgom potegnut i poslednji zrak sunca obasjao je njegovo čudno, vampirsko lice. Na drugoj strani korala, Kred i Souli su ostali nepomični kao slepljeni za svoje konje ne skidajući obezglavljen pogled sa tamne siluete ispod velikog crnog bora. Koristeći trenutnu Kredovu zbunjenost, stari Dempsi je počeo uzmicati pored ograde korala.

– Ko ste vi, mister? – zapitao je Đuri hrapavim glasom, držeći i dalje pušku uperenu na devojčinu kobilu.

– Rekao sam ti da spustiš pušku – ponovio je Dok Holidej glasom kroz koji se provlačila neskrivena pretnja.

– Nisam baš navikao da slušam naređenja – odgovorio je Đuri. – Pogotovu ne naređenje nekog glupog došljaka koji je toliko lud da se meša u poslove koji ga se ni malo ne tiču.

– Da – umeša se i Souli. – Nastavite put, mister. Mi upravo nastojimo da jednog kradljivca stoke naučimo da se krađa goveda ne isplati. Mogli smo s pravom da lupeža obesimo ali smo ipak bili milostivi. Smatrali smo da će za ovaj put biti dovoljno ako ubijemo nekoliko njegovih konja.

– Hej, do đavola, vrati se ovamo! – zaurlao je Kred na Dempsija, primetivši da je starac iskoristio priliku da se neopaženo udalji.

Holidejev revolver je grmnuo i uz tup udar koji izaziva mučninu kuršum se zario Đuriju u levo rame. Uz glasan jauk konjanik se zaljuljao i ispustio pušku koja je opalila pri udaru o ogradu korala. Đuri je prstima nalik na kandžu pritsinuo ranu i njišući se u sedlu bolno zajaukao dok mu je između zgrčenih prstiju potekao mlaz krvi.

– To ti je tek toliko da znaš da se ne šalim! – rekao je Dok Holidej mirno, praveći se da ne primećuje kako su Kred i Souli izmenjali uplašene poglede. – A sada odbaci oružje, mister.

Skoro siv u licu, Kred je otvorio šaku i pustio da mu puška padne na zemlju.

– Tamo odakle dolazim vešaju ubice konja koji bez razloga ovako ubijaju plemenite životinje – obratio se Holidej Đuriju.

– Ko... ko ste vi, mister? – izustio je Đuri glasom zagušenim od bola.

Holidej se zamislio. Da li da kaže ko je? Možda bi mu to olakšalo položaj ali bi moglo kasnije umanjiti efekte iznenađenja koje bi mu mogle zatrebati.

– Ja sam Džon Holms – rekao je pustolov odlučivši se za varijantu iznenađenja jer nije znao u kakvu će se nevolju uvaliti i poterao konja na čistinu.

Uprkos agoniji bola, Đuri ga je dočekao pretećim pogledom. – Ne bih rekao da sam čuo za tebe, ali ti ćeš još čuti o meni – pripretio je oslovljavajući Holideja sa „ti".

Holidej je primetio da se Đurijeva slobodna ruka pomerila nekoliko santimetara ka drški revolvera. Zlikovac je palio očima užarenim od mržnje.

– Samo probaj, krvniče. Ništa mi ne bi pričinilo veće zadovoljsto nego da te pošaljem pravo u pakao.

Prizvuk iskrenosti u Holidejevom glasu bio je Đuriju dovoljna opomena. Ruka mu je zastala kao skamenjena i uprkos fizičkom bolu koji ga je raspinjao, on je prinudio sebe na iskrivljen, slab osmeh.

– Neću ništa pokušati... večeras – obećao je Đuri pokorno. Ponovo se

namrštio od bola. – Nadam se da ćeš još dugo biti živ.

– Reci mi nešto, Holmse – progovorio je Kred sav crven u licu od ljutnje. – Šta ti dobijaš u svemu ovome?

– Daa... zašto se mešaš u posao koji s tobom nema nikakve veze? – dodao je Souli.

Holidej je priterao konja do ograđenog prostora i zastao. – Recimo da se ne slažem sa kasapljenjem konja i zlostavljanjem starih ljudi.

– Dao bih ti jedan savet, Holmse – rekao je nadzornik ranča „Bar N."

– Da čujem.

– Odjaši odavde. Nemoj da se u ovoj dolini nađeš posle izlaska sunca.

– Ne dozvoljavam nikome da me na nešto prisiljava, Kred.

– To nije nikakva prinuda... već samo prijateljska opomena.

– Nije baš tako zvučalo. A sada, gubite se do đavola odavde. – naredio im je Holidej.

Souli je prvi poterao svog konja a za njim je pošao Džejk Kred. Poslednji je pošao Đuri. Pre nego što se pokrenuo, on je nekoliko trenutaka bez pokreta sedeo u sedlu i netremice zurio u čoveka koji ga je ustrelio.

– Mnogo bih voleo da ne poslušaš Kredov savet – rekao je na kraju glasom promuklim i dubokim kao da dolazi iz groba. – Jer ako se zadržiš u ovom kraju ja ću te ubiti, Holmse.

Kada je poterao svog konja od ograde korala, na Đurijevom licu lebdeo je hladan pogled. Krv koja se slivala iz rane na njegovom ramenu kapala je dalje na zemlju ostavljajući vidljiv crven trag.

Usana razvučenih u osmeh od uha do uha, stari Dempsi je pritrčao Doku Holideju koji je budno motrio udaljavanje trojice ljudi sa ranča „Bar N."

– Mister, ne znam ko ste vi niti znam kako ste se ovde našli, ali hvala vam što ste se umešali – izlio je iz sebe bujicu radosti i zahvalnosti.

– Već ste čuli moje ime. Ja sam Holms. A što se tiče toga kako sam došao ovamo... Pa reći ću vam: došao sam pod pretnjom revolvera.

– Kako to? – zgranuo se Dempsi.

– To je tačno, tata – rekla je Čeriti En, približavajući se praćena Čoktom. – I mislim da gospodinu Holmsu dugujemo veliko izvinjenje.

Dempsi je začuđeno pogledao svoju kćer a onda skrenuo pogled na konja koga je Holidej jahao. Malo po malo shvatio je šta se dogodilo i donja vilica mu se mlitavo opustila.

– Taj... vranac – promrmljao je Dempsi.

– Sećaš se šta je Čarli San rekao o ubici na crnom konju – podsetila ga je devojka. – Čokto je primetio u šumi na padini jednog vranca puštenog da pase pa smo pošli da proverimo koga tamo ima. Naišli smo na vranca... i mister Holmsa. Povezali smo to sa izjavom Čarli Sana i... čini mi se da smo tako došli do pogrešnog zaključka.

– Sve što mogu da kažem je to da mi ovaj čovek nije pomogao ja verovatno sada ne bih stajao ovde i razgovarao sa vama – rekao je Dempsi ozbiljno.

– Pogrešili smo – složio se konačno i Čokto pokušavajući da se osmehne.

– Naravno da ste pogrešili – prekoreo ih je Set Dempsi. Čeriti En je jako porumenela. – Ako bismo pretpostavili da je mister Holms ubio Ejmsa i da radi za Nortona, onda se on vrlo čudno ponašao kada je napao njegove plaćenike i jednog od njih ranio.

– Izvinjavam se, mister Holmse – izjavila je Čeriti En pokajanički.

– Da... primite i moje izvinjenje – pridružio se Čokto.

– Svi grešimo! – konstatovao je Holidej. – Sreća je da se sve dobro završilo. A sada bi bilo dobro da pođem. Trebalo bi da stignem do grada i nađem prenoćište.

– Više vas nećemo držati na nišanu. Izvinite još jednom – ponovio je pogurenko.

Holidej je prikupio opuštene uzde. – Pa lepo, milo mi je što smo se upoznali. Do viđenja.

– Mister Holmse – presekla ga je žurno Čeriti En. – Molim vas da ostanete.

Holidej je digao obrve i osmehnuo se. – Da ostanem?

Devojka je zbunjeno nastavila. – Hoću da kažem ostanite kod nas na večeri i kafi. To je najmanje što možemo da učinimo za vas.

– Mlada gospođice nije sada trenutak da se mučite da mi pripremate večeru – rekao je Holidej učtivo. – Vi ste ožalošćeni, izgubili ste brata. U ovakvim trenucima ja bih vam bio samo na smetnji.

– Ipak bih volela da ostanete – ponovila je ona.

Holidej ju je pogledao. Oblesak tek zašlog sunca otkrivao je tugu u njenim očima. U trenucima gneva kada je naišla na njega i u momentima užasa i straha koje je morala da oseti kada je videla kako tri nasilnika sa ranča „Bar N." zlostavljaju njenog oca, zaboravila je na tugu. Sada je tuga opet bila tu, vratila se kao poplava i on je u njenim očima ugledao suze. Uprkos provali jada i žalosti u njenim očima mogao je da pročita iskrenu želju da ostane.

– Dobro, prihvatam – rekao je Dok.

– Još nešto, mister Holmse. Možete i prenoćiti kod nas. Uvek se nađe jedna ekstra postelja – dodao je Set Dempsi.

– Biće to prijatna promena – rekao je Holidej učtivo, pitajući se ne bi li hotelska postelja bila ipak udobnija. No pri pomisli da bi morao da jaše po mraku nepoznatim putevima, zaključio je da je bolje što je prihvatio da ostane.

– Čokto! – naredila je Čeriti En. – Prihvati konja mister Holmsa i daj mu zobi. Ja ću se pobrinuti za ostalo.

Kauboj je prihvatio uzde iz Holidejevih ruku i udaljio se.

Pet minuta kasnije Holidej je sedeo u dnevnoj sobi ranč kuće od brvana. Kuća Dempsijevih, bila je mala i skromna, građena od strugane borovine i okružena prostranom terasom sa sve četiri strane. Na sredini dnevne sobe nalazila se stara okrugla bronzana peć sa sulundarom koji se provlačio kroz otvor ka tavanici. Kratko vreme pošto se smestio u udobnu stolicu za ljuljanje, nozdrve mu je zagolicao prijatan miris pržen ih jaja i slanine.

– Nevolje su nastale od onog momenta kada je Norton kupio zemlju do naše farme – ispričao je Set Dempsi kada je njegova ćerka poslužila kafu.

– To zemljište pripadalo je ranije Četu Holiju – objasnila je Čeriti En. – On je na svom ranču gajio veliki broj odličnih teksaških goveda i nikada nas nije uznemiravao. Onda je on umro. To se dogodilo iznenada, sasvim neočekivano. Norton je kupio imanje od Četove udovice i nazvao ga novim imenom: „Bar N." I kao što vam je tata već rekao, od tog trenutka počeli su u dolini neželjeni događaji. Stari mister Tomlinson je prodao svoje imanje čim su Nortonovi ljudi počeli da tuku njegove kauboje. Nor-

ton je odmah posle toga pokazao da je bacio oko i na naš ranč. Već duže vremena on pokušava da natera tatu da ga proda.

– Zato je ubio mog sina Ejmsa; ubio ga iz zasede – dodao je Dempsi gorko.

– Verujem da je to tačno ali za tu tvrdnju nemate dokaza – predočio im je Holidej. – Vaša kći kaže da se zna samo to da je neki konjanik na konju vrancu viđen kako se udaljava sa mesta zločina.

– Ko bi drugi imao razloga da ubije Ejmsa? – planula je Čeriti En. – To je sasvim sigurno učinio neko koga je Norton najmio. Norton je očigledno računao da ćemo posle toga tata i ja prodati farmu.

– A da bi dopunio pritisak poslao je ovamo svoje nasilnike da nas još više zaplaše! – dodao je Dempsi.

– A šta je sa šerifom? – zapitao je Dok srknuvši kafu.

– Šerif Dolmen je dobar čovek – rekao je Dempsi. – Više nego jednom dolazio je ovamo... ali on je čovek koji se drži slova zakona. On traži da mu se pruže dokazi. Rekli smo Dolmenu da nam ruše ograde i kradu stoku i da znamo da je to Nortonovo delo. Ali šerif traži dokaze pre nego što stupi u akciju.

– Mislili smo da ste vi ubica mog brata – rekla je Čeriti En stavljajući jelo pred njega. – Ako bi to bilo istina i ako biste vi priznali da vas Norton plaća, Dolmen bi morao nešto da preduzme.

– Žao mi je što sam vas razočarao – odgovorio je Dok Holidej suvo.

Ona ga pogledala preko stola. – Ne, niste me razočarali, mister Holmse.

Dempsi je zapalio cigaretu. – Primetio bih nešto ako vas to neće naljutiti – rekao je odbivši gust dim.

Holidej je odmahnuo glavom. – Nisam čovek koji se lako ljuti... pogotovu kad mi se kaže istina.

– Zapazio sam da ste vrlo vešti sa revolverom. Nisam ni video kad ste ga izvukli.

– Snalazim se... kad je potrebno – odgovorio je Holidej uzdržano.

– Sasvim dovoljno – primetio je Dempsi pogledavši ga ispod oka.

– Kako vam se dopada večera? – zapitala je Čeriti En.

– Odlična je.

– Smem li da vas pitam kuda ste se uputili? – nije mogla da obuzda svoju radoznalost.

– Na sever. Tamo još nisam bio.

– Tražite li posao? – Čeriti En ga je krišom odmerila. Očigledno da ju je zbunjivalo njegovo fino odelo i gospodstven izgled i da nije znala u koju kategoriju ljudi da ga svrsta. Po svom izgledu, držanju i načinu govora razlikovao se od kauboja i običnih građana koje je poznavala.

– Posao... – Holidej se diskretno osmehnuo. – Ono što mene interesuje nije baš običan posao, mis Dempsi. Ja živim malo drugčije od drugih ljudi. A zašto pitate?

– Pa tata vam je rekao da Norton želi naš ranč. Možda će ga vrlo lako dobiti ako ne oteramo stoku do Grejt Folsa. Sledeća otplata zajma koji dugujemo banci dospeva kroz mesec dana a tu ratu ne možemo platiti ako ne oteramo stoku na pijacu. Proteklih godina banka je bila dosta tolerantna prema nama, ali ove godine su nas upozorili da platimo na vreme ili će izložiti ranč javnoj prodaji. Zbog toga je Ejmš išao u grad da angažuje goniče. Našao je tri čoveka i oni će doći krajem nedelje. Ali pošto je Ejms mrtav, trebaće nam predradnik, neko ko ume da naređuje ljudima. Mislim da biste vi mogli da odgovorite tom

zadatku, mister Holmse, iako to nije posao kojim vi...

– Naravno, ne bismo mogli da vam platimo dok ne prodamo stoku – umešao se stari Dempsi kome se ideja njegove kćeri odmah dopala. Ovaj čovek u elegantnom odelu nije bio kauboj, ali je očigledno znao da jaše, puca i što je najvažnije bio je hrabar.

Holidej je nekoliko puta prošarao viljuškom po tanjiru.

– Žao mi je mis Dempsi, ali to nije posao za mene. Moraćete da potražite nekog drugog – rekao je konačno.

Devojka nije mogla da sakrije svoje razočaranje. – Onda ću ja sama voditi dogon. Mislila sam da se brinem samo o hrani ali ovako...

– Poći ću i ja – umešao se Dempsi. – Još mogu da jašem

– Ne, ti znaš da ne možeš, tata. Uostalom, neko mora da ostane kod kuće.

– Ali ti ne možeš sama...

– Biće sa mnom i Čokto. Uostalom, procenićemo i ta tri čoveka koje je Ejms angažovao. Biće sve u redu, uveravam te tata.

Holidej je ćutao za vreme tog razgovora. Kada je devojka završila on se umešao.

– Moram da vas podsetim da gonjenje stoke nije piknik devojačke škole. Put za Grejt Fols vodi kroz teritoriju Čejena.

– Znam! – rekla je devojka ne trepnuvši.

– Priča se da je njihov novi poglavica Satana vodio neke napade na naselja zapadno od Puma Velsa.

– Nadam se da ih je armija do sada umirila.

– Možda – rekao je Holidej i ustao. – U svakom slučaju želim vam da uspete. Mnogo hvala na večeri, mis Dempsi.

– Hvala vama mister Holmse, na svemu – odgovorila je ona, ali su joj oči otkrivale da je razočarana. – Čokto vam je pripremio krevet u spavaonici. Nadam se da će vam biti udobno.

Visoki pustolov je izašao a Set Dempsi je prišao prozoru i otpratio ga pogledom do spavaonice. Duboko zamišljen starac je otresao pepeo sa cigarete.

– Nešto te muči, tata? – Zapitala je Čeriti En sklanjajući sudove.

– Nešto ne mogu da dokučim – promrmljao je Set Dempsi. – Jesi li primetila da Holms ima fine, negovane ruke?

– Da, primetila sam.

– To nisu ruke čoveka koji drži plug, sekiru ili laso. Sem toga previše fino je obučen. A jesi li zapazila kako je potegao revolver? I kako je opalio... brzo i precizno?

– Hoćeš da kažeš da je mister Holms revolveraš?

– Da, rekao bih da je revolveraš... između ostalog.

– Onda je velika šteta što nije prihvatio našu ponudu. Takav čovek bi nam dobro došao. Da li da pokušam sutra još jednom...

– Ne – prekinuo ju je otac. – Ljudi kao što je ovaj Holms ne daju se nagovoriti. Mislim da je već vreme za počinak – dodao je sumorno.

Čeriti En je klimnula glavom znajući šta je njen otac mislio. Sutra je bio dan sahrane. Pri pomisli na brata oči su joj se ispunile suzama. Ona i brat bili su bliski kao jedna duša.

*

Dok Holidej ih je napustio ispred

groblja, mnoštva od sunca izbledelih nadgrobnih kamenova na brdu iznad Bufalo Rima. Za trenutak je zastao i pogledom ispratio Seta Dempsija i njegovu kćer koji su se sa Čoktom i propovednikom obučenim u crnu odeždu uputili ka tek iskopanom grobu nekoliko metara daleko od belo obojene ograde od letava. Desetak ljudi okupilo se da oda poslednju počast Ejmsu Dempsiju, ali je Holidej odlučio da se ne zadržava. Njegovom konju trebala je pomoć potkivača a sem toga hteo je da vidi grad i proceni da li se u njemu vredi zadržati nekoliko dana. Kasnije, posle pogreba i uobičajenog posluženja potražiće ih da im kaže još neku reč saučešća. No za sada im neće ništa reći o nekim svojim drugim razmišljanjima.

Pustolov se uputio prašnjavim putem između retkih borova prema glavnoj gradskoj ulici. Bufalo Rim se pružao u senci širokog planinskog prolaza i iskonskih kamenih vrhova koji su se kao spomenici nadnosili nad gradom. Pregazio je potok i prošao pored strugare gde je počinjala glavna ulica. Većina poslovnih zgrada imala je lažne fasade od dasaka. Belo obojena kao umivena crkva dominirala je glavnom ulicom a preko puta nje nalazio se zatvor i šerifska stanica šerifa Dolmena, jedna mala zgrada od brvana malo uvučena od ulice.

Holidej je projahao pored najveće trgovine. Bilo je već odmaklo jutro i toplo sunce pržilo je grad. Ljudi su izgledali pospani. Dva čoveka stajala su ispred trgovine i posmatrala ga dok je prolazio.

Na sredini ulice našao je kovačnicu.

– Dobrodošao u Bufalo Rim, stranče – Kovač je bio debeo, obnažen do pojasa i opuštene naslage mesa i sala prelivale su mu se preko pojasa. Osmeh mu je bio prijateljski topao. – Čini mi se da je u pitanju prednja desna – dodao je.

– U pravu ste.

– Potkovaću ga za pola časa – rekao je. – Ako želite da utucate vreme, salun je dole niže u ulici.

Holidej je sjahao. – Hvala. Mogao bih nešto da popijem.

Pošao je pešice i instinktivno osetio da ga neko posmatra. Jašući pored crkve prvi put je uočio visokog, punačkog čoveka u plavom, dobro sašivenom odelu. Oči tog čoveka gledale su oštro i arogantno. Dok je razgovarao sa kovačem, Holidej je zapazio da je taj čovek ušao kod berberina odakle je nastavio svoje osmatranje. Sada je, idući ka salunu „Srebrni rudnik", Holidej video kako taj čovek stavlja cigaru u usta.

Pustolov je širom otvorio vrata. Salun je izgledao isto tako usnuo kao ulica. Dva čoveka stajala su za šankom, trojica drugih sedeli su za stolom i igrali poker a još dvojica sedeli su za stolom pored prozora. Iza šanka stajao je jedan stariji proćelav čovek i čitao gradske novine ne pokazujući nikakav interes za Holidejev ulazak. U stvari, jedina osoba u salunu koja se potrudila da pogleda ko je ušao, bila je jedna žena. Bila je to riđokosa žena između četrdeset i pedeset godina stara koja je pokušavala da izgleda deset godina mlađa. To, naravno, nije moglo da prevari Holideja.

– Brendi! – poručio je Holidej privukavši barmenovu pažnju sa stranice „Bufalo Rim Heralda".

Barmen je spustio novine na šank i pružio ruku za flašu. Holidejev pogled zadržao se na naslovnoj strani.

– To je zaista strašno, stranče. – Ri-

đokosa je lagano prošla pored šanka i pokretom ruke pokazala prema novinama. – Ejms je hladnokrvno zločinački ubijen... iz zasede.

– Da li se sumnja ko je to učinio?

– Ona je odmahnula glavom. – Šteta. Često je dolazio ovamo. Bio je zaista fini čovek.

Barmen je gurnuo flašu i čašu po glatkoj površini šanka. Holidej je platio i barmen se vratio novinama.

– Flejm! – Začuo se glas čoveka koji je stajao blizu leptir vrata. Bio je to sredovečan čovek neobrijanog lica ali ne neuredan. – Flejm, traže te.

Riđokosa se našla u neprilici. – Izvinite, ne mogu da vam se pridružim, mister. Čuli ste šta mi je rekao... traže me. Možda drugi put, ako nameravate da ostanete u gradu?

– Možda – rekao je Dok udaljavajući se ka stolu blizu stola za poker.

Seo je i nalio sebi piće a Flejm je pohitala ka čoveku kod leptir vrata. Do sada je pogreb stigao do polovine, pomislio je i pomisao na pogreb vratila mu je mnoge nemile uspomene. Koliko je pogreba ostalo iza njega u gradovima koje je napustio? Digao je čašu i odmahnuo glavom. Nije mogao da nabroji.

Pet minuta kasnije ponovo je osetio miris jeftinog parfema. Digao je pogled i ugledao Flejm koja se, nagnuta preko stola, smeškala na njega. Iz duboko izrezanog dekoltea izvirivale su njene nameštene grudi.

– Mister, imam jednu poruku za vas.

– Oh?

– Očekivani ste u sobi broj 6.

– Ko me očekuje?

– Ja sam samo glasnik koji prenosi poruku. – Flejm je značajno namignula. – Ali reći ću vam jedno, mister. Svaki kauboj u ovoj dolini dao bi svoju mesečnu platu da uđe u sobu broj 6. – Okrenula se i pokazala prstom jedan hodničić pored improvizovane pozornice. – To je tamo dole, mister.

III

Holidej je zastao i pokucao na vrata sa oznakom 6.

– Uđite, mister Holmse. – Bio je to ženski glas, blag i zamamljiv. – Otključano je.

Spustio je oprezno ruku na dršku revolvera a drugom rukom okrenuo bakarnu jabučastu kvaku. Gurnuo je rukom i otvorio vrata. U sobi, na ivici kreveta sedela je jedna žena nešto starija od dvadeset godina, i osmehivala se senzualnim usnama. Dugačka crna kosa uokvirivala joj je lice i padala joj je na naga ramena sve do nabubrelih vrhova bujnih grudi. Nasuprot Flejm, ona na sebi nije imala uobičajen seksi kostim salunske zabavljačice već utegnut kućni ogrtač od tankog plavog satena.

Holidej se osvrnuo po sobi. Krevet je bio širok, za dve osobe i nalazio se pored zida nasuprot prozoru sa navučenim providnim zavesama. Iznad postelje dizao se baldahin opervažen svilom i dugim resama. Pored kreveta nalazio se umivaonik i iza njega na zidu ovalno ogledalo. Ormarić za piće, dve stolice i jedan sto upotpunjavali su smeštaj u sobi.

– Sama sam, mister Holmse. – Njene tamno smeđe oči upile su se u njegove. – Nema nikoga pod krevetom, možete se opustiti.

– Rečeno mi je da me u ovoj sobi neko očekuje – obratio joj se Dok.

Njene vlažne oči zamamljivo su ga obuhvatile od glave do pete. – Zašto

ne zatvorite vrata za sobom mister Holmse?

Ustala je s kreveta. Bila je visoka i vitka i dok je nečujno klizila ka ormariću za piće, na njenim usnama je lebdeo osmeh. Holidej je zatvorio vrata.

– Kada sam u sobi sam sa nekom ženom želim da znam njeno ime.

– Melinda – rekla je ona. Otvorila je bife i posle kraćeg razmišljanja odabrala jednu bocu i dve čaše. – Vino mister Holmse? Ovo je najbolje koje imamo.

– Očekivali ste me, gospođice – rekao je Dok. – Kada sam pokucao na vrata znali ste da sam to ja, iako vas nikada u životu nisam video. Kakvu igru igrate?

Melinda je počela da sipa vino u čaše. – Ne igram nikakvu igru.

– Ne izgleda mi tako.

– Recimo da sam odlučila da vam poželim dobrodošlicu u Bufalo Rim – odgovorila je Melinda. Prišla je bliže i on je osetio miris parfema, ne jeftinog parfema kao kod Flejm, već skupocenog prefinjene arome.

– Imate komplimente od jedne važne osobe.

– Koje? – zapitao je nazubljenim tonom.

Ona se napravila da ne čuje pitanje i pružila mu čašu. – Ja radim u salunu mister Holmse ali sama biram ljude koje puštam u sobu. Biram ih vrlo pažljivo. Pa čak i tada plaćaju mi onoliko koliko tražim. Da, koliko god tražim, mister Holmse.

– To verujem – rekao je Holidej suvo i digao čašu.

– Ali vi ne treba da platite ništa – ohrabrila ga je Melinda.

– Plaćeno vam je?

– Recimo da je neko platio za vašu dobrodošlicu – izbegla je Melinda direktan odgovor. Počela je da naliva vino u svoju čašu.

– Želeo bih da znam ime mog dobrotvora.

– Zar je to važno?

– Da.

Prinela je čašu usnama.

– O'kej, reći ću vam – rekla je Melinda konačno. – Mister Norton je platio vašu dobrodošlicu. On je jedan od naših vodećih građana.

– Znam ko je on.

– Izgleda da vas je video kad ste došli i odlučio da čovek kao što ste vi treba da bude dostojno dočekan.

Holidej se setio očiju koje su ga pratile dok je jahao glavnom ulicom. Čovek sa cigarom bio je verovatno Mort Norton. Rančer je verovatno obavešten o njegovom mešanju na ranču Dempsijevih i zato nije mogao da razume zašto mu je Norton priredio ovaj specijalan doček? Posle izbacivanja Đurija iz stroja očekivao je metak. Možda je to tek predstojalo.

– Zašto? – zapitao je spuštajući čašu na sto.

Ona je srknula vino iz čaše. Pune, čvrste grudi napinjale su se ispod satenske haljine.

– Recimo da je mister Norton zainteresovan za vas. – Spustila je čašu pored njegove. – Posle dobrodošlice želi da vas vidi u sobi broj četiri.

– Sve fino aranžirano – primetio je Holidej. – Najpre soba 6 zatim 4.

– Za sada ste u sobi broj 6 – rekla je šapatom prilazeći mu. – U sobi Melinde Dijamond. – Došla je do njega i obgrlila ga rukama oko vrata, tako da je prisno osetio toplotu njenog tela. – Dobrodošli u Bufalo Rim, Džone Holmse.

Usta su joj bila kao vrela pećina a njen jezik je žario kao plamen. Poljubila ga je požudno a onda se odvojila od njega i ispitivački ga pogledala.

– Nikada ne bih pomislila da čovek kao vi može biti stidljiv – rekla je razočarana što joj nije uzvratio strašću. – Pa dobro, upoznala sam i stidljive ljude.

Melinda se grleno zakikotala i pošla rukama iza vrata gde se njena haljina zakopčavala. Otkopčana haljina počela je da klizi naniže potpomognuta Melindinim izvijanjem tela. Glatki saten je kliznuo sa njenih grudi. Ispod kućne haljine nije imala ništa i kada je haljina kliznula na pod, ona je j ostala potpuno naga. Koracima svesne, bestidne ženke, prišla je krevetu i mazno legla.

Potapšala je rukom krevet pored sebe. – Pridružite mi se, Džone Holmse.

Odjednom, pred očima mu se stvorio prizor iz prošlosti. Tamnokosa Džejn, na postelji, naga kao bludnica. Kao Melinda Dijamond.

– Zbogom, gospođice! – rekao je.

Osmeh je nestao sa njenog lica. – Šta?

– Imam poslove koje treba da završim.

– Ali ... – zapanjila se ona.

– Nije mi potrebna Nortonova dobrodošlica – objasnio joj je Holidej.

– Vi... Vama nije potrebna... – planula je besno.

– Nema potrebe da se vređate i ljutite, gospođice.

– Mister! – sevnula je plamteći od besa. – Znate li šta bi većina ljudi u ovom gradu platila samo da me ovako vidi?

– Celu mesečnu platu – ogovorio je Dok ponovivši Flejmine reči.

– A vi... vi...

– Nisam zainteresovan, gospođice – rekao je kratko.

– Vi... gade... – kriknula je promuklim glasom a crvenilo joj je obojio obraze.

– Opet se vređate i ljutite – opomenuo ju je.

– Vređam i ljutim! – ciknula je. – Znate šta Holmse? Vi ste prvi čovek koji je odbio...

Nastavila je tiradu povišenim glasom. Holidej je znao da je čuju u salunu, možda čak i na ulici. Bila je uvređena i to sa razlogom, a nije bila kriva za svoj neuspeh. Još uvek je izlivala kletve i pogrde kada je zakoračio ka njoj, prišao postelji i uzevši je rukom za podbradak podigao njeno lice ka sebi i zatvorio joj usne poljubcem.

– Vi ste božanstveno lepa i poželjna žena, Melinda – obratio joj se odvajajući usne od njenih i u svakoj drugoj situaciji ne bih odoleo vašem pozivu. Ali ovako... – Uspravio se i pošao ka vratima. – Nadam se da ćemo se još sresti.

Otvorio je vrata i izašao ostavljajući za sobom grobnu tišinu. Melinda je morala biti zaprepašćena. U hodniku je naišao na istog onog čoveka koji je pozvao Flejm na ulicu. Usta poluotvorenih od zaprepašćenja dočekao je Holideja.

– Uh... ovaj Holmse...

– Mister Holms za vas.

– Završili ste sa Melindom, mister Holmse?

– Da, završio sam.

– Mister Norton bi želeo da vas vidi. On je u sobi...

– Znam – preduhitrio ga je Holms. Zamislio se. – Naravno, potražiću mister Nortona.

– To je gore na spratu – uputio ga je čovek sa neobrijanim licem.

Holidej je pošao za njim. Gosti saluna koji su čuli Melindinu viku sedeli su kao zanemeli dok se Holidej peo uz stepenice ka galeriji. Vrata na sobi broj 4 bila su otvorena.

Holidej je ušao unutra.

Čovek u plavom odelu sedeo je iza pisaćeg stola od kedrovine. Bio je snažno građen i imao je tamnu proređanu kosu i nekada lepo lice. Ožiljak mu je ružio desni obraz sve do ugla usana. Između debelih usana držao je nezapaljenu cigaretu. Pored njega stajala su tri čoveka koje je Holidej već poznavao. Džejk Kred je bio namršten, Souli je stajao naslonjen na zid i pušio. Đuri je izgledao bled sa rukom u povezu.

– Ja sam Norton, Holmse. – Gojazni čovek je pružio preko stola kutiju sa cigaretama. – Prave kubanske.

Holidej se napravio da nije primetio ponudu.

– Izgleda da Holms ne ceni dovoljno vašu dobrodošlicu, mister Nortone – primetio je čovek koji je Holideja doveo uz stepenice.

– Sreli ste već moje ljude... sve osim Bortvika – rekao je Norton predstavljajući čoveka čije je lice vapilo za brijanjem.

– Niste ostali dugo kod Melinde – promumlao je Kred.

– Više volim plavuše – odgovorio je Dok.

– Možemo i to urediti – umešao se Norton.

– Volim takođe, da sam biram žene za sebe – dodao je Dok.

– U stvari – rekao je Mort Norton paleći cigaru, – ja sam aranžirao susret sa Melindom kao znak dobre volje. Preći ću na stvar, Holmse. Vi ste se juče umešali u nešto što vas se ne tiče. Ranili ste mog najboljeg čoveka. Za taj postupak ja bih normalno poslao grupu ljudi da vas uhvati i obesi o najbliže krivo drvo.

– Ali niste to učinili.

– Samo iz jednog razloga.

– Oh?

– Đuri, čovek koga ste ranili, rekao mi je da vrlo brzo potežete revolver. Zbog toga mi je čudno da ime čoveka vaših sposobnosti nije poznato u ovim krajevima.

– Nisam se trudio. Koristim revolver samo u nuždi.

– Često?

– Zavisi od toga koliko često sam u nuždi.

– Ne tiče me se da li ste poznati ili ne, mister Holmse. Đuri mi je rekao da ste brzi i vešti a to je bitno. Vidite, hteo bih da stupite u moju službu. To je razlog što nisam poslao momke da vas obese i što sam vam priredio ljubazan doček.

– Ne iznajmljujem revolver...

– Hajde, nemojte se pretvarati! – nagovarao ga je Norton.

– Ne pretvaram se.

– Zašto nećete? – zapitao je Norton oštro.

– Moja stvar – odgovori je Dok kratko.

– Da ne mislite nešto sa Dempsijevima...?

– I to je moja stvar.

– Bila bi to vaša velika greška – umešao se Kred.

– I oni imaju pravo da žive kao i vi – odgovorio je Dok.

– Da budemo načisto, Holmse – rekao je Norton i odbio dim. – Ejms Dempsi je mrtav...

– Zahvaljujući vama.

– Pazi šta govoriš – zarežao je Kred.

– Niko nema dokaza da smo umešani u smrt Ejmsa Dempsija – izjavio je Norton samouvereno.

– Za sada – dočekao ga je Holidej.

– Kao što sam rekao, Ejms je mrtav. Njegov ranč sada vode njegov stari, Set Dempsi i devojka. Kakvu

budućnost ima ranč u njihovim rukama?

– Prema tome trebalo bi da ga prodaju vama?

– Tačno – rekao je Norton smeškajući se. – Naravno, po odgovarajućoj, poštenoj ceni.

– Oni ne žele da prodaju.

Nortonovo lice se smračilo. – Prodaće ga ili će to umesto njih učiniti banka. Poznato je da je stari Dempsi uzeo zajam sa hipotekom.

– Nema tu nikakve budućnosti – umešao se Đuri.

– A ako plate hipoteku? – zapitao je Dok.

– Neće platiti – ostao je nepokolebljiv Norton.

– Koliko znam oni spremaju stoku za prodaju. Ako je prodaju platiće dug – tvrdio je i dalje Dok.

– Neće uspeti. Put do Grejt Flosa je dugačak... i pun prepreka – nasmešio se cinično Norton.

– Možda i hoće.

– Da im nećete vi pomoći? – zapitao je podozrivo rančer.

– Ne znam. U svakom slučaju neće da radim za vas... ni po koju cenu.

– Zašto?

– Ja sam usamljeni vuk... ne volim da mi neko zapoveda.

– Ne bi tu bilo zapovedanja. Bili biste slobodni da...

– Ne, rekao.sam – presekao ga je Holidej.

Đuri je spustio ruku na dršku revolvera. – Znate šta mister Nortone? Znam zašto neće da radi za nas. Nameračio je malu Dempsijevu. Zato nije hteo mis Melindu. Da, njemu je lepo kod Dempsijevih.

– A pošto je brat Čeriti En u grobu, to mnogo govori šta su mu namere, zar ne? – iscerio se Kred.

– Ponovi to još jednom i mrtav si – procedio je Holidej kroz zube.

– Ako se udružite sa Dempsijevima znajte da ste mrtav čovek. – rekao je Mort Norton kratko.

– Iz zasede, kao Ejms, je li?

– Napolje! – prosiktao je Norton.

Držeći ruku blizu drške revolvera, Dok Holidej je idući natraške došao do vrata. Ne skidajući pogled sa ljudi u sobi, otvorio je vrata i izašavši napolje zalupio ih za sobom. Pošao je galerijom i sišao u salun praćen radoznalim pogledima i izašao na ulicu. Nebo je počelo da se oblači i bacivši pogled na brdo, video je da je pogreb završen.

Vratio se na razmišljanje o Dempsijevima. Ako sve ostane kako je sada, njihove šanse su nikakve. Norton je suviše moćan za njih. Ali šta se to njega ticalo? Pomogao im je jednom i ništa ga nije obavezivalo da to učini i drugi put.

Obuzet mislima, pošao je prema trgovini.

– Holmse...

Čovek ispred šerifske stanice sa zvezdom na prsima bio je mlad, verovatno tek ušao u dvadesetu. Imao je riđu kosu i povijen nos.

– Izgleda da ovde svi znaju moje ime.

– Vesti se brzo šire. – Šerif Dolmen se prijateljski smeškao.

– Šta mogu da učinim za vas šerife?

– Čuo sam da je bilo neke galame u salunu.

– O tome će moći nešto da vam kaže devojka po imenu Melinda.

– Hm... tako.

– I Norton – dodao je Dok.

– Došlo je do svađe između vas i Morta Nortona?

– Bilo je težih reči ali vi nećete saznati zašto – Holidej je odmerio mladog šerifa. – Na kojoj ste vi poziciji šerife?

– Kako to mislite?

– Norton je prisiljavao Dempsijeve da mu prodaju ranč. Rušio im je ograde, terao stoku, svašta...

– Ja sam mnogo puta rekao Setu Dempsiju da mi pribavi dokaze.

– A ako budete dobili dokaze, šerife?

Dolmen je udzahnuo. – Postupiću po zakonu. Pogotovo ako budem imao podršku.

– Imaćete podršku, šerife. Računajte na to.

– Hvala Holmse – rekao je Dolmen tiho. – Pretpostavljam da to znači da ste na strani Dempsijevih. Voleo bih da znam zašto se izlažete tom riziku.

– Možda samo zato što smatram da je u životu neophodna ravnoteža. Ne sviđa mi se kad neko suviše moćan hoće da zgazi nekoga mnogo slabijeg od sebe.

– To zvuči fer – nasmešio se šerif. – Do viđenja.

Holidej je klimnuo glavom u znak pozdrava i pošao trotoarom. Bacivši pogled preko ulice video je da učesnici sahrane ulaze u pogrebnu salu pored kapele.

Stavivši cigaru u zube, Holidej se uputio tamo. Posle tužnog događaja Dempsijeve će verovatno obradovati da čuju da je odlučio da im pomogne u teranju stoke na pijacu u Grejt Folsu.

*

Bila je subota jutro kada je jedan konjanik pljuskajući vodu pregazio rečicu i uputio se ka ranču Dempsijevih. Malo kasnije naišao je na ogromno krdo, blizu hiljadu grla koja su Čokto i trojica kauboja sakupili u toku prethodnog dana. Čokto ga je sačekao na jednoj čistini na ivici krda, oslonjen o jabuku sedla. Kada ga je Holidej pozdravio, on mu je umesto pozdrava pokazao tri konjanika u blizini kuće na drugoj strani proplanka.

– To su ljudi koje je Ejms angažovao – rekao je.

Holidej je prikupio vođice i poterao konja kroz uskomešanu masu rogova. Iza njega jahao je pogurenko.

Par dana ranije Holidej je saznao nešto više o Čoktu. Mali grbavko radio je u nekom putujućem cirkusu kao predmet podsmeha i poruge. Želeo je da pobegne iz tog pakla i kada mu je Set Dempsi ponudio posao, on je prihvatio. Posle toga, čovečuljak je više puta dokazao svoju neograničenu vernost Dempsijevima.

Uputili su se ka dvorištu gde je Dempsi već razgovarao sa kaubojima.

– Da vas upoznam sa vašim naredbodavcem – objavio je Set Dempsi kada je Holidej zategao vođice. – Ovo je Džon Holms.

– Ja sam Met Bruking – rekao je mršav čovek sumornog lica i ćelav kao jaje. – Čuli smo za vas. Ejms nas je najmio ali radićemo za svakoga ko plati.

– O'Brajen – predstavio se čovek do Brukinga. Bio je nešto stariji. Lice mu je bilo izborano i ispod polucilindra virili su mu pramenovi sede kose. – Zovu me Kocka.

– Ti si kockar? – zapitao ga je Holidej ljubazno.

– Ako je ulog u redu – odgovorio je Kocka O'Brajen.

– A ovo je Ejb Kolkvist – pokazao je Set Dempsi trećeg konjanika. Ovaj je bio nešto puniji, snažan i imao je tršavu kosu. Holidej je uočio nisko pripasan revolver. – Ejb je stari poznanik. Već je gonio stoku za nas.

Holidej ih je pažljivo odmerio. – Ja vas ne poznajem ali pošto vas je Ejms odabrao poštovaću njegov izbor. Hoću da vam napomenem samo dve stvari. Prvo: ovo će biti težak put. Ako ga je Ejb već prošao on vam je verovatno rekao kakav je.

– Reke, kanjoni, banditi, Indijanci – pobrojao je O'Brajen.

– Dugi dani i kratki odmori noću – dodao je Bruking.

– Tačno – rekao je Dok. – To sam prvo hteo da vam kažem.

– A šta je drugo? – zapitao je Ejb Kolkvist.

– Na putu sam ja gazda. Što kažem to je zakon.

Trojica kauboja su se za trenutak zamislili.

– O'kej, vi ste gazda – rekao je O'Brajen konačno.

– Dobro, pošto smo se upoznali, nastavite posao. Polazimo sutra zorom.

Tri konjanika su okrenuli konje i udaljili se preko proplanka. Holidej ih je ispratio pogledom.

– Kolkvist je dobar čovek – rekao je Set Dempsi. – Što se tiče ostalih... ne poznajem ih.

U tome se na terasi pojavila Čeriti En. – Želite li kafu mister naredbodavče?

– Mogao bih – odgovorio je Dok silazeći iz sedla.

Dva minuta kasnije sedeo je u kući. Voda za kafu je već vrila. Pogledavši devojku, Holidej je uhvatio njen osmeh. Prisetio se da će Čeriti En biti jedina žena u grupi goniča stoke i da će dogon biti dugačak i težak.

– Juče je svratio Tom Sleter – rekla je prinoseći mu kafu. – On je vlasnik ranča „Cirkl", u dolini. I on obično tera stoku u Grejt Fols ali je sada odložio put.

– Oh... zašto?

– Čejeni su izašli u preriju – objasnila mu je Čeriti En. – Izgleda da je Satana krenuo u pohod. Prošle noći je do temelja spalio Logan Vel i pobio sve stanovnike... sve sem žena. Njih je odveo u ropstvo.

– To znači da na putu možemo očekivati neprilike.

– Da – rekla je konačno. – Ne možemo da odložimo put. Htela sam da to znate i da kažete ljudima za slučaj da neki od njih zaželi da odustane.

– Meni izgledaju kao prilično tvrdi ljudi.

– Svejedno, tata insistira da im kažemo.

– Dobro, onda ćemo im reći.

Nasula je sebi kafu i sela za sto naspram njega. – Mister Holmse, imam utisak da vas nešto muči.

– Hm, da, mis Dempsi – odgovorio je ne dižući glavu sa svoje šolje za kafu. – U pitanju ste vi... vaša odeća.

– Molim vas, recite mi otvoreno.

– Pa vidite, put će biti dugačak – predočio joj je Dok Holidej. – Bićete u društvu muškaraca, sve samih grubih ljudi; kauboja a ne horskih dečaka.

– Navikla sam na ljude sa ranča.

– Mis Dempsi, ono što hoću da vam kažem to je da bluza koju nosite nije pogodna za put. Suviše je tesna i ... ističe vaše oblike.

– Proširiće se kad je operem – rekla je.

– Mislim da bi nešto... malo komotnije bilo bolje za tu svrhu – posavetovao ju je novi vodič dogona.

– Imaću to na umu – rekla je osmehujući se. – Bila sam već na dogonu stoke.

– Sa vašim bratom – predočio joj je.

Ona se i dalje osmehivala. – Sada ću biti sa vama.

– Da, ali to nije isto – konstatovao je Dok.

– Baš interesantno – rekla je i otpila gutljaj kafe.

Holidej je ispio kafu i ustao. – Razgovaraću sa ljudima o Satani ali mislim da to neće uticati na njih.

Čeriti En ga je gledala dok se čvrstim korakom udaljavao ka proplanku. Onda je ustala i pošla u svoju spavaću sobu. Zastavši ispred toaletnog stola pogledala se u ogledalu. Da, bluza joj je bila tesna, priznala je. Džon Holms je to dobro zapazio.

Osmehnula se zadovoljno i počela da pevuši.

IV

U prohladnu sivu zoru stari Kamenko je poveo krdo sa ranča Dempsijevih. Po treći put je išao ispred krda kao predvodnik i Čeriti En je verovala da bi stari rogonja znao da potpuno sam stigne u Grejt Fols. Pošto je Kamenko bio pouzdan i miran, Ejms ga je oba puta vratio nazad za sledeći dogon.

Sada se rogati bik ljuljao na čelu i krdo ga je pratilo. Holidej je jahao na desnoj strani krda, Bruking na levoj a O'Brajen i Kolkvist gutali su prašinu. Iza njih kotrljala su se kola sa Čeriti En na sedištu.

Odmah posle podne Holidej je dao znak za odmor. Ručak se sastojao od sušenog mesa i prepečenog hleba a Čokto je na brzinu pripremio i kafu. Držeći cigaru u zubima, Holidej je posmatrao tri kauboja. Sva trojica znali su kako se tera stoka, videlo se da imaju iskustva. Naročito je to dobro znao Bruking i više puta ga je Holidej video kako vraća u gomilu zaostala goveda.

Put kojim su se kretali zalazio je kasnije u hladovinu planinskih vrhova na kojima su se obasjane suncem belasale snežne kape. Posle tih planina krdo će zaći u oblast kanjona na koju se nastavljala prostrana prerija. Teritorija Čejena.

– Još kafe? – pojavio se Čokto sa ibrikom za kafu.

Ni jedan od tri kauboja nije odustao zbog eventualnog sukoba sa Sataninim ratnicima. Holidej to nije ni očekivao. Po njegovom mišljenju to su bili ljudi naviknuti na opasnost, i sudeći po tih nekoliko prvih časova, Ejms Dempsi je sa njima napravio dobar izbor.

Posle nekoliko minuta stoka je ponovo krenula gazeći travu na svom putu. Prošli su pored jednog karavana, niza kola pokrivenih belim arnjevima iza kojih su išle koze, ovce i goveda. Bradati naseljenici i njihove žene i deca mahali su im dok je krdo prolazilo pored njih. Ovaj put bio je u stvari deo takozvanog Bozemanovog puta koji se preko Montane pružao do zlatnih nalazišta oko Helene. Ovi naseljenici putovali su tamo da potraže bogatstvo u žutom prahu.

Pred zalazak sunca prošli su pored drugog karavana. U rasklimanim kolima putovalo je oko tridesetak naseljenika mormona i vođa karavana, visok i mršav čovek, mahnuo je Holideju da priđe.

– Tamo napred ima nevolje sa Čejenima – rekao je vođa karavana pošto se predstavio kao Džošua Džekobs.

– Čuli smo – odgovorio je Holidej mormonu.

– Svi muškarci su pobijeni – rekao je Džekobs. – A što se tiče žena...

– Znam šta Čejeni rade sa uhvaćenim ženama bele rase! – rekao je Ho-

lidej posmatrajući dve mormonove žene koje su sedele na sedištu. Jedna od njih, privlačna devojka petnaestak godina stara, držala je čvrsto svog muža za mišicu.

Holidej je povukao dim. – Zašto ne sačekate da Satana završi pohod. Kada dođe zima on će se povući na jug.

– Gospod nam je rekao da pođemo u Helenu – odgovorio je Džošua Džekobs.

– Gospod... ili nada u zlato? – zapitao je Holidej suvo.

Mormon se nakostrešio. – Dok ispiramo zlatni pesak možemo se moliti bogu.

Holidej je zategao vođice i pogledao niz kolonu kola punih žena i dece.

– Zbogom. Nadam se da ćete uspeti.

Mahnuvši rukom u znak pozdrava, Holidej se uputio nazad ka krdu.

Bližio se sumrak.

Krdo se zaustavilo za noć u travnoj dolji pored jednog potoka zaklonjenog dugačkim nizom visokih borova. Čokto je odmah zapalio vatru i kada su kauboji dojahali, dočekao ih je miris mesa koje se krčkalo u loncu. Malo nazad na putu još jedna vatra sijala je u noći... vatra u logoru mormona.

Bio je to kraj prvog dana.

Mada polegala za noćni odmor, goveda su bila nemirna i oči su im se belele na mesečini. Za nedelju dana sve će biti drukčije. Nastupiće umor od puta.

– Bruking – progovorio je Holidej jedući večeru. – Ti ćeš prvi stražariti. Kolkvist će preuzeti stražu u ponoć.

Pokriven prašinom, crvenih očiju, Bruking je napravio grimasu. – Da li ćeš i ti stražariti ili vođa ima neke privilegije?

– Ja ću preuzeti stražu sa O'Brajenom sutra uveče.

– A kuvar? – Bruking je pokazao palcem na Čokta.

– Ja odlučujem ko će stražariti i kada – rekao je Holidej resko.

– Kako kažeš – promrmljao je Bruking. Osmehnuo se usiljeno. – Hteo sam da znam da li neko u ovoj grupi ima posebne privilegije.

– Kao što sam rekao, ja odlučujem o tome.

Bruking je pogledao Čeriti En i liznuo jezikom suve usne.

– Da, znam da ti odlučuješ – promrmljao je.

– Šta bi to trebalo da znači? – zapitao je Holidej oštro.

Osmeh je nestao sa Brukingovog lica. – Ništa. Zaboravi to.

Deset minuta kasnije ćelavi Bruking se popeo u sedlo. Bacivši pogled nazad na logor ugledao je Holideja, Kolkvista i O'Brajena pored jednog prevrnutog sanduka. Dus O'Brajen je u rukama imao karte.

Bruking se uputio u noć i pojahao oko krda. Neka goveda su stajala i nemirno kopala nogom tle. Ni dašak vetra nije dopirao sa snegom pokrivenih planinskih vrhova.

Minuti su prolazili i Bruking je zaustavio svog konja ispod jednog džinovskog bora. Sedeo je nepomičan u dubokoj tišini. Onda je ugledao dve siluete kako napuštaju logor i Met Bruking se setio da je Čeriti En rekla da će se okupati pre spavanja. Verovatno je sada praćena Čoktom pošla na potok. Grbavko je izgledao kao poslušan pas, pomislio je Bruking. Kroz retku maglu kauboj je video kako se Čokto zaustavio i okrenuo leđa potoku, oslonjen na dugačku pušku kao okamenjeni stražar.

Mesec je bledo sijao ali je Bruking

mogao da razazna šta devojka radi. Devojka je otkopčala bluzu i klekla pored potoka. Bruking je osetio kako mu se grlo suši i puls ubrzava ritam. Drhtavim prstima izvadio je cigarilos i stavio ga u usta. Blesak palidrvca prosvetlio je noć i on je poterao konja ka potoku.

Zaustavio je konja blizu vode ali mu je vidik zatvaralo rastinje. Uspravio se u uzengijama i kroz maglu ugledao njenu siluetu. Mogao je da zamišlja kako izgleda, da zamišlja njene bujne, bele grudi izložene mesečini. Ali, mogao je samo da ih zamišlja.

Bruking je izvadio cigarilos iz usta i bacio ga na zemlju. Onda je pritegao vođice i poterao konja. Biće još prilika, podsetio je sebe.

*

Prošlo je pet dana i prošavši planine, zašli su u oblast kanjona. Preko dana peklo je sunce, a preko noći hladan vetar duvao je kroz logor i uznemiravao umornu stoku.

Ljudi su već bili umorni i uveče su se okupljali oko vatre da im Čeriti En posluži večeru i kafu. Napor je iz njih iscrpeo dobar deo snage. Razgovor je postao skoro kao obaveza i ako neko nije stražario onda je želeo da što pre legne i malo odspava. Već dve večeri niko nije pominjao karte.

Te večeri, dok je vetar stenjao kroz duboke kanjone, plameni jezici poigravali su oko pocrnelog lonca za kafu.

– Danas smo bili pod prismotrom – objavio je Holidej kaubojima zadubljenim u pečenje na tanjirima.

– Indijanci? – pretpostavio je Bruking.

– Čejeni – rekao je Dok Holidej kratko.

– Grom i pakao – promrmljao je O'Brajen ali nije prestao da jede.

– Izbrojao sam ih šestoricu u smiraj sunca – saopštio je Dok. – Bili su na onom velikom grebenu na drugoj strani prolaza.

– Na ratnom pohodu?

– Ja bih pre rekao da su u izviđanju – rekao je Holidej. – Nisu se zadržavali. Samo su osmotrili i nestali.

– Satana, znači, sada zna da smo tu i zna koliko nas ima – rekao je Ejb Kolkvist lagano.

– Ako mu treba meso za zimu može nas napasti – dodao je Bruking.

Holidej je prihvatio šolju kafe iz ruke Čeriti En. – Kažu da Indijanci ne napadaju noću jer je to protivno njihovom sujeverju. Ali, nećemo da rizikujemo. Stražarićemo po dvojica, a postavićemo i stražara u logoru.

– Nećemo imati vremena za odmor – požalio se O'Brajen.

– Tako je, – složio se Holidej.

Kada je večera završena, Holidej je pojahao svog crnog ždrepca. Ćelavi Bruking se vinuo u sedlo i dva konjanika su se uputila iz logora u obilazak krda. Veliki pun mesec prosipao je žućkastu svetlost na dugački kanjon. Pri sablasnoj svetlosti neravne površine krečnjačkih stena izgledale su kao lica ljudi. Vetar je duvao ledenim dahom preko polegale stoke.

Za to vreme u logoru Ejb Kolkvist je sa puškom u ruci čučao u mraku iza kola. Stražari su lagano jahali, Holidej malo ispred Brukinga. Za nekoliko sekundi oblak je zaklonio mesec i kanjon je utonuo u mrak. Jedina svetla tačka bila je vatra u logoru. Oblak je otplovio dalje i kanjon je opet okupala bleda svetlost meseca. Odjednom, vetar je prestao i nastala

je tišina. U tom trenutku Holidej je čuo udaljeno hukanje sove. Ruka mu se spustila do revolvera i on je pogledao Brukinga. Ovaj je već držao pušku u ruci.

– Ta vražja sova... bio je to čovek – šapnuo je promuklim glasom.

– Samo jaši dalje – naredio mu je Dok tiho.

*

Dok su jahali kroz retku šumu do njih je dopro miris spaljenih arnjeva, dima i krvi. Miris je doplivao na vetru i lebdeo je svuda oko njih. Bio je to miris smrti. Jedan čas pre toga videli su stub dima i zaustavivši krdo za noć, Holidej je poveo Kolkvista da izvide teren ispred njih. Sa revolverom u ruci Holidej je lagano jahao napred.

Prošle noći čuli su ćurlik sove, ali očigledno da to nije bio znak za napad na njihovo krdo. Čejeni su na umu imali drugi plen.

Holidej je prvi izbio na čistinu. Zategao je vođice jer je do njega dopro zadah smrti. Pravo ispred njega nalazila su se spaljena kola. Platneni krov je još goreo. Prikovan kopljem za stranicu kola ležao je sakalpiran jedan bradati naseljenik. Mušice su zujeći obletale oko njegove krvave glave. Oči su mu bile užasnuto otvorene. Holidej je sjahao i sačekao Kolkvista.

– Bože moj! – bilo je sve što je Kolkist mogao da kaže.

Sva troja kola, od kojih se karavan sastojao, bila su spaljena. Jedna su ležala prevrnuta, a ispod njih je izvirivalo telo deteta. Dva odrasla čoveka ležala su na zemlji, oba skalpirana. Nešto nameštaja iz kola Čejeni su nabacili na gomilu i zapalili. Vatra je još tinjala i dim se dizao u visinu. Holidej je izvadio nož iz bisaga i pošao ka jednom boru. Tamo je, vezan za jednu nogu, visio mlad čovek nepunih dvadeset godina star. Ličio je na jastuče za igle jer je sav bio načičkan strelama.

Žena nije bilo. Nisu razgovarali o tome jer su oba čoveka znala šta se desilo sa ženama i kćerima naseljenika. Sve su bile silovane i odvedene u logor Čejena gde će i dalje biti zloupotrebljavane i zloupotrebljavane. One srećnije postaće skvo. Na zemlji je od vetra zalepršala pocepana haljina. Holidej je po tome znao da je tu negde jedna žena bezobzirno svučena naga i obešćašćena.

Siv u licu, Kolkvist je promuklo progovorio. – To se desilo oko podne.

– Pre pet časova – rekao je Holidej bezlično.

– Ne možemo ništa da učinimo za njih.

– Ništa... sem da ih pristojno sahranimo – rekao je Dok pogledavši ka nebu gde su već kružili lešinari.

Kolkvist je pokušao da drhtavim prstima zavije cigaretu. – Bio je to mali karavan. Opasno mali.

Holidej je obišao oko nagorelih ostataka osmatrajući tragove nepotkovanih konja.

– Nije bila velika grupa – rekao je. – Po mom računu između petnaest i dvadeset ratnika.

– Dovoljno da masakriraju ovu grupicu naseljenika – primetio je Kolkvist paleći cigaretu.

– To očigledno nije glavna Satanina grupa. Svejedno, dovoljno ih je da pričine zlo. Sahranićemo ove nesrećnike pa ćemo se vratiti u logor.

Kolkvist je našao jednu lopatu sa nagorelom drškom ali ipak dovoljno dobru za mekano peščano tlo. Dva čoveka su iskopali zajedničku grob-

nicu i položili tela u večni mir i spokoj.

Kolkvist je ćutke pušio i nabacivao pesak na krvava tela dok je Holidej pravio grubo sklepani krst. Dok Holidej nije bio religiozan čovek ali je poštovao verovanje onih koji su tu počivali. Kada je završio, namestio je krst i izgovorio nekoliko reči molitve.

– Hajdemo! – rekao je onda.

Udaljili su se od pocrnelih ostataka kola i zadaha smrti i uputili se nazad kroz šumu.

Bilo je već veče i vetar je duvao kroz kanjone. Prošavši kroz jedan izlomljen prolaz, pojahali su preko kamenite zaravni i ispeli se na uvijen prevoj sa koga se pružao pogled na dolinu. Ispod njih u dolini mesečina se izlivala na usnulo krdo. Logorska vatra je tinjala bacajući grube senke na ciradom pokrivena kola.

Dva konjanika su odjednom začuli fanatične krike Čeriti En i ugledali dve osobe uhvaćene u koštac kako se njišu i zanose u krugu vatre. Devojka je dovikivala hrvačima da prestanu ali oni za to nisu hajali a „kocka" O'Brajen, drugi posmatrač, na njene pozive samo se naslonio na kola i nasmejao. Holidej je poterao konja niz padinu a Kolkvist je pošao za njim.

Približavajući se logoru, Holidej je video kada je Bruking udario nogom Čoktoa u trbuh od čega se ovaj zateturao. Režeći kao zver Bruking je dograbio dugačak gonički bič. Čeriti En je vrisnula. Za trenutak bič je ležao na zemlji uvijen kao dugačka zmija a onda je zviznuo kroz vazduh i ošinuo Čoktoa po licu. Krv je potekla iz posekotine. Bruking je ponovo zamahnuo i ošinuo Čoktoa po levom obrazu.

– Prekini, Bruking! – zavapila je Čeriti En.

– Toj maloj hulji treba dati lekciju! – čuo je Holidej Brukingove reči.

– On me je samo štitio – kriknula je Čeriti.

– Do đavola, samo sam pokušao da te poljubim – prasnuo je kauboj besno.

– Ti... ti si je hvatao rukama... – izustio je grbavko gušeći se.

Bruking je ponovo zamahnuo bičem baš u trenutku kada su Dok i Kolkvist stigli do kruga svetlosti.

– Baci bič, Bruking! – naredio je Holidej strogo.

– Gle, gle! – iscerio se Bruking. – Evo dolazi čovek sa specijalnim privilegijama.

– Met – upozorio ga je Kolkvist.

Bruking je bio crven u licu i Holidej je blizu vatre ugledao praznu bocu viskija.

– Šta? Recimo da sam hteo da oprobam malo od tih njegovih privilegija – zacerekao se grleno Met Bruking.

Holidej je sevnuo očima. Bruking je morao dobiti lekciju ili će u logoru nastati haos.

– Baci taj bič Bruking. Pijan si i idi da se rashladiš a onda pođi na večernju stražu.

Bruking je zakoračio prema njemu a onda zastao svestan da u ruci ima bič. Istog trenutka je zamahnuo i dugačka zmija fijuknula je kroz vazduh.

Ali udarac nikada nije pogodio cilj. Brzinom koju oko ne može da prati, Holidej je potegao revolver. Niklovani „linkoln" je blesnuo ka prigašenoj vatri i hitac je prolomio noć. Olovno tane otkinulo je bič odmah iznad drške koja je ostala u Brukingovoj ruci.

Pijani kauboj je zabezeknuto pogledao ruku a onda Holideja, a ne

manje zabezeknuto gledali su i Kolkvist i O'Brajen. No posle prvog zaprepašćenja u Brukingu je opet prevladalo pijanstvo i umesto da se povuče, on je zaurlao i jurnuo na Holideja.

– Pseto kicoško, pokazaću ja tebi na koga si potegao revolver!

U dva tri skoka Bruking je stigao do Holideja koji je mirno stajao sa revolverom u ruci. I Bruking i ostali znali su da Holidej neće pucati na čoveka koji napada golim rukama, i očekivali su da vide pustolova zgaženog i premlaćenog. Ali kada je Bruking već pružao ruke ka njemu, Holidej je vešto odskočio u stranu i zadao mu strahovit udarac revolverom po glavi. Bruking se zateturao ali se ipak okrenuo da ponovi napad i mada ošamućen, uspeo je da dočepa Doka za rukav. No, istog momenta dobio je još dva udarca revolverom. Jedan iznad leve obrve a drugi po vilici. Krv je oblila nasilnika i uz pridavljeno stenjanje on se srušio na tlo.

Prošao je skoro minut u potpunoj tišini pre nego što se Bruking pomerio. Ali ostao je da leži stenjući, lica zagnjurenog u zemlju.

– Ako još jednom dotakneš mis Dempsi, ubiću te! – procedio je Holidej kroz zube.

Bruking nije ništa odgovorio.

– Trebalo je i sada da te ubijem jer si me naterao da opalim a pucanj je mogao izazvati stampedo. Ipak, ovoga puta ti je oprošteno jer si bio pijan. Ali drugi put neće biti oproštaja.

I dalje je vladala tišina u kojoj se čulo samo pucketanje drva na vatri. O'Brajen je zapalio cigaretu.

– Daj vedro vode – naredio je Dok.

O'Brajen se dvoumio.

Holidej je oštro ponovio naredbu. Koncentrisan na Brukinga nije primetio upitan pogled koji je O'Brajen uputio Kolkvistu niti je video Kolkvistov jedva primetan potvrdan pokret glavom. Dus O'Brajen je onda slegnuo ramenima i dohvatio vedro sa vodom okačeno za bok kola.

– Evo vode, Holmse.

– Osveži ga.

O'Brajen je polako okrenuo vedro i izručio vodu na gomilu na zemlji. Bruking se odmah pridigao i seo jer ga je hladna voda vratila svesti. Nije više psovao, nije proklinjao, nije govorio ništa. Samo je zurio u Holideja a ogoljena mržnja ružila mu je krvavo lice.

– Hoću da svi ovo čujete – rekao je Dok. – Upravo se vraćamo sa mesta gde je masakriran karavan. Onaj dim je od izgorelih kola. U blizini se nalazi manja grupa Čejena na ratnom pohodu.

– Koliko ih je? – zapitao je Čokto.

– Dovoljno – odgovorio je Kolkvist.

Holidej je pogledao Brukinga a onda O'Brajena. – Jeste li vas dvojica večerali?

– Jesu – odgovorila je Čeriti En umesto njih.

– Onda na konje pa na stražu – naredio je.

Bruking je s mukom ustao i oteturao se do svog konja. Počeo je da ga odvezuje u isto vreme kada je Kolkvist prišao da veže svoga.

– Šta se to, do đavola, desilo? – promrmljao je Kolkvist.

– Hteo sam da se malo zabavim.

– Nemoj! – rekao je Kolkvist. – Zabavljaćeš se kasnije... u Grejt Folsu, kada primimo novac.

– Ne bi valjalo ako se desi da ga ne dobijemo – rekao je Bruking smrknuto, brišući krv koja mu je još kapala iz posekotina.

– Dobićemo ga, ne brini – šapnuo je Kolkvist osvrnuvši se.

Bruking je pogledom pošao za njim. Visoki vođa dogona, Džon Holms, sedeo je pored vatre sa Čeriti En.

– Kada, Ejbe? Kada će biti vreme? – šapnuo je Bruking.

– Još ne – odgovorio je Kolkvist. Pogledao je mesečinom obasjane padine doline. – Ovo mesto nije pogodno za ono što smeramo.

– Ejbe!

– Da?

– Kada to vreme dođe hoću da ja lično ubijem onog kučkinog sina Holmsa – prosiktao je šapatom ćelavi zlikovac.

– Tiše.

– Jesi li me čuo Ejbe? – insistirao je Bruking.

– Čuo sam te Mete – odgovorio je Kolkvist tiho. – Čuo sam te. Sada pođi da stražariš.

V

Još dva dana su prošla i kanjon se proširio u travom obraslu ravnicu navodnjavanu plitkim, tihim potocima. Ispred njih planinski vrhovi pokriveni snežnom kapom parali su nebo kao beli zubi ali trebalo je još nedelju dana pre nego što trasa počne da se spušta sa vetrovitog, sunčanog platoa.

Trasa puta nije više vijugala. U glavnom je to bila široka traka prašine prosečena kroz travu. Uz nju pružala se linija grobova, koje su preživeli putnici Bozemanovog puta iskopali svojim manje srećnim saputnicima. Na većini stena postavljeno kao nadgrobni spomenici bila su upisana imena, datum smrti i u većini slučajeva reči „UMRO ILI UMRLA OD KOLERE".

Poslednja noć bila je vrlo hladna, razmišljao je Holidej, ležeći uvijen u ćebad. Stražario je u prvoj smeni i pošao je na počinak posle ponoći. Još dve nedelje. Još dve nedelje i biće u Grejt Folsu. Do sada su prošli relativno dobro, izgubili su jedva nešto više od šačice goveda. Šest je odnela bujica pri prelazu Medveđe Reke a izgubili su možda još desetak iz drugih razloga. Ipak, velika većina od hiljadu grla stići će na pijacu u Grejt Folsu.

Pogledao je prema kolima. Još nekoliko minuta i Čeriti En će sići otuda da pripremi jelo i kafu za doručak. Kao ostali i ona je izgledala umorna. Naporan put je uzimao svoj danak. Izbegavala je Meta Brukinga kao kugu i obraćala mu se samo za vreme obeda. Posle obračuna sa Brukingom, Dok je od nje čuo celu priču. Bruking je odmah posle večere počeo da pije i kada je ona pošla iza kola da uzme vodu za pranje posuđa, on je pošao za njom. Iznenadio ju je i iznenada zgrabio. Uspela je da se otme ali ne pre nego što je zalepio svoja od viskijem zadahnuta usta na njena i pre nego što ju je zgrabio rukama za grudi. Čokto se umešao. Bruking je dograbio bič... i tada su naišli Holidej i Kolkvist.

Holidej je zevnuo i rekao sebi da je vreme da ustane.

Onda je ugledao Brukinga. Lupež se upravo vratio sa druge smene stražarenja i prošavši pored vatre uputio se ka kolima u kojima je spavala Čeriti. Holidej je zažmirio. Možda je samo hteo da uzme vode. Ipak, Holidej se pridigao na laktove i trenutak kasnije osetio je na kičmi dodir hladne revolverske cevi.

– Ruke uvis! – došla je gruba Kolkvistova komanda.

– Šta je...

– Ruke uvis, Holmse, ili ću ti probušiti rupu na potiljku! – ciknuo je Kolkvist.

Dižući ruke, Holidej je video Brukinga kako se penje u kola. – Je li ovo neka igra? – zapitao je.

– Nije nikakva igra! – razuverio ga je Kolkvist. Pružio je slobodnu ruku ka Holidejevom opasaču koji se nalazio pored ležaja i izvukao revolver iz futrole.

Čokto se promeškoljio i Kolkvist je doviknuo. – Dus! Pazi na grbavka!

O'Brajenova senka poklopila je Čoktoa i zbunjeni pogurenko je otvorio oči i našao se ispred zinutog otvora puščane cevi.

– Ako ti je stalo da i dalje dišeš ovaj vazduh, grbonjo, onda ćeš držati šape tamo gde ih mogu videti – zapretio mu je O'Brajen.

– Šta... šta ovo znači? – Zapitao je Čokto bled u licu.

– Ja ću ti reći šta znači, Čokto – umešao se Holidej napravivši kiselu grimasu. – Ejms je đavolski pogrešio kada je izabrao ove ljude.

– Nije lepo optuživati mrtve – dobacio je Kolkvist podrugljivo. – Činjenica je da je mister Norton stupio u kontakt sa nama pre nego što smo pošli na Dempsijev ranč. Malo je porazgovarao sa nama, ako hoćeš baš tačno.

– Ubedio nas je da se uključimo na njegov platni spisak – zacerio se O'Brajen i munuo Čoktoa puškom.

– I da otežate dogon stoke na pijacu? – upitao je Dok.

– Više nego da ga otežamo, Holmse – Obavestio ga je Kolkvist i osmehnuo se. – Naš je zadatak da ga onemogućimo. Možeš reći da je ovo kraj puta za stoku ... i vas.

Čeriti En je vrisnula i kola su počela da se ljuljaju.

Holidej je odbacio ćebe. – Ako je ta prljava svinja takne ja ću...

– Nećeš ti ništa – zapretio mu je Kolkvist. – Čini mi se da se Bruking vratio tamo gde ga je grbonja prekinuo.

Devojka je vrisnula i kola su se jako zatresla. Onda se začuo rezak pljesak šake po telu i Brukingovo mumlanje.

Sledećeg momenta Čeriti En je iskočila iz kola. Bruking je pošao za njom i zakačio se na vrhu lestvice. Držao je pušku uperenu na nju, a obraz mu se crveneo od dobijenog šamara. Devojka je drhtala i trudila se da pocepanu bluzu ugura pod pojas pantalona.

– Naišao si kad se devojka oblačila? – zapitao je Kolkvist smeškajući se.

– Naravno – priznao je Bruking smejući se glasno. – Ali nije bila baš prijateljski raspoložena. Možda joj je suviše rano.

– Holmse, stani pored devojke – naredio je Kolkvist.

Holidej je ustao. Dus O'Brajen ga je držao na nišanu i on se bez protivljenja pridružio Čeriti En.

– Sad i ti, kepeče – obratio se Kolkvist Čoktou podsmešljivo.

Čokto je sa mržnjom pogledao Kolkvista i nije se pomerio. O'Brajen ga je udario kundakom u leđa i oborio ga na zemlju. Čokto je zastenjao i kada se s mukom uspravio, Kolkvist je ponovio komandu. Tek tada je Čokto posrćući stao pored Holideja.

– Šta sada? – zapitao je Dok.

– Sada ćemo zaraditi svoju platu – rekao je Kolkvist. – Dus, ti znaš šta treba da radiš.

– Bio si u pravu što si čekao do sada – rekao je O'Brajen, obuhvativši pogledom ravnicu. Ravnica se pružala na mesečini. – Ovo je pravo mesto.

– Šta imate na umu? – zapitao je Dok.

– Do sada je ovo putovanje teklo dosta mirno – objasnio je O'Brajen njišući pušku u ruci. – Sada predstoji jedan stampedo. Zar to nije normalno? U svakom dogonu desi se stampedo.

– Ne O'Brajene! Ne smete to! – kriknula je Čeriti.

– Ostanite tu gde ste, gospođice! – opomenuo ju je Kolkvist.

O'Brajen se uputio tamo gde ga je čekao njegov još nerasedlan konj i vinuo se u sedlo.

O'kej Met, na tebe je red – rekao je Kolkvist koji je dirigovao operacijom. – Ja ću čuvati ovo troje.

Bruking se osmehnuo i nestao u kolima. Začuo se šum prevrtanja stvari a onda neko pljuskanje. Jak miris kerozina dopro je do zarobljenika.

– Žao mi je za kola, gospođice – rekao je Kolkvist podrugljivo.

– Zašto palite kola? – zapitao je Dok.

– Recimo da će se dobra vatrica videti miljama daleko... širom prerije. To će sigurno privući posetioce.

– Čejene?

– Tačno tako.

– Kučkin sine! – opsovao je Holidej sočno.

Holidej je video kako O'Brajen cilja puškom iznad glava goveda. Koraknuo je napred ali je stao kada mu je Kolkvist uperio revolver u trbuh. Nije mogao ništa da učini sem da gleda kako O'Brajen čini ono što će rasturiti krdo.

O'Brajenova puška je grmnula i kuršum je zviždeći odleteo preko dugačkih rogova. Celo krdo je ustalo kao jedno grlo, kao val crne vode. O'Brajenova puška je ponovo grmnula i vrelo tane sa zarilo u tvrdu kožu. Bespomoćno govedo je riknulo i srušilo se. Uplašeno krdo je počelo da se komeša a goveda da se guraju i sudaraju.

O'Brajen je ugledao starog „Kamenka" i opalio mu između rogove. Vrelo tane se odbilo od tvrdog roga a Kamenko je uplašeno jurnuo.

U tom momentu Bruking je iskočio iz kola i bacio zapaljenu šibicu u prosut kerozin.

Kada su kola buknula, O'Brajen je ispalio još tri hica jedan za drugim i uplašena goveda su jurnula mesečinom obasjanom prerijom. Prerija je odjednom zadrhtala pod hiljadama teških kopita. Besan val je nezadrživo krenuo napred kao strašno, tutnjeće, višeglavo čudovište koje pred sobom proždire drveće i tvrde stene pretvara u prah.

Kola su se pretvorila u plamteću buktinju i Holidej je na leđima osetio vrelinu vatre. Čeriti En je stajala bledog lica dok je njeno krdo, njen život, njena otplata zajma, nestajalo u tami i prašini. Samo je mesec ravnodušno obasjavao prizor uništenja.

Stotine goveda skrenulo je ka potoku i kada su zagazila u vodu, pena je poletela ispod njihovih nogu. Ostatak krda ustremio se prema severu. Malo kasnije obe mase su počele da se razdvajaju na sve strane kao lepeza.

Grmljavina kopita se postepeno udaljavala dok se nije pretvorila u ujednačen tutanj.

– Trebaće nedelje da ih sakupimo – rekao je promuklo Čokto skoro siv u licu.

– Pa nećete ih ni skupljati, mali – razuverio ga je Met Bruking. Držeći

pušku u levoj ruci, on je desnom podigao šestometak. – Ja ću srediti Holmsa, on je moj Ejbe!

– Ne, Mete.

– Šta?!

Kolkvist je odmahnuo glavom. – Niko od nas neće ih sređivati.

– Do đavola, Ejbe pa rekli smo...

– Norton me je ovlastio da komandujem – podsetio ga je Kolkvist. – Ti i Dus ste ovde da radite onako kako ja kažem.

Bruking je palcem zategao obarač pištolja. – Neka se nosi...

– Naterali smo stoku u stampedo i zapalili smo kola. Ovo troje ostavićemo Čejenima.

– A ako crvenokošci ne dođu? – prasnuo je Bruking.

– Doći će – rekao je Kolkvist samouvereno. – I ti si video njihove tragove i čuo ono pakleno dozivanje sove. Ta grupa Čejena prati nas već danima i u ovom trenutku oni nas odnekuda motre. Videće da širom prerije imaju dovoljno mesa za celo pleme, a kada dođu bliže, videće i ova tri kandidata za skalpiranje.

Bruking je zažmirio.

– Holms će dobiti svoje – Rekao je Kolkvist ozbiljno i Bruking je lagano spustio revolver. – Dobiće strelu u leđa... a posle će mu čejenski nož skinuti skalp. A mi ćemo odjahati u Grejt Fols sa ovakvom pričom: Indijanci su nas napali i rasterali stoku. Nas trojica imali smo đavolsku sreću. Uspeli smo da pobegnemo.

Bruking je iskrivio usne u ciničan osmeh. – Na nesreću ostali su pobijeni.

– Ta naša priča uklopiće se u ono što će sledeći karavan naći... Jata lešinara na skalpiranim telima načičkanim čejenskim strelama. Oni će doći u Grejt Fols posle nas i potvrdiće našu priču. Mi ćemo biti sasvim čisti.

– Vrlo vešto smišljeno – rekao je Holidej.

– I meni se čini – složio se Kolkvist cinično.

– I tako ćete vi dopustiti da Čeriti En padne u ruke onih divljaka? – rekao je Holidej. – Dopustićete iako znate šta će joj se desiti?

– Šteta za nju! – složio se Bruking. – Ali ne možemo je povesti sa nama, zar ne?

– Dovedite njihove konje! – naredio je Kolkvist.

– Vi ništa ne rizikujete, zar ne? – rekao je Holidej.

– Ništa – složio se Kolkvist. – Hoćemo da čejenskim ratnicima budete siguran plen, Holmse.

O'Brajen je dojahao sa osmehom na licu. – Ona luda goveda još uvek trče.

– Pokupi im oružje, Dus, ali sve – naredio je Kolkvist držeći revolver naperen na Holideja. – Vreme je da krećemo.

Dus O'Brajen je sjahao i pokupio sve puške i revolvere na zemlji oko vatre. Zatim je prišao svom konju. U međuvremenu Bruking je povezao ostale konje, sem onih koje su jahali goniči i već je sedeo u sedlu spreman za pokret.

Gusti oblaci dima od zapaljenih kola dizali su se ka nebu kada se Ejb Kolkvist popeo u sedlo svog konja.

– Mislim da je ovo zbogom... zauvek! – rekao je Kolkvist.

– Jednoga dan svi ćemo se sresti u paklu – primetio je Dok Holidej.

– Nećeš nas nigde videti Holmse – dobacio mu je Kolkvist uvereno. – Kada dođu Indijanci nećeš živeti ni nekoliko minuta.

Kolkvist je okrenuo konja i pridružio se O'Brajenu. Zatim su tri konjanika otutnjali iz logora ostavljajući

Holideja, Čoktoa i devojku kao tri nepomične siluete naspram logorske vatre.

– Sa nama je svršeno. Nemamo oružja ni konje – počeo je da jadikuje Čokto.

Holidej je pogledao ka zapaljenim kolima. Platneni krov je već bio izgoreo i metalni držači stajali su kao pocrnela rebra. Bokove kola još je proždirao plamen a dno se rušilo.

– Je li bilo nekog oružja u kolima – zapitao je Dok devojku ne obazirući se na Čoktoa.

– Jedna stara dvocevka. Ali ona je sada upropašćena.

– Videćemo – rekao je Dok i uputio se ka zapaljenim kolima.

– Holmse! – obratio mu se grbavko. – Nemamo vremena da se zadržavamo. Indijanci će sigurno doći.

– Oni su nas sigurno videli i verovatno već dolaze – rekao je Holidej resko. Vatra od zapaljenih kola zapahnula ga je kao užarena peć. – Ipak biće bolje ako imamo neko oružje makar izgubili nekoliko minuta.

Vatra mu je oprljila lice. Zaklonio je oči rukom i prišao bliže. Dim se kovitlao oko njega. Stranice kola srušile su se i neki metalni predmet pao je u plamen. Pošao je bliže ali ga je vrelina naterala da uzmakne. Otrčao je do lončeta za kafu i zamočio maramicu u hladnu kafu. Zatim je maramicom pokrio nos, vezao je na potiljku i navukao šešir dublje na čelo.

– Daj tvoju maramu Čokto – zatražio je i kada je grbavko odvezao maramu, Dok ju je uzeo i pocepao na dva dela. Omotavši komade oko šaka, pošao je ponovo ka kolima. Još jednom ga je zapahnula vrelina ali Holidej nije ustuknuo. Dim je plivao oko njega, ugljevlje mu ja padalo po odelu, ali on je izdržao. Kola su gorela, dimila se, krhala se. U jednom momentu Dok je ugledao dvocevku. Bila je to savijena, pocrnela cev sa potpuno izgorelim kundakom. Dok ju je nogom gurnuo iz kola. Žmireći suznim očima ugledao je neke konzerve sa hranom. Izbacio je i njih napolje hvatajući ih rukama uvijenim u maramu.

Iznenadni nalet vetra razbuktao je plamen. Holidej je uporno ostao na mestu sve dok nije ugledao ono što je tražio... kuhinjski nož Čeriti En. Nož mu je bio na dohvat ruke. Bio je već pocrneo, a drvena drška već izgorela. Holidej je pružio ruku kroz plamen i dohvatio dršku. Plamen je zahvatio zaštitnu maramu na ruci i on je zgrabio nož i bacio ga Čeriti pred noge. Zatim je ustuknuo. Devojka ga je čekala sa hladnom kafom u ibriku. Uzela ga je za desnu ruku i zamočila je u posudu sa kafom.

– Nož je bolje nego ništa – rekao je Holidej skidajući maramicu sa lica.

Čokto je rukama nabacio hladan pesak preko noža.

Na istočnom horizontu ružičasti sjaj je najavio blizak izlazak sunca. Pogledavši preko mora izgažene trave i žbunja, Holidej je ugledao nekoliko goveda koja su besciljno lutala prepuštena sama sebi.

Ugledao je još nešto. Kolonu konjanika koja se ocrtavala naspram prve svetlosti novog dana.

– Čejeni? – šapnula je Čeriti En stojeći pored njega.

– Neće shvatiti šta se desilo... za sada – rekao je Holidej. – Oni znaju da se dogodio stampedo i da su nam kola izgorela. Ne znaju da nam je jedino oružje jedan nož sa nagorelom drškom.

– Ali uskoro će znati – rekla je Čeriti En. – Posmatraju nas.

– Čokto – izgovorio je Holidej resko. – Kako izgleda taj nož?

– Još je vreo – rekao je guravac mršteći se. – Ali mogu da ga držim u ruci.

– Idemo prema potoku – rekao je Dok. Sagnuo se i umotao konzerve u Čoktoovu maramu. Meso i povrće bili su verovatno proključali, ali svejedno, biće dobri kad se ohlade... ako im hrana bude uopšte potrebna.

Tek što su se udaljili zadnja osovina na kolima je pukla i kola su se srušila u užarenu gomilu. Plamen je naglo buknuo šaljući ka nebu hiljade varnica.

Stigavši do potoka, otkrili su da je voda usekla duboko korito i da su obale strme i stepenaste. Holidej je skočio u vodu koja mu je dosegla do kolena. Čeriti En i guravko su pljusnuli za njim. Stojeći u potoku bili su skriveni od pogleda, ali Holidej je znao da se tu ne mogu sakriti. Za Indijance će biti vrlo lako da prate njihov trag do potoka. Biće im mnogo teže da ih pronađu ako odatle budu išli kroz vodu.

Holidej je uzeo devojku za ruku i poveo je nizvodno. Čokto je išao za njima držeći nož u ruci. Do tada, jutarnja svetlost preplavila je plato, a iznad njih je počeo da kruži orao. Malo dalje zašli su u vodu duboku do pojasa.

– Čekajte – rekao je Dok tiho.

Izašao je iz vode, popeo se uz obalu i izvirio. U logoru kola su se samo pušila i dim se dizao prema nebu da bi ga na izvesnoj visini razneo sve jači vetar. Pogledavši u preriju, tu i tamo video je usamljena goveda, neka od njih miljama daleko. Onda je ugledao Indijance. Približavali su se izgorelim kolima i on je izbrojao tačno deset ratnika. Bili su skoro nagi, imali su na sebi samo donji deo odeće i svi su jahali konje išarane bojama. Dva ratnika bila su naoružana puškama a ostali kopljima i strelama. Holidej ih je motrio kako oprezno prilaze zadimljenim ostacima kola. Tri ratnika su sjahala i vrhovima koplja počeli džarati izgorele ostatke. Ostali su počeli da traže tragove. Holidej je pogledao dalje niz potok gde je korito potoka prosecalo borov šumarak. Možda bi to bilo pogodno mesto da izađu iz vode i krenu kroz preriju. Skočio je nazad u potok i ukratko objasnio Čoktou i Čeriti. Oni su se saglasili i ćutke pošli za njim.

Prošao je jedan čas.

Sunce je ugrejalo. Približavajući se drveću, čuli su iz daljine pobedonosnu viku.

– Našli su naš trag – rekao je Holidej.

Pošli su brže. Senke su ih zaklonile i dignuvši glavu ugledali su bodljikave grane crnog bora. Holidej se na rukama izvukao na obalu a onda pružio ruku da izvuče devojku. Čeriti En je prihvatila njegovu ruku i izvukla se pored njega. Guravko im se pridružio sa iznenađujućom elastičnošću.

Holidej se uspravio i pogledao nazad ka mestu gde se dim još dizao sa izgorelih kola. Indijanci su stajali okupljeni na obali dokle su pratili njihov trag. Neki su bili sjahali i pretraživali korito potoka.

– Ovo mi se ne sviđa – rekao je Holidej.

– Kako to mislite?

– U logoru sam izbrojao deset Čejena.

– A na obali ih ima samo osam – šapnuo je Čokto.

– Što znači da dva ratnika šetaju po okolini – dodao je Dok.

– Pogledajte, eno jednog – rekla je

odjednom Čeriti En. – Tamo, na onom uzvišenju.

– Pored jednog od naših goveda – promrmljao je Čokto. – Već ga je ubio.

– Sjahao je da ga iseče na komade – rekao je Dok. – To znači da treba da brinemo samo o jednom.

Holidej ih je poveo između borova do jednog okruglog udubljenja u ravnici. Tu se pašnjak pretvarao u plitko široko ulegnuće oivičeno žbunjevitim rastinjem. Uvučeno ispod površine ravnice udubljenje je bilo zaštićeno od vetra. Malo dalje ispod jednog granatog bora paslo je krupno govečе. Tada je Holidej primetio senku.

Jedan usamljeni Indijanac na poniju išaranom bojama pojavio se na ivici udubljenja nedaleko od govečeta kao da je iz zemlje izronio. Pojavio se i stao bez pokreta, visok, mršav i lica nalik na pticu grabljivicu. U ruci je imao pušku.

– Ne mičite se – promrmljao je Dok.

– Da li nas je video? – šapnula je Čeriti En.

Holidej se povukao nazad pod bor. – Još nije, ali dolazi ovamo. Čokto, dodaj mi taj nož.

VI

Netremice su motrili Indijanca koji se uputio niz blago nagnutu ravan. Jahao je lagano, oprezno, zureći oštrim okom u travu i zemlju pred sobom. Zaustavio je konja negde blizu sredine ulegnuća i osvrnuo se oko sebe. Njegovo crno oko zaustavilo se na govečetu koje je mirno paslo.

Holidej je stisnuo nož. Video je da Čejen polako prilazi mestu gde su oni čučali skriveni u žbunju ispod bora. Odjednom je Indijanac ponovo zastao i upiljio se u zemlju.

– Otkrio je naš trag – šapnuo je Čokto.

Holidej se priljubio uz stablo bora. Vrlo lagano Čejen im se približavao držeći pušku u mrkoj ruci. Išao je njihovim tragom i taj trag ga je morao odvesti do kržljavog bora.

Crvenokožac se i dalje približavao. Sada su ga već jasno videli i čuli prigušeni topot kopita njegovog konja. Holidej je digao ruku s nožem a Čejen je nastavio da se približava.

Odjednom, njihovi pogledi su se sreli.

Delić sekunde kasnije nož je poleteo iz Holidejeve ruke i bljesnuo na suncu. Začuo se kratak tup udar kada se oštrica noža zarila u Čejenove grudi. Ustakljenih očiju on se zaljuljao, oko oštrice noža kuljnuo je mlaz krvi kao vodoskok, a onda je ratnik ispustio pušku i presamitio se preko konjskog vrata. Belo izbuljenih očiju poni je uplašeno skočio u stranu a mrtav Čejen se glavačke strmoglavio na zemlju.

Holidej je skočio da uhvati konja, ali je uplašena životinja uzmaknula i potrčala ka žbunjevitoj ivici ulegnuća. Guravko je potrčao da mu prepreči put. Očajnički je pokušao da zgrabi uzde, to mu je uspelo ali je upaničena životinja skrenula u stranu i grbavko je pao na zemlju. Konj je pobegao i odjurio dalje u preriju.

– Sada će... videće konja bez jahača i znaće... – izustio je Čokto ustajući.

Holidej je uzeo sa zemlje Indijančevu pušku. – Biće ovde za nekoliko minuta.

– Ali sad bar imamo pušku – rekla je Čeriti En.

– Novu „vinčesterku" – konstato-

vao je Holidej. – Verovatno ju je uzeo od nekog ubijenog naseljenika.

– Je li puna?

Holidej je proverio magacin. – Šest metaka.

– Možda kod Indijanca ima još metaka...

Holidej je prišao lešu. Izvukao je nož iz Čejenovog tela i pružio ga Čoktou. Za Čejenov opasač od zmijske kože bio je zadenut dugačak lovački nož u kožnoj futroli. Holidej je pružio nož devojci. Zatim je okrenuo telo, ali na svoju veliku žalost nije našao ni metka. Imali su, dakle, samo šest metaka, pušku i dva noža.

– Bežimo odavde! – rekao je Dok ustajući.

– Ali kuda? – upitao je Čokto.

– Iza ovog udubljenja video sam neke stene. Tamo ćemo se zavući.

Pretrčali su udubljenje u ravnici i kada su bili blizu ivice, talas vetra doneo je do njih glasnu viku. Čejeni su verovatno ugledali konja bez jahača. Imali su samo malo vremena da se dočepaju zaklona.

Holidej je prvi stigao do kraja udubljenja. Ugledao je Indijance kako jašu prema konju bez jahača i okrenuvši se dograbio Čeriti En za ruku i povukao je. Stene kojima su žurili nalazile su se između dva bora. Bila je to gomila stena na vrhu jednog blago izdignutog uzvišenja.

Begunci su potrčali preko travne ravnice koja je delila ulegnuće od uzvišenja. Popeli su se uz blagu kosinu i šmugnuli među stene. Holidej je stavio pušku na jednu stenu i osvrnuo se da vidi šta je sa Indijancima.

– Jesu li nas videli? – zapitala je Čeriti En jedva dolazeći do daha.

– Još nisu, ali brzo će početi da nas traže.

Ratnici su se okupili oko konja bez jahača.

Jedan od njih, neki debeli, mlohavi crvenokožac sa licem namazanim debelim slojem bele boje, uzbuđeno je pokazao rukom u pravcu udubljenja. Gestikulirao je obema rukama i posle nekoliko trenutaka grupa konjanika se uputila u pokazanom pravcu. Holidej je pogledao preko nišana puške prateći pogledom ratnike koji su se spustili u udoljicu.

Bilo ih je osam, ali je sada i onaj deveti koji je na vrhu grebena bio zauzet čerečenjem ubijenog govečeta pohitao da im se pridruži.

Imao je samo šest metaka, a protiv njih je krenulo devet čejenskih ratnika.

U rukama su imali samo jedan adut... crvenokošci nisu znali da imaju samo jednu pušku i šest metaka. Ipak, neće moći dugo da ih zavaravaju.

Urlik besa prolomio je tišinu.

– Našli su telo! – pretpostavio je Čokto.

Indijanci su naglo izbili na ivicu ulegnuća i sedeći na leđima svojih neosedlanih konja, zagledali se u stene. Čelni konjanik bio je Čejen surovog lica sa ratnom kapom od orlovog perja na glavi. Na njegovom licu isticao se veliki kukasti nos i zle, usjaktele oči. Od svih ratnika samo on je imao pušku i dok je grlenim glasom govorio nešto ostalim ratnicima, pokazivao je puškom prema stenama.

– On je vođa ove grupe vukova – rekao je Dok Holidej. – To sigurno nije Satana lično ali tim pre će biti željan da se dokaže i da svoj pojas ukrasi našim skalpovima.

– On... on zna da smo mi ovde – rekao je Čokto stežući dršku noža.

– Zna... – potvrdio je Holidej.

Tri Indijanca pošla su u širokom

luku nastojeći da dođu na drugu stranu malog uzvišenja. Jahali su lagano, hvatajući prečicu kroz žbunje na prvi pogled nezainteresovani sa stene.

Ali nisu mogli da prevare Doka Holideja. Znao je da će se ta trojica prikriti u travi i sačekati pogodan trenutak za napad.

– Sjahali su – promrmljao je Čokto.

– Motri na njih – naredio mu je Holidej ne skidajući oka sa glavne grupe.

Vođa je mahnuo glavom i dva ratnika su se izdvojila iz grupe i poterala konje ka uzvišenju.

Holidej ih je gledao preko nišana. Jedan od njih bio je mršav, koščat Indijanac sa dugačkim ožiljkom na desnom obrazu. Taj je jahao nešto ispred onog drugog. Holidej je zavio kažiprst oko okidača. Ratnik sa ožiljkom je prišao još bliže i onda zategao vođice svog konja. „Vinčesterka" je poskočila, kuršum je izleteo iz cevi i zario se Čejenu u grudi. Crvenokožac se srušio iz sedla kao posečeno deblo i Holidej je nanišanio puškom na drugog konjanika. Konjanik je neodlučno zastao i Holidejev metak ga je oborio iz sedla. Pogođeni je pao na zemlju mrtav, sa trećim okom otvorenim na sredini čela.

– Ostaje ih još sedam – izustio je Čokto dok se odjek pucanj širio prerijom.

– Ali nama je ostalo još četiri metka – podsetio ga je Holidej.

Čeriti En je stajala pored njega i on je osećao kako drhti. Lice joj je odavalo izmučenost a ruka kojom je držala nož bila je bela od stiska.

Jedna strela udarila je o stenu i za dlaku promašila guravkovo lice.

– Holmse! – povikao je Čokto.

Pustolov se brzo okrenuo. Tri čejenska ratnika koji su ranije obišli uzvišenje sada su trčali kroz travu ka stenama. Holidej je uzeo na nišan jednog gipkog, mršavog Indijanca sa tomahavkom. Puška je grunula i kuršum se zario Čejenu u bok. Crvenokožac je rukom pritisnuo ranu ali je nastavio da trči uz padinu. Čokto je bacio nož i blesnuvši ka suncu nož se zario duboko ratniku u stomak. Kriknuvši od bola, Indijanac je pao na stranu i izdahnuo pre nego što je dodirnuo zemlju.

U međuvremenu druga dva ratnika su zastala. Jedan od njih, neki stariji Indijanac, osmehivao se i vikao nešto na jeziku Čejena. Drugi ratnik je istog trenutka polegao po zemlji, dok se stariji ratnik oprezno povukao.

– Šta je to sada? – zapitao je Čokto.

– Video je nešto što bi hteo da javi njihovom poglavici – rekao je Holidej ozbiljno.

– Vašu pušku?

– Ne, nešto mnogo važnije od toga, ili bi možda bilo tačnije ako bih rekao „nekoga".

– Mislite na...

– Da, video je Čeriti En – rekao je Holidej.

Imali su još samo tri metka i jedan nož. Holidej je pogledao poslednjeg poginulog Indijanca. Guravkov nož se još nalazio u njegovom telu.

Čokto mu je pročitao misli. – Taj nož nam je potreban. Ako me budete štitili otpuzaću da ga izmem.

– Štitiću te – složio se Dok Holidej. Bacio je kratak pogled do indijanskog vođe koji je sada bio zaokupljen razgovorom sa starijim ratnikom. Čuo je kako se glasno smeju. – Svi su tamo dole sa poglavicom, svi sem onoga koji je ostao da leži u travi.

Guravko je polegao na ruke i kolena a zatim se spustio na trbuh. Gami-

žući kao zmija, Čokto je počeo da puzi između stena na visokoj travi koja je rasla od uzvišenja ka preriji.

Holidej je nanišanio puškom prema mestu gde je ležao skriven Čejen spreman da opali na najmanji pokret. Čokto se polako približavao lešu. Onda je Holidej video ljuljanje trave i Čejen se uspravio, slično kao kad se konj uspravi na zadnje noge, i zamahnuo tomahavkom. Sečivo je blesnulo na suncu.

„Vinčesterka" je planula. Začuo se tup, mučan udar kuršuma i promukao jauk pogođenog Čejena kad je tane otvorilo veliku rupu nekoliko santimetara iznad njegovog pojasa. Crvenokožni ratnik je posrnuo nekoliko puta kao pijanac. Još uvek živ, ponovo je zamahnuo da hitne tomahavk na Čoktoa i Holidej je bio prinuđen da ponovo opali. Peti metak iz „vinčesterke" je grmnuo i oborio Čejena u travu. Čokto je žurno priskočio, istrgao nož iz tela mrtvog Indijanca i dograbio ispušteni tomahavk. Ostali Indijanci su stajali ne obraćajući pažnju na Čoktoa koji se žurno vratio nazad u zaklon stena.

– Bledoliki! – odjeknuo je poglavičin promukao glas. – Bledoliki... vreme je da razgovaramo.

– On govori naš jezik? – začudio se Čokto držeći nož u jednoj i tomahavk u drugoj ruci. – On sigurno nije pravi divljak.

– Mogao je da nauči naš jezik od misionara – odgovorio mu je Holidej tiho. Stavio je šake oko usta i ustao. – Spremni smo da razgovaramo – doviknuo je.

Poglavica je dodao pušku jednom mlađem ratniku i vrlo lagano poterao konja ka uzvišenju.

Holidej je dodao pušku Čoktou. – Ostao je samo još jedan metak. Ako je ovo neki trik i ako budeš morao da upotrebiš pušku, postaraj se da pogodiš poglavicu.

– A onda?

– To će možda biti dovoljno.

– A ako ne bude?

Holidej je spustio glas. – Ne smeš dopustiti da Čeriti En uhvate živu.

Grbonja je zadrhtao. Znao je šta je Holidej mislio i dobro ga je razumeo. Nije bilo potrebno da mu kaže nešto više.

Holidej je pošao niz uzvišenje.

Poglavica je zaustavio svog konja na polovini padine i sačekao da Holidej dođe do njega. Zrak sunca je blesnuo na pušci koju je držao mladi ratnik i na vrhovima kopalja u rukama ostalih čejenskih ratnika. Holidej je zastao na razdaljini dužine senke Čejenovog konja. Još uvek gordo uspravljen na svom poniju, poglavica je izgledao visok i snažan naspram plavog zamagljenog neba. Indijanac je bio izvanredno građen a mišići na prsima namazani bivoljom mašću, presijavali su se na suncu. Nasmejao se arogantno.

– Ja sam Činuk.

– Ja sam Holidej – rekao je Dok, smatrajući da nema razloga da pred Indijancem krije pravo ime.

Indijanac ga je netremice gledao neprijateljski sjajnim očima. – Holideje, zašto su vaši prijatelji odjahali?

– To pitaj njih.

– Jesu li otišli da dovedu još bledolikih zbog toga što ste primetili da Čejeni prate vaše krdo? – zapitao je Činuk.

– Tako je.

Ćutanje je potrajalo, a za to vreme Čejenove oči su gorele kao žeravice.

– Ti lažeš – izjavio je Činuk kratko. Osmeh mu se vratio na lice. – Među vama je došlo do svađe. Jedan moj

ratnik je video kada je jedan konjanik, beli konjanik, naterao stoku u stampedo. – Usne su mu se izvile u prezrivu grimasu. – Bledoliki neće doći da vam pomognu. Ti, ružni žabac i bledolika žena ste sami.

– Čemu onda razgovor?

– Zbog žene – rekao je Indijanac.

– Mislio sam da je to.

– Jedan moj ratnik ju je video. – Činuk je pogledao pored Doka ka stenama. – Došao sam da trgujemo.

– Oho?

– Poštedeću vam život – rekao je poglavica Čejena lagano – a ti ćeš mi za to dati ženu sa kosom boje kukuruza.

– Nema trgovine.

– Znaš li da vas možemo pobiti a nju ipak uzeti?

– To ste i do sada pokušavali – podsetio ga je Holidej. Sada je na njega bio red da se osmehne. – Četiri tvoja ratnika već su mrtvi.

Činuk je zažmirio. – Ti znači misliš da nas je ostalo samo petorica?

– Umem da brojim.

– Pogledaj Malog Psa, Holideje – pozvao ga je Činuk smeškajući se kiselo. – On je ratnik vatre. Vrlo brzo će dimni signal dovesti ovamo onoliko ratnika koliko ja hoću. Ti si mrtav čovek, Holideje. Ti i onaj gadni žabac ste mrtvi ukoliko ne pristaneš da trguješ sa mnom.

– Ne trgujem.

– Je li to tvoja poslednja reč?

– Poslednja reč! – potvrdio je Holidej.

– Ti si budala, Holideje.

Indijanac je prikupio vođice i petama nagnao konja da se okrene. Hladan gnev blesnuo mu je u očima kada je pojahao nazad ka svojim ljudima. Holidej se popeo uz padinu do stena gde ga je sa naperenom puškom čekao Čokto. Čuo je u daljini Činuka kako objašnjava svojim ljudima strategiju koju će primeniti, a onda je nastala tišina.

Holidej je stigao do stena.

– Šta je hteo? – zapitala je Čeriti En.

– Hteo je vas.

Ona ga je zaprepašćeno pogledala. – Mislite...

– Onaj dimni signal dovešće ovamo sve Čejene iz prerije. – Holidej je video kako Činuk pokretima ruku objašnjava nešto svojim ratnicima i kako oni posle toga kreću da oko stena zatvore krug. – Uhvatili su nas u klopku. Sačekaće da im se pridruži još ratnika i onda će nas napasti.

– Ima li neke nade?

– Samo ako su ostali toliko daleko da ne mogu stići pre zalaska sunca – objasnio joj je Holidej. – Ako nas do tada ne pohvataju, možda ćemo uključiti šansu da se iskradamo pod zaštitom mraka.

Holidej se mašio tabakere. Razbojnici su mu uzeli oružje, ali su zaboravili da uzmu i njegovu pozlaćenu tabakeru.

– To nije mnogo verovatno, zar ne? – zapitala je.

Holidej je izvadio cigaru. – Ne baš mnogo.

– Nas će, dakle, pobiti Indijanci, ja neću doneti novac za isplatu hipoteke i banka će izvršiti prodaju – rekla je gorko. – Norton će pobediti... kupiće naš ranč od banke.

Holidej nije odgovorio i zagledao se preko travne ravnice. Stavio je cigaru u zube. Sunce je već jako žeglo i uskoro će preriju prekriti izmaglica vrelog vazduha. Holidej je mogao da vidi samo Činuka i mladog Indijanca pored signalne vatre, ali je znao gde su ostali... oni su bili skriveni u tra-

vi, čekali su da kao zmije skoče i napadnu kada za to dođe vreme. Čokto mu je predao pušku. U njoj je bio samo jedan metak.

Sunce se diglo u zenit. Nekoliko minuta posle podneva, iz vrele izmaglice užarene prerije izronilo je sedam konjanika. Još jedna Satanina izvidnička grupa, rekao je Holidej sebi, posmatrajući kako mladi ratnici na obojenim konjima jašu ka Činuku. Trojica njih imali su puške. Pozdravi su za čas izmenjani i Činuk je pokazao prema stenama. Zatim je zamahao puškom i prodorni ratni poklici odjeknuli su širom platoa. Sedam pridošlica su poterali konje ka uzvišenju a ostaci Činukove grupe su ih bodrili divljim urlanjem.

Puške su zagrmele i vrelo olovo je zasulo stene odbijajući komade kamenja. Čokto je hitnuo nož na najbližeg ratnika i sečivo se zarilo Čejenu u rame. Čejen se srušio na zemlju i puška mu je ispala iz ruke. Guravko je skočio iz zaklona stena i potrčao da se dočepa puške. Urlajući ratne pokliče, na njega se ustremio jedan konjanik sa kopljem, ali je Holidejeva puška planula i kuršum je izbacio Indijanca iz sedla. Čokto je zgrabio pušku a jedan drugi Čejen je jurnuo da ga zgazi konjem. Holidej je zamahnuo puškom kao tojagom i udario konja u glavu. Životinja se propela na zadnje noge i zbacila Indijanca na zemlju. Široko razmaknutih nogu, Čokto je nanišanio zaplenjenom puškom.

U tom trenutku vrisnula je Čeriti En. Tri Indijanca nasrnula su sa druge strane. Jedan od njih bacio se preko stene i oborio je na zemlju. Ali devojka je munjevito isturila ruku s nožem i Čejen je pao na oštricu i nabio se do balčaka. Smrtno ranjen, on se otkotrljao sa devojke hvatajući grčevito dršku noža, ali su druga dvojica priskočili između stena. Holidej se okrenuo da joj pomogne ali je jedino njegovo oružje bila prazna puška. Zamahnuo je svom snagom i glava jednog čejenskog ratnika je prsla. No drugi ratnik se bacio na njega sa vrha stene sa zamahnutim nožem. U poslednjem trenutku Dok se okrenuo i odbio ubod noža, ali je ponet udarom Čejenovog tela, posrnuo i pao na zemlju. Udario je glavom o jedan veliki kamen i svest mu je mrknula.

Stežući zube da savlada bol, ustakljenim očima je ugledao blesak dignutog noža.

Onda je grmnula puška.

Čejenova glava kao da se rasprsnula na komade. Nož mu je ispao iz ruke a on je, okrenuvši se, pao pored Holideja. Grmnuo je još jedan pucanj i Holidej je video kako jedan crvenokožac pada pred nogama Čeriti En. Još tri pucnja odjeknula su u nizu jedan za drugim praćena grmljavinom pušaka, tutnjavom točkova i konjskih kopita. Urlajući od besa, Indijanci su se dali u bekstvo i Holidej je s mukom uspeo da se digne na jedan lakat. U glavi mu se vrtelo i mrak mu se navlačio na oči, ali je ipak uspeo da vidi belinu arnjeva. Kao kroz maglu video je jednog belca na konju koji je stojeći u uzengijama pucao iz revolvera. Čuo je Čoktov radostan poklič i ugledao Čeriti En naslonjenu na stenu. Iz očiju su joj tekle suze radosti.

Mrak mu se sve više navlačio na oči. Kroz maglu nesvestice ugledao je pola tuceta jahača, belaca, sa revolverima iz kojih je plamtela paljba i Indijance koji su bezglavo bežali. Prepoznao je i jedan glas.

– Gledajte! Gledajte kako beže! Ej-

mose! Džeremi! Pucajte!

Pre nego što je sasvim utonuo u mrak nesvesti, ugledao je iznad sebe lice starog Džošue Džekobsa.

*

Dok Holidej je znao da je živ onog trenutka kada je čuo ujednačeno zujanje insekata i osetio toplotu sunca koja je prodirala kroz zategnute arnjeve. Bilo je to prijatno osećanje. Glava mu je počivala na jastuku a karirano ćebe pokrivalo mu je telo. Oko njega u kolima nalazio se nameštaj: toaletni sto sa ogledalom, pola tuceta stolica, sto, sanduci povezani kožnim kajišima.

U glavi je osećao tup, težak bol, uporno pulsiranje bola koje mu je onemogućavalo da pomeri glavu. Pokušao je da digne glavu sa jastuka, ali taj napor je bio suviše veliki za njega i on je ponovo spustio glavu.

Do nozdrva mu je dopirao miris supe, pomešan sa dimom i okrenuvši glavu ka zadnjem otvoru na arnjevima, ugledao je ostala kola. Nalazio se u karavanu. Onda mu se sećanje u potpunosti vratilo: indijanski napad, iznenadna intervencija grupe belaca, lice Džošue Džekobsa, vođe mormonskog karavana koga je ranije sreo.

Čuo je rikanje goveda što ga je podsetilo na stampedo i podlost izdajnika.

– Kako se osećate mister Holmse?

Glas je zvučao nežno i mekano i Holidej je kod svojih nogu ugledao najmlađu Džošuinu ženu koja mu se osmehivala. Pri prvom susretu procenio je da ima više od petnaest godina a sada mu se činilo da ima jedva toliko. Mekana riđa kosa uokvirivala joj je lice ukrašeno jasnim zelenim očima i punim rumenim usnama. Na sebi je imala nezgrapno sašivenu sivu haljinu koja je visila na njenom skoro dečačkom telu. Grudi jedva da su joj se nazirale ispod haljine.

– Izgleda da sam živ – promrmljao je.

– Ja sam Rebeka Džekobs – predstavila se ona. Jedna od žena našeg starog. Imali ste sreće da udarac u glavu nije bio jači. Mala nega će vas vratiti u normalno stanje.

– Hvala na svemu, gospođo.

– Gospod vas je spasao. Imate samo potres mozga.

– Oh? Imao sam sreće.

– Da, jer kost nije slomljena. I ostali su imali sreće.

– Ostali...? Šta je sa njima?

– Mis Dempsi i čovek po imenu Čokto su živi i zdravi i tu su u našem logoru – Rebeka se osmehnula. – Mis Dempsi će se radovati kad sazna da ste se osvestili. Obavestiću je.

– Vi ste naterali Indijance u bekstvo – primetio je.

– Gospod je bio s nama.

Holidej je ugledao svoju tabakeru. Nalazila se na domaku ruke na jednoj stolici.

– Oh, gospođo...

– Mi ne odobravamo pušenje, mister Holmse – rekla je uzdržano, shvativši šta hoće. – Međutim, pošto vi niste svetac ne mogu vas sprečiti da grešite.

Smeškajući se dohvatila je tabakeru i pružila mu je. Našla je i palidrvca.

– Izgleda da vam... ovaj... svecima imamo da zahvalimo što smo živi – rekao je Holidej.

– Prošli ste pored našeg karavana pre par dana – ispričala je Rebeka, gledajući sa neodobravanjem kako stavlja cigaru u usta, – ali mi nismo zaostali daleko iza vas. Juče ujutro

čuli smo tutanj sličan grmljavini. To je sigurno bio stampedo o kome su pričali mis Dempsi i Čokto. Onda smo čuli udaljenu puščanu paljbu. Naši ljudi su pošli napred i stigli baš u trenutku kada se druga grupa Čejena pridružila onoj koja vas je držala u klopci.

Skrstila je ruke kada je Dok zapalio cigaru. – Idem sada da obavestim mis Dempsi.

– I recite joj da donese malo te supe koja tako fino miriše – rekao je Dok Holidej smeškajući se mladoj mormonovoj ženi.

– Hoću mister Holmse.

Prihvativši suknju rukom, sišla je niz lestvice.

Holidej je ležao i pušio. Osluškivao je riku goveda koja se mešala sa vrevom u logoru: zveckanjem opreme, dozivanjem žena, pucketanjem logorske vatre, smehom dece.

Senka je zamračila otvor na arnjevima.

U kola se najpre popela Čeriti En sa zdelom tople supe u ruci. Za njom je došao stari Džekobs, mršav i visok, sa dugom sedom bradom i od glave do pete obučen u crno. Njega je pratila Rebeka.

Sva pretvorena u osmeh, Čeriti En je sela pored njega.

– Mister Holmse, radosna sam što je sa vama sve u redu – prošaputala je sijajući očima. Sasvim spontano stavila je zdelu na pod, nagnula se napred i uzela cigaru iz njegovih usta. – Hvala bogu.

– Govorite kao neka od ovih svetica – rekao je Dok smeškajući se.

– Neće me preobratiti u mormona, ne brinite Džone Holmse – rekla je Čeriti En i smeškajući se počela da ga hrani supom.

– Ne da to nismo pokušali... ali uzalud – primetio je Džekobs smireno.

– Hvala vam što ste rizikovali glave zbog nas – rekao je Holidej.

Džekobs je to prihvatio. – Znao sam da vas ne napada Satanina glavna grupa. Dan posle vašeg prolaska naišli smo na odred konjanika i oni su nam rekli da je Satanina grupa u bekstvu i da joj je major Jesterman za petama sa odredom konjice. Vojnici su nam rekli da se može desiti da naiđemo na neke manje pljačkaške grupe ali da je glavna opasnost prošla.

– Džone Holmse – rekla je Čeriti En blago – Vi morate da mirujete. Mormonski doktor Zeb Krejn kaže da pad nije tragičan ali da morate odležati. A to će biti moguće jer karavan neće nastaviti put bar još jedan dan.

– Nemojte se zadržavati zbog mene – rekao je Dok Džekobsu.

– Džekobs i njegovi mormoni su na mom platnom spisku – objasnila mu je Čeriti En.

– Na platnom spisku?

– Da, od juče – dodao je starešina mormona. – Odavde do Grejt Folsa. U ovom momentu moji ljudi skupljaju raštrkanu stoku. Pola krda je već tu. Verovatno ste čuli rikanje.

– Rekla sam starešini Džekobsu da on i njegovi ljudi mogu dobiti platu namenjenu za Kolkvista i njegove ljude ako skupe stoku i pomognu da je oteramo u Grejt Fols – objasnila je Čeriti En.

– Ekstra zarada će nam dobro doći – rekao je Džekobs.

– Stići ćemo u Grejt Fols kratko vreme posle Kolkvista – obradovao se Dok. – Sa malo sreće možda ćemo ih tamo i zateći.

Čeriti En je odmahnula glavom. – Zatekli ih ili ne, vi nećete biti u stanju da se sa njima obračunate. Dok-

tor Zeb kaže da će posledice potresa mozga potrajati.

– Rebeka! – začuo se oštar glas sa kolskih stepenica.

Holidej je ugledao jednu od Džošuovih žena. Ova je bila mnogo starija od Rebeke, mršava žena strogog lica, verovatno nešto starija od trideset godina. Lice joj je bilo naborano a usne strogo stisnute.

– Molim, Meri?

– Dođi da ostalim ženama pomogneš u poslu – presekla ju je Meri.

Senka nezadovoljstva zategla je Rebekino lice. Onda je zapazila mrštenje svog muža.

– Dolazim – rekla je.

Holidej je progutao gutljaj supe i osetio kako ga greje u želucu. Kada je Meri još jednom dozvala mlađu ženu, on se osmehnuo Čeriti En.

– Kao što sam već rekla, starešino, stavila sam vas na platni spisak ali ne mogu da postanem mormon – promrmljala je Čeriti En.

Džekobs je sa žaljenjem odmahnuo glavom i njegov očinski pogled dosta dugo se zadržao na njoj. Onda je mormon sišao iz kola i ostavio same Holideja i Čeriti En.

VII

Bio je to kraj puta.

Grejt Fols, prostran stočarski grad pružao se na obalama moćne reke Misuri pred očima Doka Holideja i Čoktoa koji su na trotoaru ispred trgovine čekali da mormonski karavan u dugačkom nizu prođe pored njih. Ispred grada krdo Dempsijevih mešalo se sa stokom iz desetak drugih krda, a Čeriti En je već bila unovčila ček dobijen za osam stotina sedamdeset tri grla goveda koja su mormoni sakupili od prvobitnih hiljadu koliko je poterano se Dempsijevog ranča. Mormoni su bili isplaćeni. Holidej je deo svoje zarade utrošio na kupovinu novog odela, tako da je sada opet bio onaj stari džentlmen-pustolov, a takođe i za nabavku novog revolvera koji je, mada ne tako fini kao njegov niklovani „linkoln", bio isto toliko precizno i ubojito oružje. Sve vreme od dolaska u Grejt Fols imao je na umu samo jedan cilj.

Holidej je mahnuo rukom Rebeki Džekobs i ona mu se osmehnula. Pored svog muža ona je ostavljala utisak mlade, osetljive osobe. U toku puta Dok je saznao da je Rebeka siroče, da su je mormoni usvojili i da se na svoj petnaesti rođendan udala za Džošuu i zauzela mesto njegove druge mlade žene koja je umrla na porođaju. Uprkos tome, Rebeka se pokazala kao požrtvovana žena. Priznala je Holideju da će uskoro postati majka i da će Džošui dati još jedno pored već mnogo njegove dece.

Poslednja kola su prošla a za njima su došle koze, ovce i krave. Mormoni koji su ih terali nisu se osvrtali. Stremili su napred ka zlatonosnim poljima.

– Gde je mis Dempsi? – zapitao je Čokto.

– U banci. Dogovara se o transferu novca – odgovorio mu je Holidej. – Zadržaće se tamo izvesno vreme. Mi bismo mogli za to vreme da iznajmimo sobe u hotelu... i da malo pogledamo koga ima u gradu.

– Oni sigurno nisu tu – predočio mu je guravko svoje predviđanje. – Verovatno su uzeli svoj novac i isparili.

– Ipak ćemo pogledati.

Dva čoveka su se uputili ulicom ka samom centru. Dok Holidej je hodao

čvrstim, gipkim korakom i više nije osećao nikakve posledice jakog udara u glavu koji je zadobio u borbi sa Čejenima. Ulica kojom su hodali bila je vrlo široka i vijugala je pored obale reke.

Grejt Fols se naglo razvijao. Hranjen novcem od prodaje stotina i hiljada grla stoke koja je prodavana na pijaci imao je još i tu dodatnu pogodnost da se nalazio na dvema saobraćajnim arterijama: reci Misuri i železničkoj pruzi. Grad nije imao glavnu ulicu već više širokih ulica koje su presecale grad iz raznih pravaca kao trake prašine ili blata.

U gradu je bujao život i mnoštvo ljudi nalazilo se na ulicama čak i pri žegi vrelog podneva. Oni su se kretali drvenim trotoarima i ulazili i izlazili iz trgovina. Jedna od ulica bila je načičkana hotelima i salunima. U jednoj drugoj ulici nazvanoj „Ulica gostiju" nalazio se šest saluna i jedna zgrada zidana ciglom na kojoj je bio istaknut veliki natpis „Bordel", ispisan krupnim crvenim slovima. Ulica Bufalo bila je načičkana bankama i trgovinama. Miris duvana, kože i hrane mešao se sa mirisom prašine.

Šerifska stanica nalazila se u toj ulici a Holidej je izdaleka video dvojicu šerifovih pomoćnika u razgovoru sa jednim bradatim lovcem ucena koji je, prebačeno preko sedla, doneo telo nekog ubijenog ucenjenog razbojnika. Na uglu ulice „Bufalo" i „Ulice gostiju" nalazio se bunar i zastavši pored kamenog zida bunara Čokto je pogledao niz kafana.

– Čak iako su te zmije u gradu nikada ih nećemo naći! – rekao je guravko mršteći se.

Holidej nije odmah odgovorio. Gledao je niz ulicu žmireći očima.

– Jeste li me čuli?

– Jesam Čokto – rekao je Dok.

– Ja bih da nešto popijemo – rekao je Čokto kada su pored njih prošla dva konjanika. – Šta mislite o salunu „Kod šešira"?

– Idemo kod „Crne podvezice" – rekao je Holidej tiho.

– O'kej, možemo – složio se Čokto.

– Oni su kod „Crne podvezice" – nastavio je Dok bezličnim glasom.

– Šta?

– Kolkvist i njegovi pajtaši su tamo.

– Otkud znate?

– Tamo pred salunom na privezištu je moj crni ždrebac – objasnio mu je Dok. – Računao sam da će Kolkvist kada nas ostave, zameniti svoju ragu mojim konjem.

– Mister Holmse – došapnuo je Čokto nervozno. – Tamo su čuvari reda...

– Ne poznajemo ta dva šerifova pomoćnika – odgovorio je Holidej kratko. – Šerif Dolmen je rekao da će postupiti po zakonu ako mu donesemo dokaze, a mi ne znamo kako će postupiti ova dva šerifova zamenika. Sem toga, ovo je za mene privatna stvar. Ti gadovi su nas ostavili bez konja i oružja da nas tako bespomoćne Čejeni pokolju. Mislim da je naše pravo da se lično sa njima obračunamo.

Čokto se potapšao po revolveru. – Sa vama sam.

Holidej nije skidao pogled sa crno obojenog ulaza u salun. – Prošetajmo.

Pustolov i guravko su se uputili ulicom između otvorenih saluna. Prošli su pored „Šešira" i „Persijske palate". Nisu se zadržali pred fasadom „Lanine dvorane", niti pred malom crkvom sa njenom čistom, belom oglasnom tablom na koju je bio istaknut štampani poziv grešnicima da se

pokaju. „Crna podvezica" ih je dočekala ustajalim zadahom viskija i muzikom raštimovanog klavira. Holidej je zakoračio na trotoar, prošao pored tri prozora i došao do leptir vrata. Guravac mu se pridružio.

U salunu su tri kelnera jedva stizala da posluže goste iako je još uveliko bio dan. Ljudi su u nekoliko redova stajali ispred šanka čekajući da budu usluženi pivom ili viskijem. Drugi su sedeli za stolovima za poker okruženi gomilama posmatrača. Salunske zabavljačice, sve mlade i lepe, namamljivale su ljude da piju što više ili da pođu sa njima u njihovu sobu gde će za kratko zadovoljstvo u krevetu biti olakšani za dobar deo njihove zarade. Bio je to salun tipičan za grad u procvatu, rekao je Holidej sebi, salun u kome se novac trošio bujicom i u kome su vladali nemoral, prevara, zločin i duhovna beda.

Holidej je pogledao preko leptir vrata tražeći očima poznata lica. Ako ih je unutra bilo, ta lica se nisu videla.

– Čokto, obiđi na zadnja vrata – rekao je Dok.

Sačekao je da mali guravko obiđe oko ugla i zađe u sporednu ulicu.

– Vi ste ovde novajlija, medeni – dozvala ga je iz saluna jedna mlada, lepa zabavljačica. Bila je jako našminkana. Žuta haljina tesna kao slepljena uz telo da bi isticala njene seksi obline, bila je kratka toliko da se vidi podvezica na njenoj dugačkoj levoj nozi. – Uđite unutra, mili. Ja se zovem Veneta.

Holidej je razmakao vrata i ona se zamamljivo osmehnula.

– Tražim nekoga, Veneta – rekao je.

– Prijatelje – zagugutala je ona. – Ovde ćete naći mnogo prijatelja, mister. A da li bih ja mogla da vam budem poseban prijatelj... uz malu naknadu.

Holidej je pogledao preko mora glava i tela. – Tražim prijatelja koji je dojahao na onom vrancu napolju.

– Mislite na g. Kolkvista? – zapitala je i lice joj se ozarilo.

– Da, baš na njega.

– Njega nećete naći ovde u salunu – objasnila mu je zabavljačica.

– A gde ga mogu naći?

Veneta ga je sumnjičavo pogledala. – Jeste li vi zaista prijatelj gospodina Kolkvista?

– Vrlo dobro ga poznajem – rekao je Dok.

Ona se kratko vreme dvoumila a onda rekla: – On je gore na spratu u Zlatnom salonu. To je specijalan salon namenjen situiranoj gospodi koja žele da sede, piju i uživaju u diskreciji i koja imaju novaca da tu posebnu udobnost plate. Tamo ćete naći mister Kolkvista i dvojicu njegovih prijatelja... ali, na žalost, ne možete ići gore.

Holidej je bacio pogled do stepenica koje su vodile na galeriju. Bile su zastrte debelom tepih-stazom. Tako dakle, Kolkvist i njegova dva pajtaša su uznapredovali na društvenoj lestvici. Sada su važili za gospodu promovisanu Nortonovim novcem, krvavim novcem.

– Zašto ne mogu? – zapitao je.

– Taj deo je samo za odabrane... sa specijalnom pozivnicom – objasnila je. – Čujte, mister, pustite vaše prijatelje neka se zabavljaju u Zlatnom salonu – osmehnula mu se pogledom punim obećanja. – Vi možete uživati život sa mnom.

– Siguran sam da će Kolkvist želeti da me vidi – rekao je Dok kiselo. – Zbogom gospođice.

– Mister...

Holidej je prošao pored nje i sigurnim korakom uputio se kroz salun. Ramenom se probio kroz gomilu koja je posmatrala igrače pokera i obišao dugačak sto za faro. Bacivši pogled na zadnja vrata, ugledao je Čoktoa i dao mu znak da pođe za njim. Došavši do podnožja stepenica sačekao je da klavirista zasvira neku veselu melodiju. Jedan kauboj crven u licu od pića zaigrao je trapavo kao slon i njegov poduhvat prisutni su propratili glasnim smehom. Čokto se u međuvremenu probio i pridružio se Doku.

– Uz stepenice – rekao je Dok kratko.

Obojica su pošli uz stepenice. Igra pijanog kauboja toliko je zaokupljala pažnju posetilaca saluna da niko nije primetio kada su stigli na galeriju. Zlatni salon je bio na desnoj strani u hodniku dekorisanom crvenim tepihom i crvenim tapetima. Na maloj tabli iznad vrata natpis: „Samo za članove" označavao je ko može ući i jedan debeo čovek sa rukama skrštenim na prsima stajao je tu da to pravilo sankcioniše.

Holidej je pošao ka vratima i debeljko mu je preprečio put. Stražar je odmerio pridošlice od glave do pete i izraz njegovog lica, dosta blagonaklon prema Holideju zbog njegovog elegantnog izgleda, smrknuo se kada je osmotrio njegovog malog pratioca. Prljavo odelo i čizme bili su dovoljni da proceni goste, a po njegovoj oceni bar jedan od njih nije bio džentlmen.

– Zar ne umete da čitate? – Još uvek držeći prekrštene ruke, arogantno se osmehnuo. – Ovaj salon je samo za članove sa posebnom propusnicom.

– Hoćemo samo da posetimo nekoga – pokušao je Dok da objasni.

– Posećujte negde drugde. Uostalom, vi biste još i mogli... ali ovaj...

– On ide sa mnom.

– Rekao sam da ne može...

– Ja opominjem samo jednom, čoveče! – izustio je Holidej ledeno. – Skloni se.

– Šta... šta vi mislite, ko ste vi? – prasnuo je stražar. – Ovaj salon nije za takve kao što ste vi! Ovo je za gospodu!

Holidej je izvukao revolver i pritisnuo ga na stražarev mlohavi trbuh. Debeljko je šumno uzdahnuo i žurno digao ruke u vis. Čokto ga je obišao i uzeo mu revolver.

– A sada, uđi unutra ispred nas, sedi i budi miran! – naredio mu je Holidej, vraćajući revolver u futrolu. – Otvori vrata.

Debeljko je drhtavom rukom okrenuo mesinganu kuglu brave i vrata su se otvorila. Zatim je poslušno ušao unutra i seo na najbližu stolicu ostavljajući Holideja i Čoktoa na vratima.

Nasuprot salunu u prizemlju, Zlatni salon na spratu bio je krajnje luksuzno namešten. Odmah na ulazu noge su im utonule u debeo tepih. Zidovi su bili presvučeni finim tapetima zlataste boje. Pored zida na drugoj strani odaje nalazio se mali bar i devojka za šankom baš je nalivala vino u čaše jednom uvaženom čoveku poslovnog izgleda. Umesto stolova i stolica, pored zidova su se nalazile udobne fotelje i divani prekriveni mekanim jastucima. Iz te glavne, najveće prostorije vodila su troja vrata. Ispred jednih stajala je jedna mlada plavuša priljubljena uz jednog mnogo starijeg čoveka u gospodstvenom skupom odelu. Dok ga je vodila ka vratima, ona ga je tobož strasno ljubila.

Holidej je odmah ugledao Kolkvi-

sta. On više nije imao na sebi prašnjavo kaubojsko odelo. Naprotiv, bio je odeven u svetloplavo odelo šiveno po meri i uz to satensku košulju. Baš u tom trenutku nalivao je vino sebi i Brukingu koji je, takođe, zamenio svoju kaubojsku odeću za građansko odelo i mašnu. Pored Brukinga, naslonjena na jastuk, sa nogama podvijenim pod sebe, leškarila je visoka mulatkinja glatke tanke kože.

– O'Brajen je pored prozora – šapnuo je Čokto pokazavši pokretom glave ka mestu gde je O'Brajen bio zanet partijom pokera sa visokim ulogom.

– Kad dođe momenat ti se pobrini za njega... a to će biti za koji sekund.

– Mister Holmse, primećeni smo – upozorio ga je Čokto.

Dostojanstveni biznismen pored šanka trepnuo je nekoliko puta i pogledao ih preko naočara. I drugi su netremice zurili ka dvojici ljudi koji su nasilno ušli u odaju rezervisanu za izuzetne goste. Partija pokera je prekinuta. Plavuša koja se uvijala oko starijeg čoveka slegnula je ramenima i pohitala da svoju žrtvu odvede u svoju sobu. Mulatkinja je dodirom ruke skrenula Brukingu pažnju na njih.

– Ne, ne vidiš duhove, Bruking – izgovorio je Holidej glasno posle čega je u odaji nastao tajac.

Čokto je nogom zatvorio vrata za sobom. Bruking je sedeo nepomičan, bled u licu, upola otvorenih usta. Pored njega Ejb Kolkvist je ispustio čašu sa vinom, a O'Brajen je poskočio. Čokto je zapeo obarač naperenog pištolja.

– Vidim da se svi lepo zabavljate Nortonovim krvavim novcem – izustio je Holidej suvo. – Pretpostavljam da ste ovom narodu ovde ispričali interesantnu bajku o tome kako ste se hrabro borili protiv Indijanaca. Verovatno ste rekli da ste uz veliki rizik i sreću uspeli da pobegnete tek kada smo mi ostali izginuli.

– Mete! – progovorila je mulatkinja. – Ti si mi baš tako rekao! Ali... ali šta ovo treba da znači?

– Holmse – progovorio je Kolkvist promuklo. – Možemo da porazgovaramo o tome.

– Voleo bih da o tome porazgovaramo odmah. Ispričaj tvojim novim prijateljima pravu istinu – nastavio je Holidej ležerno. – Istinu o tome kako ste jednu poštenu ženu i dvojicu belaca ostavili bez konja i oružja na milost i nemilost Čejenima.

– Za ime božje, Holmse! – zacvileo je Kolkvist.

Mulatkinja se udaljila od Brukinga a partneri Dusa O'Brajena digli su se od stola.

– Znate li zašto su to uradili? – obratio se Holidej gostima Zlatnog salona, ne zapažajući da ga biznismen netremice posmatra. – Za šaku dolara koja im je omogućila da se ovde predstave kao džentlmeni. E pa dopustite mi da vam svima kažem nešto. Ovi lupeži nikada neće biti džentlmeni. Oni su obične prljave, kukavne, bedne zmije koje...

Čokto je primetio kada se O'Brajenova desna ruka pružila ka dršci njegovog revolvera.

Revolver koji je oduzeo od stražara je grmnuo i teško tane se zarilo O'Brajenu u grudi. Bandit se glavačke presamitio preko kockarskog stola rušeći na sve strane žetone i karte. Onda je počeo lagano da klizi ostavljajući na zelenoj čoji krvav trag. Konačno je kliznuo na pod i ostao da leži na leđima širom otvorenih očiju koje više ništa nisu videle.

Računajući da je taj incident skrenuo Holidejevu pažnju, Met Bruking je ušao u igru i pružio desnu ruku ka revolveru. Bio je to Holidejev niklovani „linkoln".

Mulatkinja je vrisnula.

Holidej je munjevito reagovao i potegao revolver. U deliću sekunde njegov kažiprst je našao okidač i revolver je grmnuo. Uz tup udar, kao udar čekića, tane je pogodilo Brukinga u lice. Krv je prsnula i poprskala mulatkinju koja je histerično vrisnula a Bruking se uspravio, zateturao kao pijan ali je još uvek grčevito stezao u ruci revolver. Holidejev drugi metak pogodio ga je u srce.

Razbojnik se kao klada srušio na pod i barica krvi ispod njega počela se širiti na debelom tepihu.

– Ne pucaj! – povikao je upaničeni Kolkvist preznojavajući se i obe ruke podigao visoko iznad glave. – Ne pucaj! Za ime božje, nemoj da me ubiješ! Predajem se!

Holidej je uperio revolver na njega. – A zašto bih te ostavio u životu, Kolkviste? Reci mi bar jedan dobar razlog zašto da te ne pošaljem pravo u pakao?

– Bože... ne pucaj! – cvileo je Kolkvist.

– Možda će progovoriti; možda će šerifu Dolmenu reći sve o Nortonu – prisetio se Čokto.

– Hoću! Da, hoću! Sve ću reći! – izustio je Kolkvist plačnim glasom.

– Ti si običan smrdljivi kukavko, Kolkviste – rekao je Holidej ogorčeno. – Ali možda ćemo moći da te iskoristimo da Nortonu namaknemo omču oko vrata. Čokto, uzmi mu revolver... i daj meni moj.

Grbavko je prišao Brukingu i iz njegove ruke uzeo Holidejev „linkoln" a zatim izvukao Kolkvistov revolver iz futrole. Sve je to uradio bez reči a kada je pružio Holideju njegov pištolj koji je ovaj stavio u futrolu, u Zlatnom salonu vladala je tišina prekidana samo mulatkinjinim jecajima. I dole u glavnoj prostoriji u prizemlju vladala je tišina.

– Ko vas je isplatio? – zapitao je Dok.

– Jedan Nortonov čovek – priznao je Kolkvist.

– Koji?

– Nik Bredšou.

– Prljava guja koja je radila za Nortona – objasnio je grbavko mršteći se.

– I još uvek radi – dodao je Dok.

– Bredšou je poslat napred sa čekom koji je Norton potpisao – objasnio je Ejb Kolkvist. – Banka ga je isplatila i mi smo dobili naš novac.

– Gde je Bredšou sada? – zapitao je Holidej resko.

Kolkvist je slegnuo ramenima. – Čim nas je isplatio napustio je grad.

Začuo se prigušen bat čizama a onda je iz saluna doprla vika.

– Rekao bih da su značkaroši na putu ovamo! – rekao je Čokto.

Prvi šerifov zamenik koji je upao u odaju bio je mladić rumenog pegavog lica, krupnih očiju i sa sjajno uglačanom šerifskom značkom na prsima. Ušavši unutra zabuljio se u leševe na podu i u dva čoveka koji su još uvek držali revolvere u rukama. Tenutak kasnije u zlatni salon je upao i jedan stariji čuvar reda. Taj je imao kratko podšišanu bradu i čim je ušao tamnim očima je obuhvatio sve prisutne. Pogled mu se duže zadržao na Holideju i u jednom trenutku na licu mu se ukazao izraz nesigurnosti. No ako je nešto imao brzo je to prikrio jer je odmah zatim naredio strogim glasom.

– Sklonite te revolvere. Čini mi se da je za danas bilo dosta ubijanja.

Holidej nije obratio pažnju na njega i revolver je ostao u njegovoj ruci. – Ovo je generalna proba za suđenje, Kolkviste. Govori!

Primoran Holidejevim pretećim glasom i pogledom, Ejb Kolkvist je sve iskreno ispričao. Kako su i zašto pošli na put, kako je došlo do stampeda, kako su ostavili Čejenima Holideja, Čoktoa i Čeriti En i kako su na kraju puta u Grejt Folsu za svoje zločine bili plaćeni.

Predstavnici zakona su ćutke saslušali njegovu priču. Mulatkinja je oborila glavu. – Kad samo pomislim da smo verovali da zabavljamo džentlmene – rekla je ogorčeno. – Ti si običan šljam – obratila se Kolkvistu.

– Odvešćemo ovog zločinca nazad u Bufalo Rim – rekao je Dok Holidej.

Stariji šerifov zamenik se umešao. Njega je, izgleda, razdražila činjenica da mu Holidej nešto jednostavno saopštava a ne pita ga za dozvolu.

– Čekajte malo mister Holideje! – progovorio je najzad cedeći reči kroz zube. – Niste u Dodžu. Ja ovde odlučujem šta će biti sa ovim nevaljalcem.

U dvorani je nastao tajac. Niko, očigledno, nije poznavao Holideja jer bi ga inače prepoznao, ali su svi čuli za njega. Saznanje da se pred njima nalazi slavni pustolov, oduzelo je prisutnima dah. Najviše od svih bio je začuđen Čokto koji je iskolačenim očima buljio u čoveka pored sebe. Tek posle nekoliko sekundi uspeo je da promuca.

– D... Dok Holidej?! Da li... je to moguće?

– Moguće je Čokto! – objavio je kratko Holidej. – Ali to sada nije važno. – Zatim se obratio šerifovom zameniku. – Znam ko odlučuje, ali znam, takođe, šta u ovom slučaju treba raditi.

– Opet vam kažem da se ne mešate u moj posao, Holideje. Zakon u ovom gradu je u mojoj nadležnosti. – Zadovoljan što je tako dovoljno istakao svoj značaj, šerifov zamenik je zapitao nešto pomirljivije. – Zašto u Bufalo Rim?

– Zato što tamo živi čovek koji je sve ovo zamesio i što njega treba izvesti pred sud.

– Dolmen je tamo šerif, je li tako?

– Tačno – potvrdio je Holidej. – Ovog čoveka odvešćemo Dolmenu koji će ga malo preslišati; tek toliko da glavni krivac bude uhapšen.

Bradati šerifov zamenik je kratko vreme razmišljao. Nije želeo da sebi tovari na vrat još jednog zločinca a još manje je želeo da dođe u sukob sa slavnim pustolovom. Ipak, hteo je da iz celog događaja izvuče još neki poen za sebe.

– A šta ćemo sa ova dva leša? Ko je za to kriv?

– Oni, jer su prvi potegli – rekao je Dok vraćajući revolver za pojas. – Ovde su očevici koji to mogu potvrditi.

Bradonja je pogledao mulatkinju koja je odsečno klimnula glavom. Dostojanstveni biznismen je zabrzao:

– Jeste, tačno je tako bilo. Gospodin Holidej je mirno stajao i razgovarao, kad je onaj tamo potegao revolver – pokazao je na Brukingov leš. – Naravno, mister Holidej ga je odmah sredio... kao što on obično radi. Čitao sam u novinama...

– Dobro, dosta, znam šta je pisalo u novinama o Holideju – prekinuo ga je šerifov zamenik. – Vodite to đubre iz mog grada – rekao je konačno. – I

prenesite moje pozdrave Robu Dolmenu. On je dobar čovek. Malo je mlad ali je dobar.

– Preneću vaše pozdrave, zameniče – rekao je Dok.

– Ime mi je Blejk... zamenik šerifa Tobias Blejk.

– Zapamtiću vaše ime zameniče. I zbogom.

– Zbogom, mister Holideje.

– Čuo si šta je rekao zamenik Blejk, Kolkviste – rekao je Dok. – Polazi!

– Čekaj dok Čeriti En čuje za ovo. Neće moći da se pribere od čuda – promrmljao je Čokto sebi u bradu i pošao za Kolkvistom i Holidejem.

Na dva dana jahanja od Grejt Folsa naišli su na odred vojnika. Patrola plavih bluza brojala je dvadesetak ljudi a predvodio ih je jedan mlad kapetan sa rukom u povezu. Još izvestan broj vojnika bio je ranjen. Jednom konjaniku noga je bila upola otkinuta i nesrećnik je grozničavo buncao. Jednom drugom su se iz previjenog lica videle samo oči.

– Nećete imati nikakvih neprilika sa Čejenima – obavestio ih je kapetan Skot kada se odred zaustavio ispred njih. – Satana je mrtav. Glavna grupa upućena je u rezervat a i neke druge manje grupe su pohvatane.

– Vi kao da ste se sukobili sa jednom od tih manjih grupa, kapetane – primetio je Dok Holidej.

– Da, pre tri dana – potvrdio je Skot. – Izgubio sam polovinu ljudi. Ali zbrisali smo Čejene sve do poslednjeg.

Holidej je izvadio cigaru zapažajući da kapetanov pogled počiva na čoveku čije su ruke bile vezane za jabuku na sedlu.

– Vodimo ga u zatvor – objasnio je Dok.

– Pa dobro – rekao je kapetan Skot prikupljajući uzde – bar nećete imati neprilika sa Indijancima. Put do Bufalo Rima je čist.

– Hvala kapetane.

Patrola je skrenula ka severu.

Holidej se uputio preko travne ravnice sa ćutljivom Čeriti En pored sebe. Iza njih jahao je Čokto držeći u ruci povodnik uhapšenikovog konja. Vrelo sunce je izlivalo na njih vrelinu žarkih zraka a u ravnici je bilo malo hladovine koju bi mogli koristiti. Iznad njih je dokono kružio lešinar nadajući se plenu. A kasnije, kada je popodne odmaklo, topao vetar je pokrenuo travu i počeo im nositi prašinu u lice. Prerija je zatim ustupila mesto kamenitoj zaravni prošaranoj stenama između kojih je vijugao put koji je nestajao u udaljenom planinskom prolazu. Onda su senke počele da se rastežu kao prsti. Vreo vetar se pretvorio u prohladni povetarac i na zaravan se spustio sumrak. Bio je to kraj još jednog dana. Sjahali su i Holidej je zapalio vatru dok je Čokto uzeo na sebe da istimari njihove konje. Nešto kasnije, Holidej je ubio dva zeca koja su stavili na vatru da se peku.

Jedan čas kasnije svi su sedeli oko vatre. Poslednji rumeni odsjaj već zašlog sunca gasio se na zapadu i svež povetarac je postao hladan.

– Želite li kafu? – zapitala je Čeriti En osmehujući mu se preko razigrane vatre.

– Naravno – odvratio je uzvrativši joj osmeh.

Razmišljao je o njihovom razgovoru tog jutra. Bila je nekako setna i bez radosti. Napomenula je da će uskoro stići u Bufalo Rim i da će se tako njihova zajednička avantura završiti. Učinilo mu se da je na neki poseban način naglasila reč „zajednička" i da

je u njenom tonu bilo prizvuka žaljenja.

Ona mu je pružila kafu. Holidej se nagnuo da je prihvati.

U tom trenutku pucanj je prolomio tišinu. Kuršum je doleteo iz sive polutame predvečerja i zviznuvši pored Holidejeve glave odlete u vazduh. Šolja kafe zbog koje se nagnuo, spasla mu je život. Dok je prevrnuo nogom lonče sa kafom i sadržaj se razlio na vatru dižući oblak pare. Istovremeno je rukom gurnuo Čeriti En koja je pala na zemlju a sam se bacio u stranu da izbegne drugi hitac koji je proleteo Čoktou pored glave. Treći kuršum okrzuo ga je po rebrima i zario se u zemlju.

Ejb Kolkvist se glasno kikotao kao histerična tinejdžerka i hrabrio skrivenog strelca. Njegovo oduševljenje je naglo splasnulo kada je prosuta kafa ugasila vatru i kada je u logoru zavladala polutama. Oblaci pare dizali su se sa šištećeg ugljevlja a još jedan metak zario se u tlo tamo gde se Holidej delić sekunde ranije nalazio.

– Tamo je gore iz onih stena na onom uzvišenju – doviknuo je Holidej Čoktou dajući znak devojci da se sakrije iza jednog oborenog debla. – Zabavi ga malo... ja ću pokušati da ga obiđem i da mu zađem iza leđa.

Čokto je naperio pušku na gomilu stena koje su se oštro ocrtavale iznad logora.

– Ne brinite, ja ću ga već zabaviti – obećao je kauboj.

– Čokto – prošaputao je Dok, ali dovoljno glasno da ga zarobljenik čuje, – Ako Kolkvist pokuša da ga upozori, prosviraj mu metak kroz lobanju.

– Biće mi zadovoljstvo da to učinim – rekao je Čokto.

– Mister Holideje, budite oprezni – opomenula ga je Čeriti En.

Ali Holidej je već bio nestao.

Otpuzio je nazad do logorske vatre i priljubio se uz stablo jednog bora. Strelac iz zasede je ponovo otvorio vatru i još tri hica pogodila su logor. Jedan metak pogodio je posudu za kafu i limeni lonac je odskočio uz metalan zveket.

Holidej se odšunjao dalje u tamu i počeo da obilazi oko stene. Što puzeći što hodajući u pognutom stavu, došao je do obale potoka i zagazio u korito. Pošto se popeo uz suprotnu obalu, sačekao je da busijaš ispali još jedan metak na logor. Kada je čuo odgovor iz Čoktoove puške, počeo je da se privlači uz stenama prošaranu padinu.

Pucnji su odjednom prestali.

Holidej je začuo kratak konjski njisak i bacivši pogled pored tamne linije stena, ugledao je siluetu nekog mršavog, koščatog čoveka. Busijaš je čučao pored uznemirenog konja i punio pušku. Holidej se privukao bliže i baš tada se busijaš uspravio i počeo da uzmiče ka svom konju. Verovatno je mislio da prednost iznenađenja više nije na njegovoj strani i da je sada vreme da odmagli.

Holidej je brzo pritrčao do jedne zarubljene stene.

– Baci pušku i ruke uvis! – naredio je i njegov glas je prosekao tišinu kao oštar nož.

Za trenutak je izgledalo da će busijaš poslušati. Onda se odjednom naglo okrenuo i opalio iz puške u pravcu odakle je glas dolazio. Holidejev revolver je planuo. Dva kuršuma zarila su se u napadačeve grudi lomeći rebra i kidajući tkivo i napadač se zaljuljao i pao. Holidej je video kako busijaš pada niz kosinu, i čuo kada je uz mučan, tup udar pao na stenu u podnožju padine. Puška je poletela zajedno s njim i nestala u mraku.

– Mister Holideje! – odjeknuo je brižan glas Čeriti En.

– Neka Čokto dođe ovamo – odazvao se Holidej.

Guravko je dotrčao pomažući se rukama pri penjanju. Zastao je videvši Holideja iznad napadačevog tela.

– Bredšou – objavio je Čokto pošto je bacio pogled na neobrijano napadačevo lice i ustakljene oči.

Holidej nije ništa odgovorio. Čvrstim korakom vratio se u logor već osvetljen lelujavim plamičcima nanovo raspaljene vatre.

Vezan za drvo, Kolkvist je ćutao, nepomičan i nem kao da je mrtav.

Holidej mu je prišao. – Ono je bio Bredšou.

Kolkvist je skrenuo pogled u stranu. – Znam.

– Rekao si da je napustio Grejt Fols čim vas je isplatio.

– Lagao sam – priznao je Kolkvist. Njegov pogled se sukobio sa Holidejevim. – Bredšou je sve vreme bio u gradu. Videó je kada ste me poveli... i pošao je za nama.

– Mogao bih da ti smrskam tu prljavu njušku – rekao je Holidej tiho. – Umesto toga ja te samo prijateljski opominjem. Reći ćeš šerifu Dolmenu istinu... punu istinu o svemu. Ako izgovoriš samo jednu laž ubiću te. Čak i na oči predstavnika zakona ubiću te kao obično bezvredno pseto što u osnovi i jesi. Zapamti to.

Ejb Kolkvist ga je netremice gledao. – Reći ću istinu.

– Idem da pomognem Čoktu da pokopa busijaša – rekao je Dok Čeriti En.

– A ja ću ponovo pripremiti kafu – rekla je ona i osmehnula se.

VIII

Sutra će stići u dolinu, ali noćas, poslednji put, večerali su zajedno pored logorske vatre. Bila je to velika logorska vatra, plameni jezici poigravali su iznad užarenog ugljevlja na prohladnom noćnom povetarcu koji je šumeći donosio hladan dah planinskih vrhova okrunjenih snežnom kapom.

Holidej je pušio cigaru, jednu od poslednjih koje su mu preostale. Od Bredšouve pogibije na putu se nije događalo ništa... dani su prolazili, topli dani na prašnjavom putu i hladne noći pored logorske vatre. Videli su samo jednog Čejena, samo jednog usamljenog indijanskog ratnika koji ih je posmatrao sa udaljenog brdskog prevoja. Sedeo je na svom konju i više od jedan čas ih posmatrao kako prolaze ispod njega, a onda nestao u divljoj pustoši.

Odbijao je dimove iz tanke havane i nasuo sebi još jedno lonče kafe. Guravko je spavao mrtvim snom i hrkao. Čuo je kako se Čeriti En pljuska u vodi. Bilo je vrlo blizu ali ju je skrivao mrak. Pomisao na njeno čvrsto poželjno telo uspalilo mu je maštu i morao je da uloži svestan napor da se smiri. Bio je ipak samo pustolov lutalica. Sedeći na borovim iglicama ogrnuo se ćebetom u stilu Indijanaca.

Čeriti En se vratila u krug svetlosti. Mokra kosa joj je u bičevima padala na rame. Ogrtač kupljen u Grejt Folsu ležao je tesno pripijen uz njeno vitko telo. Osmehnula mu se. Bio je to opet onaj poseban osmeh.

– Voda je hladna – rekla je. – Ali vredelo je.

– Čini mi se da ste uživali – primetio je Dok.

– A vi? Čekaćete da se okupate kad dođete kući? – zapitala je.

– Kući?

– Pa mislila sam... Bufalo Rim. Za mene je to kuća. Zaboravila sam da ste vi samo u prolazu.

– Ja se svuda osećam... skoro kao kod kuće. Zavisi od ljudi koje srećem – primetio je Dok.

Sela je pored njega i crvenkasti plamen joj je obasjao lice i kapljice vode koje su još kapale sa njene kose. Njena mekana ruka našla je njegovu ispod ćebeta.

– Naš ranč je spasen – rekla je. – Zahvaljujući vama.

– Zadovoljstvo mi je da to čujem ali mislim da preuveličavate moju ulogu. Da nisam naišao, našlo bi se neko drugo rešenje – odgovorio je Dok.

– Nijedno ne bi bilo tako povoljno. Zato sam vaš dužnik. Sada i uvek.

– Ne mislite na to – rekao je Dok i pogledao je. Od njenog pogleda podišli su ga trnci. U njenim očima sijala je vatra... i obećanje.

– Znate šta, mister Holideje? – promrmljala je.

– Šta?

– Rekla bih da je čoveka kao što ste vi vrlo teško osvojiti... – Zaćutala je i zagledala mu se u oči. – Ali svejedno, vredi pokušati...

– Mislite? – rekao je Holidej i pruživši ruke privukao je sebi. Ona se prepustila i mirno sačekala da se njegove usne utope u njene. Njene usne su se upola otvorile i Holidej je osetio gladak željan dodir njenog jezika. Zatim su se njene usne širom otvorile i kada ju je blago položio na ležaj od borovih iglica, ona se vatreno pripila uz njega.

– A ko pokuša može i uspeti – šapnula je grleći ga.

Navukao je ćebe preko njih oboje i čvrsto je obgrlio. Njene ruke sklopile su se oko njegovog vrata, a usne su im se ponovo stopile.

Onda su njeni glatki prsti grozničavo počeli otkopčavati dugmad njegove košulje, tragajući za snagom i čvrstinom njegovog muškog tela. On je otkopčao njen ogrtač i ogrtač se otvorio otkrivajući belinu njenog tela. Ispod ogrtača Čeriti En je bila naga i njegove ruke potražile su toplotu njene glatke kože.

U sledećem trenutku ništa na svetu nije mu bilo važno sem te žene koja je želela da mu pripadne. Obgrlio ju je još čvršće. Povetarac je povio plamen a veliki mesec ih je nemo pogledao sa crnog neba. Njihov svet suzio se na taj mali logor u divljini.

*

Pred zalazak sunca Čeriti En i Čokto skrenuli su preko prerije ka ranču Dempsijevih. Kratko vreme pre toga Holidej se odvojio od njih da bi smrknutog Kolkvista odveo šerifu Dolmenu. Čeriti je pretpostavljala da je do tada Holidej stigao u grad. Dolmen je više puta rekao da će stupiti u akciju ako mu budu pruženi dokazi. Pa dobro, Holidej će mu doneti dokaz i ona je računala da će odmah zatim šerif poći na ranč „Bar N." da uhapsi Nortona i njegove ubojice.

Prerija se spuštala ka potoku i ubrzo su pljuskajući hladnu vodu konji pregazili korito potoka. Prošli su pored dve farme i pojahali oko malog šumarka. U sumrak približili su se pašnjacima Dempsijevog ranča.

Velike bele vratnice ljuljale su se na vetru.

– Tata postaje zaboravan – rekla je Čeriti En, mršteći se. – Na ranču nije ostalo mnogo stoke ali i to malo će odlutati kroz otvorene vratnice.

– To ne liči na mister Dempsija – primetio je Čokto.

– Ne vidim nijedno goveče – rekla je Čeriti En. – Mora biti da su već izašle.

Ujahali su na pašnjake ranča i Čokto je zatvorio vratnice. Dva konjanika uputila su se prašnjavim putem i izbila na prevoj odakle se pružao pogled na kuću i koral. Već je bio skoro potpun mrak a na ranču ipak nije gorela nijedna svetiljka. Čudna tišina pokrivala je ranč, tišina koju je remetilo samo sablasno lupanje otvorenih vrata.

Jašući niz padinu, naišli su na jedno mrtvo goveče. Poterali su konje u trk i ujahali u dvorište. Čeriti En je glasno dozvala oca ali joj je odgovorio samo podrugljiv odjek. Koral je bio prazan. Ni pas nije zalajao kada su stigli pred mračnu, tihu kuću.

Vrata su bila otvorena. Bila su to ona ista vrata koja su lupala na vetru a koja su sada cvilela kao ranjena životinja.

– Tata! Tata! – povikala je skačući s konja. – Tata, to sam ja, Čeriti!

Potrčala je ka vratima ali joj je Čokto preprečio put.

– Čekajte ovde.

Nad kućom je lebdelo prisustvo smrti. Osećala je to nepogrešivo. Zla kob ledene, gnusne smrti dopirala je iz kuće i ona je pobledela.

– Gospode bože – prošaputala je.

– Ostanite ovde – rekao je Čokto ne dajući joj da uđe.

No ona ga je odgurnula u stranu i pošla ne obazirući se na njegove proteste. Ušla je u dnevnu sobu i prigušeno kriknula. Zapahnuo ju je dah smrti. Pritrčala je stolu i pri tome prevrnula posudu sa kafom koja se prolila na stolnjak i pala pored stola. Njen pogled pošao je za posudom i zadržao se na telu opruženom na podu.

– Tata! – kriknula je.

Čokto ju je stegao i dograbio za ruku, sprečavajući je da se baci preko mrtvog tela.

– Nemojte! – rekao joj je odlučno. – Čejakte, pustite mene...

Kleknuo je na jedno koleno i dodirnuo telo. Bilo je već hladno i kruto. Drhtavim rukama izvadio je iz džepa palidrvce i kresnuo ga. Plamičak je obasjao krvlju obliveno telo Seta Dempsija i Čeriti En je kriknula.

Čokto je ustao da bi zaklonio grozan prizor od devojke, ali ona kao da nije želela da bude pošteđena. Pri drhtavoj svetlosti upaljenog palidrvca devojka je videla njegov namučen izraz lica, skorelom krvlju zamrljanu bradu i tri rane od metaka na telu.

A onda, savladana užasom i bolom, ona je okrenula glavu na drugu stranu i zaplakala.

Čokto je kresnuo još jedno palidrvce. Set Dempsi nije imao revolver uruci, a oružja nije bilo ni pored njega. Štaviše, u odaji nije bilo nikakvih znakova borbe. Stari Set je očigledno sedeo za stolom kada ga je ubica ustrelio, a po grbavkovom mišljenju to je bio neko koga je rančer poznavao... i kome je verovao. Čokto je znao da Set Dempsi ne bi pozvao u kuću nekog nepoznatog stranca. No ma kako da se događaj odigrao, to je bilo hladnokrvno, zlikovačko ubistvo.

Odjednom je Čoktovo oko otkrilo nešto neobično. Rančerov desni kažiprst kao da je pokazivao na pod.

Čokto je kleknuo na koleno i pažljivije pogledao.

Na podu, pored Setovog prsta, bio je nacrtan jasno vidljiv znak.

Čokto je zapalio treće palidrvce.

Stari rančer nije odmah izdahnuo. Ubica je otišao misleći da je starac mrtav ali pre nego što je izdahnuo, Set je svojom krvlju nacrtao neki znak. Mali grbonja je prstom ponovio nacrtani znak. Zatim je ustao.

– Čeriti En – odsečenost i žestina njegovog glasa naveli su je da prestane da plače. – Mislim da nam je vaš tata ukazao na svog ubicu.

Ona ga je kroz suze pogledala. – Šta... šta to kažeš?

– Kad bolje razmislim čini mi se da ima dosta razloga za verovanje da je isti čovek ubio i vašeg brata Ejmsa – dodao je Čokto.

– Čokto...

– Moramo nešto da učinimo pre nego što opet nekog ubije – rekao je ozbiljno.

IX

Vodeći svog zarobljenika, Holidej je kroz hladan sumrak jahao glavnom ulicom Bufalo Rima. Trgovine su bile zatvorene, prozori zamračeni. Salun „Srebrna žica" bio je osvetljen ali je u njemu bilo mirno. Većina građana nalazila se kod svojih kuća a za kauboje sa obližnjih rančeva još je bilo rano.

Glavna ulica bila je osvetljena ali u taj rani večernji čas niko nije zapazio visokog pustolova i čoveka vezanog za sedlo. Ejb Kolkvist je jahao oborene glave i beznadežno klonulih ramena.

Dolmenova kancelarija bila je osvetljena i snop svetlosti izbijao je iz dva prozora osvetljavajući ulicu sve do suprotnog trotoara. Pola minuta kasnije Holidej je ujahao u tu svetlost.

Na prozoru se pojavilo lice šerifa Dolmena uokvireno zavesama. Ulazna vrata su se otvorila i na njima se ukazao šerif pogleda prikovanog za Holideja i njegovog uhapšenika.

– Imam jednog gosta za vas, šerife – rekao je Dok.

Šerif Dolmen je zatreptao a onda upiljio pogledom u zarobljenika. Zakoračio je na trotoar.

– Je li to neka šala, Holmse? Pa to je Ejb Kolkvist – Šerif Dolmen još nije znao sa kime ima posla.

– Znam dobro ko je on, šerife – rekao je Holidej strogo. – Bio sam sa njim na putu do Grejt Folsa a sada ga dovodim da ga zatvorite u ćeliju.

Dolmen je nabrao obrve. – Da zatvorim Ejba Kolkvista? Ne shvatam?

– Shvatićete! – rekao je Holidej silazeći iz sedla. Prebacio je vođice oko privezišta. – Sećate li se da ste rekli da mogu računati na vas ako vam dokažem da iza ubistava u dolini stoji Norton?

– Sećam se, ali... – počeo je Dolmen oprezno.

– E pa doveo sam vam dokaz – rekao je Dok. – Ejb Kolkvist će vam ispričati interesantnu priču.

Rob Dolmen je odmerio zarobljenika od glave do pete. – U tom slučaju uvedite ga unutra.

Holidej je presekao konopac kojim je Kolkvist bio vezan za sedlo. Zarobljenik je protrljao ruke.

– Siđi Kolkviste – naredio mu je.

Kolkvist je poslušao i umorno sjahao. Holidej mu je rukom dao znak.

– Uđi unutra.

Šerif Dolmen je posmatrao zatvorenika i njegovog čuvara kako ulaze u njegovu kancelariju. Zatim je i sam ušao unutra i zatvorio vrata za sobom.

– Kakva je to interesantna priča, Kolkviste? – zapitao je mladi šerif.

– Hajde, istresi ono što si rekao zameniku Blejku – naredio mu je Dok.

– Blejku? – namrštio se Dolmen.

– Blejk je zamenik šerifa u Grejt Folsu. Pozdravio vas je – objasnio mu je Holidej.

Dolmen se osmehnuo. – Znam ga. A kako je on umešan u ovo?

– Kolkvist će vam reći.

Ejb Kolkvist je smušenim glasom ispričao sve, ne izostavljajući ništa. Priznao je šerifu da ih je zavrbovao Mort Norton da izazovu stampedo a devojku i ostale ostave Indijancima. Zatim je ispričao i događaj u Zlatnom salonu. Kada je završio, nastala je tišina.

– Bio si iskren, Kolkviste – bio je jedini Dolmenov komentar. – Sve si priznao.

– Nisam sve – rekao je Kolkvist. – Nisam rekao glavno.

Dolmen se trgao i opasno žmirnu. – A to je?

– Nisam rekao da ovaj čovek nije nikakav Džon Holms već Dok Holidej – izrekao je u jednom dahu.

Dolmen se unezverio i okrenuo se Holideju. – Gle, gle, ko bi to pomislio. Slavni Dok Holidej...

– Ostavimo sad to, šerife, važno je da sam vam doneo dokaz koji ste tražili – prekinuo ga je Dok i pogledao šerifa. – Sad je na vama da nešto preduzmete.

Dolmen je stajao neodlučan i naizgled zbunjen. Pušio je. Konačno je spustio cigaru na pepeljaru.

– Preduzeću nešto – rekao je zvezdonosac. – Ja držim reč, Holideje. Rekao sam da ću stupiti u akciju ako mi donesete dokaze i to još važi. – Prošao je iza stola i prišavši prozoru razmakao zavese. – Sada je u gradu mirno ali za koji trenutak doći će kauboji sa rančeva pa ću skupiti grupu dovoljno veliku da uhapsim Nortona. Trebaće mi velika grupa jer Nortonovi ljudi neće mirno stajati i gledati kako ga hapsim.

– Možete računati i na mene.

– Pretpostavio sam da ćete to hteti – rekao je šerif osmehujući se. – Ali, pre svega, da stavim Kolkvista iza rešetaka. Napred Kolkviste.

Šerif je odveo Kolkvista u odeljak sa ćelijama a Holidej je stao pored prozora i zagledao se na ulicu. Čuo je trupkanje čizama i odmah zatim dva puta metalno „klik". Nije trebalo da se okreće da bi znao šta je uzrok tog zlokobnog zvuka.

– Okreni se Holideje... lagano i mirno – začuo se Dolmenov glas.

Šerif Dolmen i Kolkvist stajali su na vratima hodnika sa revolverom u ruci. Podsmešljiv osmeh lebdeo je na Kolkvistovom licu.

– Blejk je pogrešio Dolmene – izustio je Holidej tiho. – Rekao je da ste pošten čovek.

– Blejk me ne poznaje dovoljno – odgovorio je držeći naperen revolver u ruci.

– Koliko vas Norton plaća?

– Pa recimo da šezdeset dolara koje primam kao šerif nisu dovoljni za ugodan život i ekstra zarada od Nortona mi sasvim zgodno dođe da taj nedostatak dopunim.

– Koliko još ljudi je Norton kupio?

– To ćeš moći sam da ga pitaš – zacerekao se Kolkvist. – Spremiću ti sastanak s njim.

– Najpre da ga oslobodimo tog njegovog finog revolvera – rekao je Dolmen. – Ejbe, uzmi mu pištolj.

– Sa zadovoljstvom – rekao je Kolkvist.

– I bez gluposti, Holideje... ili ću ti prosuti mozak po podu – dodao je Dolmen.

Kolkvist je prišao i digao Doku revolver iz futrole.

– Tako dakle, udesićete mi sastanak sa Nortonom – zapitao je Dok.

– Ejb će to učiniti – rekao je Dolmen. – Neka to bude u Morganovom rudniku. To će biti odlično mesto za tvoj pogreb.

– Idem odmah – prihvatio je Kolkvist.

– Pođi sporednom ulicom. Rekao si da te niko nije video vezanog, ali ne treba ništa rizikovati.

– Videćemo se u Morganovom rudniku. – je otvorio vrata i izašao.

– Zašto i mi ne pođemo sa Kolkvistom? – zapitao je Holidej kada je čuo topot Kolkvistovog konja. – Zašto me niste odveli na Nortonov ranč umesto da sebi stvarate glavobolju da me vodate ulicama. Brže bismo završili ovu farsu.

– Za većinu Nortonovih ljudi ja sam gradski šerif, – rekao je Dolmen. – Znaš, on ima izvestan broj kauboja a samo malo njih znaju da me on plaća.

– Na primer Gred i Đuri?

– I Souli i Bortvik, – dopunio ga je Dolmen. Usne su mu se izvile u čudan poluosmeh. – Ostali kauboji veruju da sam ja kukavni značkaroš. Ako bismo se Kolkvist i ja pokazali držeći te na nišanu pištolja, moglo bi biti govorkanja... kasnije ako bi tvoje telo bilo nađeno.

Deset minuta je prošlo. Konačno je Dolmen ugasio i drugu cigaretu.

– Izaći ćemo na zadnja vrata – rekao je mahnuvši revolverom. – Pođi napred, mirno i bez podvala.

Holidej je poslušao. Napolju je vladao mrak. Vratnice dvorišta bile su otvorene i pored njih su čekala dva konja. Dva crna konja. Jedan od njih bio je Dokov.

– Je li onaj drugi vranac tvoj, Dolmene?

–Da, zovem ga Niger – rekao je šerif. – Jaši, Holideje.

– Uvek jašeš njega?

– Naravno. Prekini priču.

– Jesi li ga jahao i onog dana kada je Ejms Dempsi ubijen?

Šerif Dolmen se udobnije namestio u sedlu. – Naravno da sam ga jahao.

– Prljavi ubico! – izustio je Dok sa gađenjem.

– I to je deo posla – slegnuo je ramenima Dolmen.

– Peći ćeš se u paklu.

– Rekao sam dosta priče!

Holidej je uzeo vođice u ruke. – Kuda?

– Pravo niz ulicu ka izlazu iz grada. Jaši lagano i zapamti: moj revolver ti je uperen u leđa. Istina, ako bih te ubio u gradskom ataru morao bih da smišljam objašnjenje, ali to za tebe ne bi imalo značaja. Hajde kreći.

Holidej je poterao konja kroz vratnice na ulicu. Sve je bilo tiho i ni dašak vetra nije pomerao ni listić na drveću. Niko se nije pojavio na prozoru, niko ih nije sreo. Tako su ostavili grad iza sebe i poterali konje ka dolini.

Jahali su neko vreme i naišli na mesto gde je put zavijao i sekao između niskih pločastih stena. Zapadno od puta širila se tamna prerija.

– Skreni na zapad – naredio je Dolmen.

– Preko Nortonovog ranča.

– Rudnik je na ranču mister Nortona – rekao je šerif.

Holidej je skrenuo konja s puta i uputio se ka preriji. Posle pedesetak metara naišli su na kamenu nastrešnicu.

– Baci revolver Dolmene ili ću ti prosvirati glavu!

Holidej je zaustavio konje i okrenuo se u sedlu. Iza njega šerif je po-

bledeo kao kreč u odnosu na tamu koja ga je obavijala. Dok je pogledao gore. Naspram meseca ocrtavala se mala pogurena silueta sa puškom uperenom na Dolmena.

– Bolje da učiniš kao što Čokto kaže, Dolmene! – posavetovao ga je Dok.

Dolmen je bez reči bacio pištolj.

Još jedna senka se pojavila i Dok je prepoznao Čeriti En. Ona je prišla i uzevši Dolmenov revolver pružila ga Holideju.

– Zaista mi je drago da vas vidim – progovorio je Dok.

– Moj tata nas je poslao – objasnila je Čeriti En.

Dolmen je zurio u nju. – Vaš otac?!

– Iznenađen si Dolmene? – zapitao je Čokto.

– Ali ... – Dolmen je zaćutao.

– Pre nego što je izdahnuo uspeo je da na podu krvlju nacrta šerifsku značku. Kad sam to video setio sam se da ti jašeš vranca. A Ejmsa Dempsija ubio je konjanik na vrancu.

– Znajući šta smo smerali sa Dolmenom, pomislili smo da će ti zatrebati pomoć – rekla je Čeriti. – Videli smo kad ste izašli iz grada i pohitali smo ovamo da napravimo zasedu.

– Vrlo mi je drago što vas vidim. Bio sam na putu na sopstveni pogreb... u Morganovom rudniku. Hteo bih da se taj sastanak održi.

Guravko je zapanjeno zinuo. – Jeste li ludi?

– Došlo je vreme da ovaj kraj očistimo od zlikovaca – rekao je Dok Holidej hladno. – Mislim da sada imamo odličan mamac da pacove namamimo u klopku.

– Mamac?

– Šerifa – rekao je Dok. – Pružiće mu se prilika da učini nešto i za zakon i pravdu.

Dolmen je zurio u njega. – Šta to nameravaš, đavola?

Holidej se napravio da ga nije čuo. – Čeriti En, zahvalan sam ti što si došla da me spaseš ali sada se vrati u grad. Ovo je stvar muškaraca.

– Ne, idem s tobom. Hteo ti ili ne – odgovorila je ona odlučno. – Ako ne drukčije, poći ću za vama.

Holidej ju je zamišljeno pogledao. – Možda imaš pravo na to – složio se. – Pođimo.

– Nema nas dovoljno – promumlao je Čokto. – Trebalo je da prikupimo još ljudi.

– Večeras smo naučili jednu lekciju – kresnuo je Dok. – Ne možemo nikom verovati. Norton je kupio šerifa ali ne znamo ko je još na njegovom platnom spisku.

Čokto je klimnuo glavom i kolona konjanika uputila se preko prerije. Pet minuta kasnije naišli su na stari put obrastao travom a na jednom putokazu, ispucalom od sunca i kiše, izbledelim slovima je pisalo: Morganov rudnik srebra.

Put je vodio kroz borov šumarak i posle nekoliko minuta pred njima se ukazao crn otvor ulaza u rudnik, brvnara sa polupanim prozorima i nekoliko vagoneta.

– Čokto, odvedi vaše konje i sakrij ih negde – naredio je Dok. – Kad Norton dođe hoću da vidim samo mog i Dolmenovog konja. Kad sakriješ konje sakrij se na onu gomilu stena.

– A ja? Šta ću ja? – podsetila ga je Čeriti na sebe.

– Sakrij se u brvnaru i ne pojavljuj se.

– A gde ćeš ti biti? – zapitala je devojka.

– U rudniku... iza Dolmana.

Šerif je bio bled kao kreč. – Ma šta

smeraš to ne može uspeti. Kolkvist će dovesti mister Nortona i njegove revolveraše. Nećeš imati nikakve šanse.

– Vreme je da se razdvojimo – rekao je Dok Čeriti.

Ona se uputila ka brvnari a Holidej je poterao šerifa ka razjapljenom ulazu u okno.

– Sjaši! – naredio je Dok ispred ulaza.

Šerif je poslušao. – Šta sad?

Holidej je sjahao. – Ostavićemo konje ovde pa ćemo stati u ulaz. Ti ispred mene. Zapali cigaretu, hoću da sve izgleda najnormalnije. I zapamti: ja sam iza tebe.

Ušli su pešice u rudnik i stali par koraka daleko od ulaza. Holidej je zapeo obarač revolvera.

– Šta sada? – izustio je Dolmen promuklo.

– Zapali cigaretu. Uživaj u pušenju.

– Čuj Holideje...

– Jesi li ikada bio glumac Dolmene?

– Nisam, ni govora.

– E, sad si počeo glumačku karijeru. – Začuo se topot kopita u daljini. – I znaj jedno: ako ne budeš dobro igrao ulogu, brzo ćeš završiti karijeru.

– Šta treba da radim?

– Kad dođu ti ih pozovi. Reci im da sam vezan i da se nalazim u rudniku. Uz to napravi veselo lice.

– Norton će me ubiti – zavapio je Dolmen znojeći se.

– To ću učiniti i ja... a ja sam ti bliži – upozorio ga je Dok.

Konjanici su izronili iz šume. Napred su jahali Kolkvist i Norton a za njima Džejk Kred i Bortvik. Na kraju je dolazio Sol Souli osvrćući se oprezno po čistini.

– Mahni im! – naredio je Dok tiho. – Pozovi ih.

Dolmen se dvoumio a znoj mu se slivao niz lice. Najzad se odlučio. – Mister Nortone, ovamo. Tu je u rudniku.

– Tako valja – pohvalio ga je Dok. – Bićeš odličan glumac, šerife.

– Holidej je u rudniku? – doviknuo je Đuri.

– Da, sa lisicama na rukama. Dođite pravo ovamo, pripremio sam vam ga.

Holidej je video kako se osmehuju. Smejali su se kao da idu na zabavu. Džejk Kred je vratio pušku u futrolu a Đuri je to isto učinio sa revolverom. Prišli su sasvim blizu.

Kada su zaustavili konje, Holidej je izašao dva koraka napred. Revolver mu je počivao u futroli a ruka pored drške od slonove kosti.

– Da se niko nije makao!

Svi su pogledali ka njemu i osmeh je nestao sa njihovih lica. Kred se uspravio u uzengijama a Đuri se nagnuo napred sa maskom mržnje na licu.

Nortonove sitne svinjske oči okrenule su se ka šerifu. – Prljavi gade! Usranko! Pacove!

– On... me je naterao, mister Nortone! – zacvileo je šerif.

– Vi ste na nišanu – izjavio je Holidej. – Prvi ko napravi neki nepromišljeni korak biće poslat u pakao. A sada da završimo jednom zauvek. Krede, počećemo od tebe. Otkopčaj opasač.

– Koliko pušaka? – Zapitao je Norton šerifa. – Reci mi koliko ljudi ima.

– Deset ljudi – odgovorio je Holidej pre nego što je Dolmen mogao da otvori usta. – Je li tako Dolmene?

Dolmen se sav tresao. – Da... da! Deset ljudi sa puškama.

– Ako me lažeš... – procedio je Norton ubilački.

Kredov opasač je kliznuo sa njegovog pojasa i pao u prašinu.

– Ti si sledeći, Đuri.

Dolmenov pogled sreo se sa rančerovim i u tom strašnom trenutku veći strah je pobedio strah od Holideja.

– Ne, ne! – povikao je šerif očajnički. – Lagao sam! Ima ih samo troje! Samo troje!

– Čuli ste! – dreknuo je Norton. – Ubijte ga!

Đuri je prvi dograbio dršku revolvera. Holidej se samo malo izvio, ruka mu se munjevito pružila ka revolveru i njegov niklovani Kolt je grmnuo. Tane teškog kalibra smrskalo je Đurijevo lice. Delić sekunde kasnije planula je Čoktoova puška i udar kuršuma izbacio je Sola Soulija iz sedla. Skoro istovremeno grunula je devojčina puška i kuršum je kao oštrica noža zasekao Bortvika po rebrima. On se trgao i izbegao smrtonosno tane iz Holidejevog revolvera koje ga je pogodilo u rame. Zaurlavši od bola, on se srušio iz sedla a njegov konj je odjurio ka šumarku.

Dobivši dragocenu sekundu vremena, Mort Norton je izvukao revolver i dva puta opalio. Dolmen mu je upaničeno doviknuo da pazi ali Norton nije ni hajao za oprez. Sedeo je u sedlu i ciljao ka ulazu u rudnik. Jedan metak je zviznuo pored Holidejeve glave a drugi je pogodio šerifa u vrat i ovaj se srušio. Holidejev revolver je grmnuo samo još jednom. Krv je poprskala Nortonova prsa. On se zaljuljao u sedlu, ustaklio očima i revolver mu je iskliznuo iz mlitavih prstiju. Zatim je muklo tresnuo na tlo.

U međuvremenu Kred je skočio na zemlju i dočepao svoj odbačeni revolver. Opalio je jedan metak koji je pogodio Čoktoa u slabinu i guravko se skotrljao niz stenu. Holidejev metak pogodio je Kreda i sprečio ga da dokrajči vernog Čoktoa.

Sve vreme Kolkvist je ostao u sedlu kao skamenjen, ne uzimajući učešće u okršaju. Bio je bled a sitne graške znoja slivale su mu se niz lice i vrat.

– Šta je, uvek kukavica Ejbe – rekao je Dok. – Pa možda je i bolje što si ostao živ, trebaćeš mi. Građani treba da saznaju šta se desilo.

– Da, da! Sve ću priznati! – promucao je Kolkvist.

*

Prošlo je nedelju dana od krvavog okršaja u Morganovom rudniku. Mrtvi su sahranjeni, istina je izašla na videlo, a Holidej je pobrao nepodeljeno divljenje građana. Ali ukazivanje počasti smetalo je usamljenom pustolovu i on se jednog dana ukrcao u diližansu koja ga je ponela ka jugu. Zažalio je samo za Čeriti En čije su ga setne oči podsetile na nekoliko spokojnih dana koji su zauvek prošli. Uzdahnuo je, svestan da će proći dosta vremena pre nego što sretne neku novu Čeriti En.

A dotle, jedini verni prijatelj biće mu njegov „kolt".

KRAJ

HOGAR STRAŠNI

by DIK BROWNE

©King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

Evoksi

SIMPATIČNI JUNACI SA PLANETE **ENDOR**

IZ SLAVNE LUKASOVE SERIJE **ZVEZDANI RATOVI**

u **ALBUMU** sa samolepljivim sličicama i posebnim **STRIP** sveskama

prvi put u našoj zemlji u crtanoj televizijskoj seriji,

Evoksi

Evoksi